

ПОЛИТИКИН

Немачка 5.80 DEM, Швајцарска 5.00 CHF, Шведска
25.00 SEK, Аустрија 40.00 ATS, Словенија 250 SLT,
Македонија 70 ДЕН, 3.50 USD, 12.00 HRK

ISSN 0032-339-x

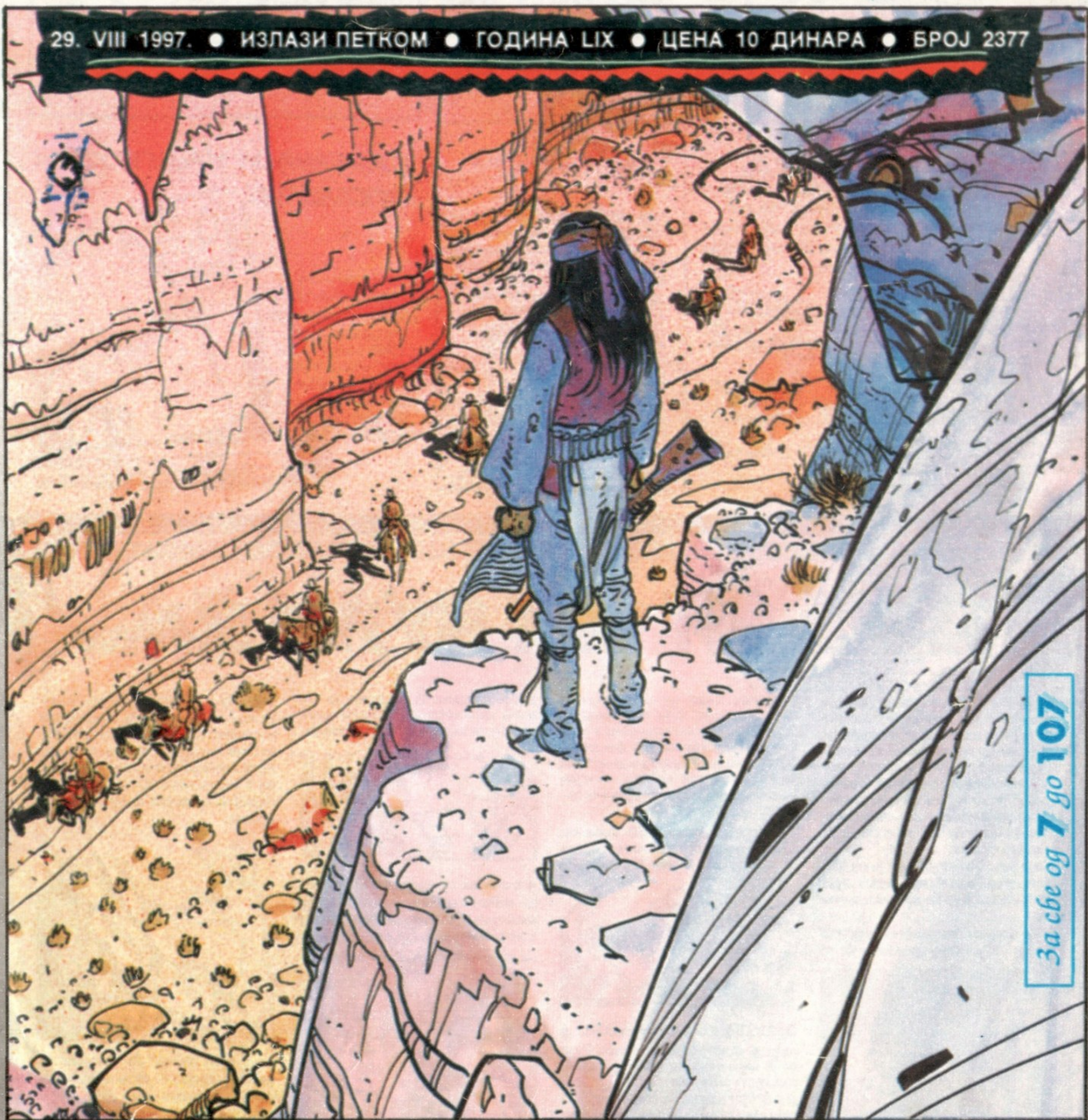

9 770032 339010

ЗАБАВАНИК

29. VIII 1997. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА LIX • ЦЕНА 10 ДИНАРА • БРОЈ 2377

За све од 7 до 107

Горучник
БлуСери

РАЗБИЈЕНИ НОС

40 САТИ БЕЗ ПРЕСТАНКА

ОРИЛА СЕ ПЕСМА ХОРА КЛИМЕН-
ДСКЕ ГИМНАЗИЈЕ ИЗ ГРАДА
СИЈЕТЛА У ДРЖАВИ ВАШИНГ-
ТОН ОД 9. ДО 11. АПРИЛА 1976.
ГОДИНЕ.

БЕБЕ КОАЛЕ

ЊИХОВЕ
МАМЕ
ТУКУ
ПО
ГУЗИ.

ЈАСТОГЕ КАО БУБРИВО

КОРИСТИЛИ СУ ЗА
СВОЈЕ БАШТЕ ПРВИ
АМЕРИЧКИ ДОСЕЛЈЕ-
НИЦИ.
ЊИМА
СУ СЕ
ХРАНИ-
ЛЕ СА-
МО УДО-
ВИКЕ, СИРО-
ЧАД И СЛУТЕ.

Аутоматски бројач завртаја

КОЈЕ ЈЕ ПРОИЗВЕ-
ЛА ЈЕДНА ФИРМА
ИЗ ЗАПАДНЕ ПРИМЕР-
СТИ СЕ КАИШЕМ ЗА
БРАДУ И ОДБРОЈА-
ВА СВАКИ ПУТ КАД
ЊЕН ВЛАСНИК
ЗАГРИЗЕ
ХРАНУ.

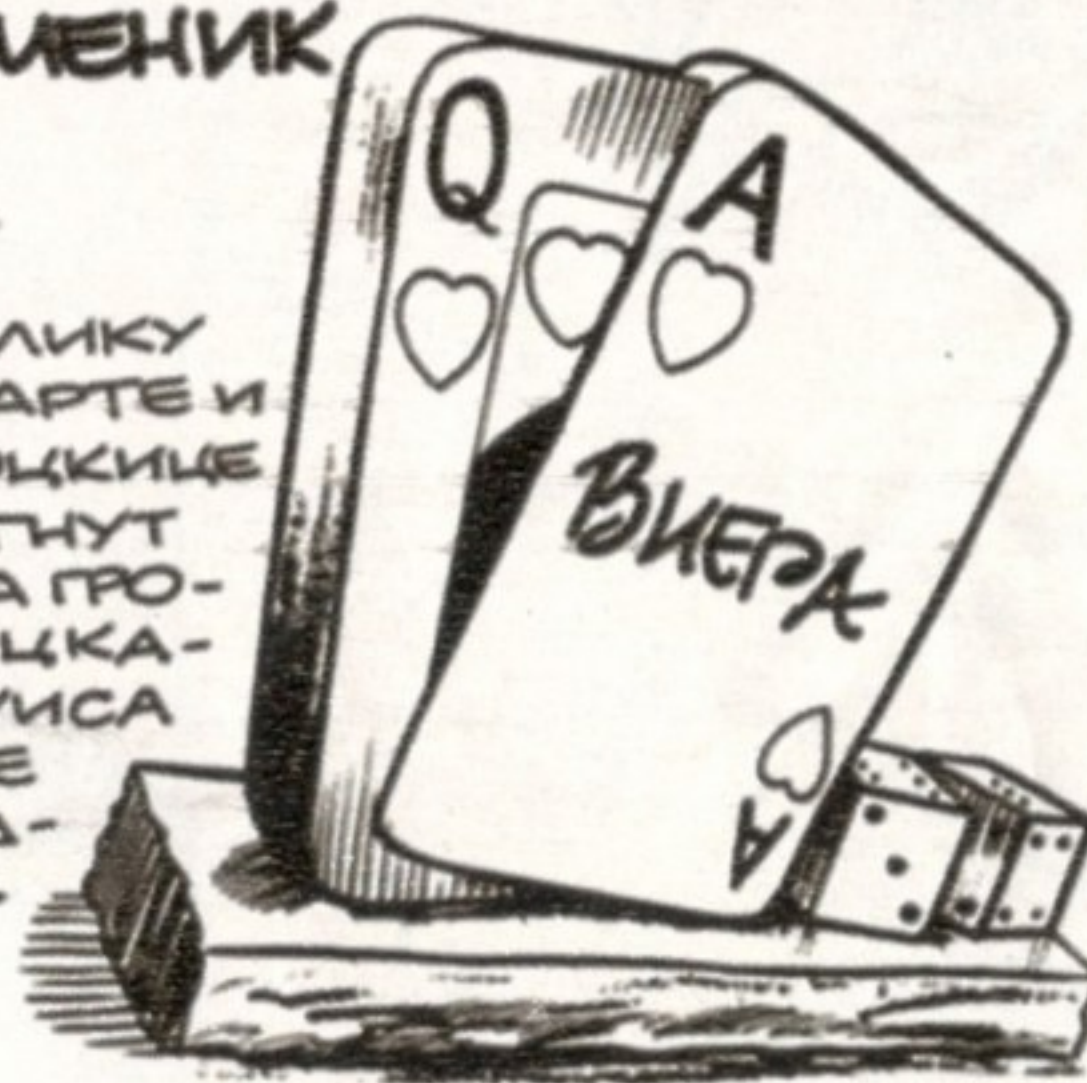
"ЦВЕТ-САТ"

ПО КОМЕ СУ ЛУДИ У
ИСТОЧНОЈ АФРИЦИ
НЕКАДА ОДРЕЂИВАЛИ
ВРЕМЕ, ОТВАРА СЕ У
ЗОРУ, А ЗАТВАРА
У СУМРАК.

КАРТАШКИ НАДГРОБНИ СПОМЕНИК

У ОБЛИКУ
ДВЕ КАРТЕ И
ДВЕ КОЦКИЦЕ
ПОДИГНУТ
ЈЕ НА ГРО-
БУ КОЦКА-
РА ЛУИСА
ВИЕРЕ
У БЕД-
БОРДУ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

- за разлику од папагаја, бели китови белуга у стању су да подражавају готово сваки звук који чују. То је закључио истраживач Џон Г. Шеди посматрајући годинама понашање китова у великом акваријуму у Чикагу. Један белуга се тако специјализовао да подражава електронске звуке апарата које користе чувари.
- река Хуанг у Кини је од 602. године пре наше ере седам пута променила смер доњег тока и ушће.
- фински полицијски официр Марку Лимингоја предлаже да се

патролна кола на аутопутевима опреме топом који би лансирао харпун: кад се метално копље чврсто зарије у каросерију (захваљујући рачнастом врху) полицијским колима, везаним каблом с бегунцем, преостаје само да прикоче кола!

••• сваке године 350 милиона животиња и дивљих биљака прода се у свету за суму од 350 милиона

DEM. Најмање за једну четвртину од тога важи забрана извоза. Ради се о најunosнијем шверцу, одмах иза дроге и оружја.

••• три године по завршетку мисије сателита Хипаркос, на основу података које су четири године прикупљали његови компјутери, појавио се и резултат – каталог са

118.000 звезда! И то датих са таквом тачношћу да ће то потпуно изменити науку о положају звезда.

••• сваки становник САД остави за собом годишње просечно 864 килограма смећа. Далеко испод њих су Кинађани са 623 kg. У Европи предњаче Норвежани и Данци.

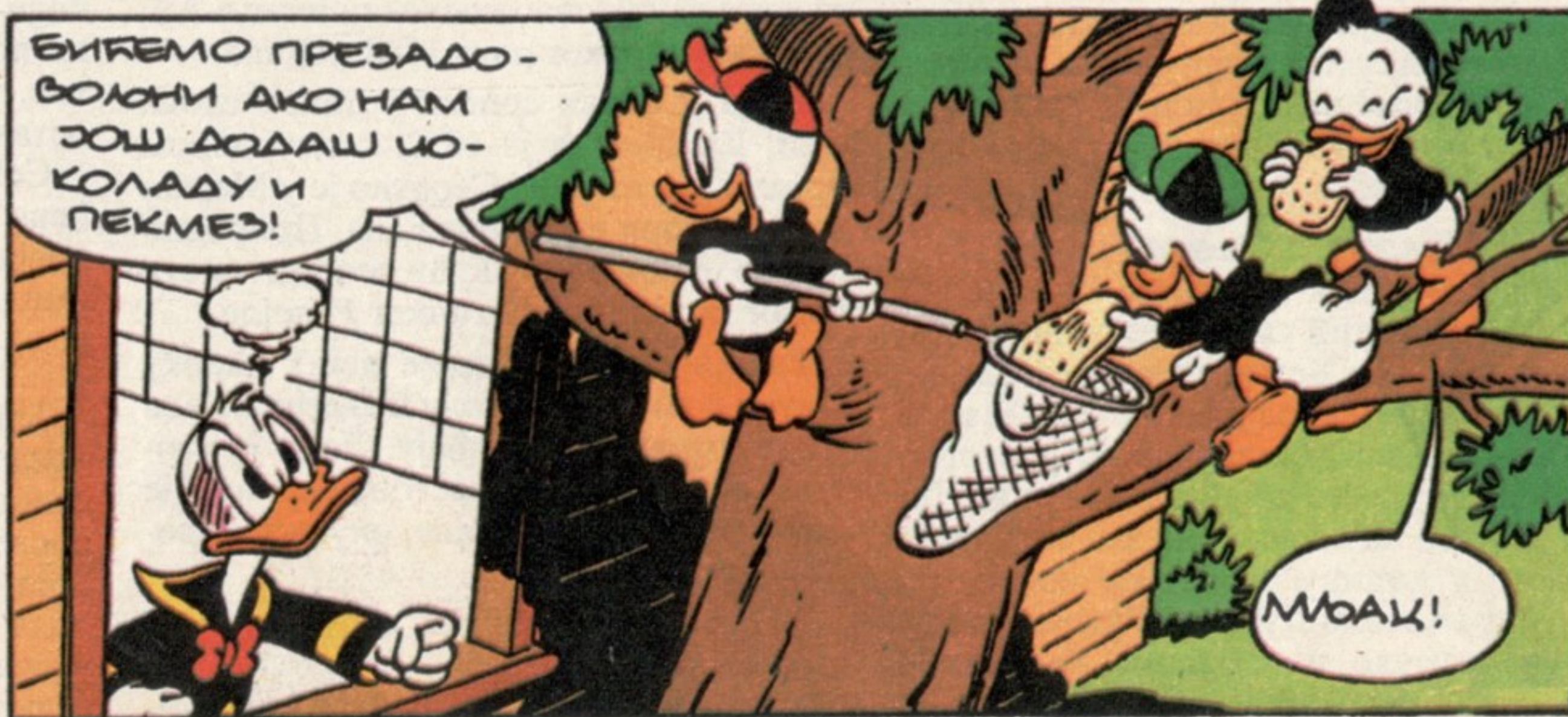
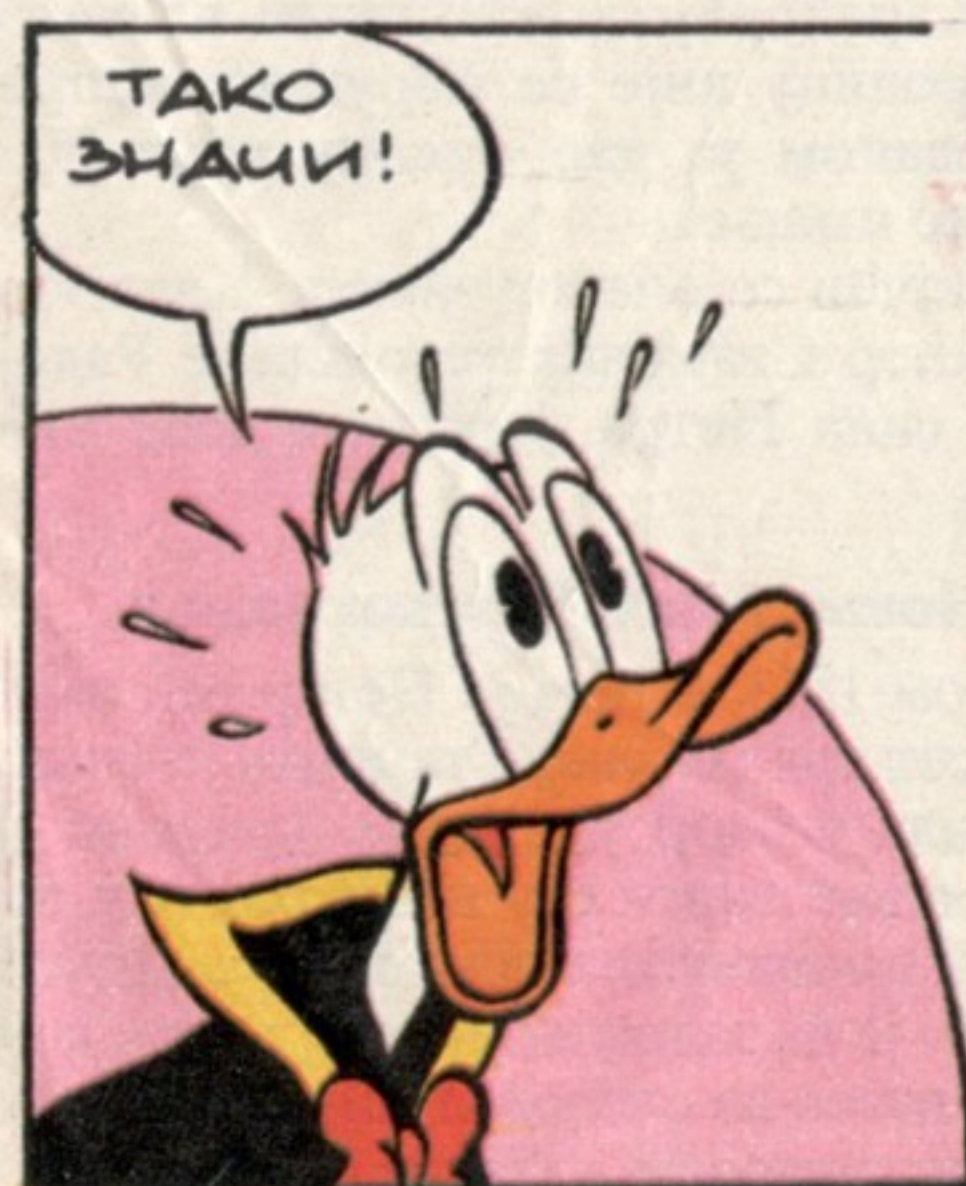
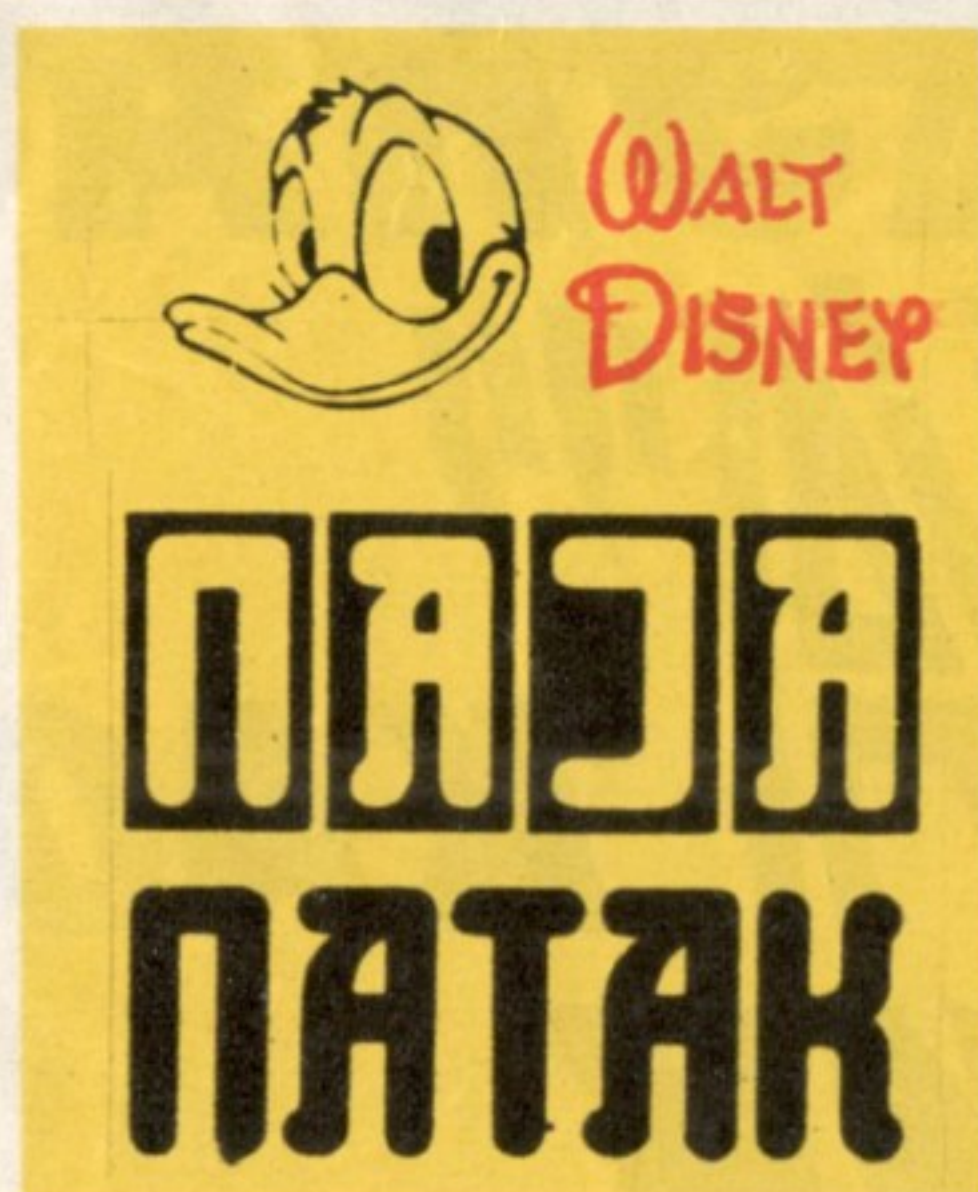

••• број прстију код сисара варира од 1 до 5. Мајмуни, инсектоједи и слоновии имају по 5 прстију на сва четири ноге, нилски коњ по 4, већина панкара има по 2 развијена и по 2 закржљала. Коњ има само 1 развијен прст, сви остали су закржљали.

••• жене плачу 2,76 пута недељно, мушкарци 1,06 пута и оне и они чине то најчешће код куће и ујутру. До овог резултата дошао је холандски психолог Ад Вингерт после истраживања спроведеног на 4.000 особа у 30 земаља.

Илустровао Зоран Петковић Петко

БЕОГРАД

КОГА ВИШЕ
НЕМА

Што својим новцем, што
позајмицама од банака,
тек прву праву
робну кућу по
угледу на оне са Запада
код нас су подигла
браћа Радојловић
чијег је деду посинила
Карађорђева кћи

Тешко је рећи како би текао живот Радојловића пореклом из села Мајдана на падинама Рудника да није било Карађорђа и његове кћерке Стаменке.

А Радојловићи су касније београдску чаршију уздрмали толико снажно да је приликом зидања њихове робне куће „Та-Та” скочио на ноге готово сав средњи и ситни трговачки слој. Уплашили су се људи да ће отварањем ове куће остати без муштерија и затворити радње. Писали су и петицију влади и претили да ће изаћи на улице и направити пумбус. Од претњи су одустали, посла је било за све.

Повлачење и коначење

Родоначелник породице Радојловић Стеван Вукотић кренуо је са исељеницима из Старе Херцеговине пут Србије и с породицом се задржао у селу Мајдану код Горњег Милановца. Ту је пустио корење, ту му је жена родила сина. Да ли је имао више деце, не зна се. Син је стасао у људину, грмаљ од човека. У селу су га звали Дугачки Радојло, па се то изметнуло у – Високи Радојло, а право име било му је – Радоје!

РОБНА КУЋА ТА-ТА КАО РУДНИК ЗЛАТА

Зграда робне куће „Та-Та” није мењала изглед, само власника и име.

Радоје, или Радојло, потом се оженио, отац му Стеван умро... ето Радојла у друштву с Карађорђем. То што је био кмет у селу значајно је, али је много значајније што је с Карађорђем месец или два хајдуковао после окончања Аустријско-турског рата 1788. године.

Када је Први српски устанак сломљен, Карађорђе је 1813. с породицом кренуо у Аустрију. Свратио је у Мајдан да се одмори неколико дана. Природно је што је коначио у кући сеоског кмета и свог познаника Дугачког Радојла.

Радојло је имао троје деце: кћерку Пауну и синове Николу и Петра. Жена му је умрла на порођају. Лепо је угостио Карађорђа и његове, а када је вожд пошао према Сави, окупио је своју чељад и рекао:

– Пазите на Радојлову децу ако му се штогод догоди!

Као да је Карађорђе знао да ће Радој-

ло учествовати и погинути у Другом српском устанку а његова деца остати сирочад.

Окончан је Други српски устанак. Милош Обреновић је постао кнез. Иако је Карађорђу смакао главу, на његову породицу није се обрушио, напротив, сваком је дао високу пензију и оставио имање.

Сећајући се очевог завета, Карађорђева кћер Стаменка усвојила је Радојловог сина Петра, јер своје деце није имала.

Новац у гвожђарској радњи

Током 1853, а тада је Петар већ имао тридесет три године, Стаменка је с њим склопила уговор у коме је наведено да после њене смрти сву непокретну и покретну имовину оставља Петру. Дозволила му је да задржи очево презиме које је овај извео из очевог имена и званично се потписивао као – Петар Радојловић.

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

Милорад и Ђорђе Радојловић, власници робне куће „Та-Та“

Тако је настао заматак имовине Радојловића и њихово презиме.

Петар је од 1859. до 1863. био начелник среза рађевског са седиштем у Крупљу. После пензионисања повукао се у своју, односно Стаменкину кућу у Београду. Имао је осам синова и четири кћери. Једној од кћери дао је име Стаменка у знак пажње према помајци.

Петар је удао кћери, извео синове на пут. Два сина су рано умрли, шесторица су поживела остављајући знаменит траг. Били су то: Радоје, Љубомир, Драгољуб, Милан, Милош и Ђорђе.

Радоје, присни пријатељ краља Александра Карађорђевића о чијем је трошку и сахрањен, био је начелник војних пошта и телеграфа Врховне команде. Радио је и на отварању пошта широм Србије. Пет пута је одликован.

Милош, инжењер, немачки студент, имао је фирму и израђивао лифтове, чудо од издржљивости, који се и данас могу видети у неким старим београдским кућама. Уводио је и парно грејање на чврсто гориво.

Ђорђе, Љубомир и Милан посветили су се трговини гвожђарском робом. Ђорђе је отворио радњу 1893. и четири године је сам водио у приземљу једноспратнице у Кнез-Михаиловој улици број 5. Онда му се придружио Љубомир. Радња је регистрована под називом „Браћа П. Радојловић“. Њихова радња, њихова мука, све док Љубомиру није постало „тесно“. Хтео је да се осамостали и размахне и 1905. отворио је дућан гвожђарском робом „Златан крст“ на месту садашње кафане „Душанов град“. Фирма је стекла велики углед, али шта вреди: Аустријанци су у Првом светском рату ојадрили Љубомира – радњу су опљачкали и у њој отво-

рили магацин за своју војску. Љубомир се никада није опоравио од овог удarca. Умро је 1931. године.

Туђа застава за свог краља

Када је Љубомир иступио из фирме, Ђорђе није остао сам. Придружио му се брат Милан. Сада су гвожђарску радњу у Кнез-Михаиловој 5 опет водила два брата Радојловића. Ђорђе је био нежења, док је Милан имао пет кћери и три сина. Миланове кћери су се удале, а синови подигли робну кућу „Та-Та“.

Ђорђе, рођен 1861. године, био је члан Управног одбора Народне банке и до смрти председник Трговачке коморе, те члан најужег управног тела Црвеног крста.

Када се у почетку Првог светског рата, после неуспеле офанзиве Аустријанаца, краљ Петар I Карађорђевић вратио у ослобођени Београд, Ђорђе Радојловић је скинуо аустријску заставу са двора (данас Скупштина града) и подастро је испред улаза да краљ газећи по њој ступи у хол. Затим је заставу склопио и касније све време носио са собом повлачећи се преко Албаније. После рата заставу је предао краљевској породици Карађорђевић.

За време Првог светског рата Ђорђе је био представник српског Црвеног крста у главном међународном одбору у Женеви. Једна улица на Дедињу добила је 1930. године његово име, али су јој нове власти 1948. године дале назив – Улица Жарка Маринковића.

Ђорђев ортак и рођени брат Милан умро је 1928, а само годину дана касније умро је, на одмору у Врњцима, и Ђорђе. Милан је поживео шездесет, Ђорђе шездесет и осам година.

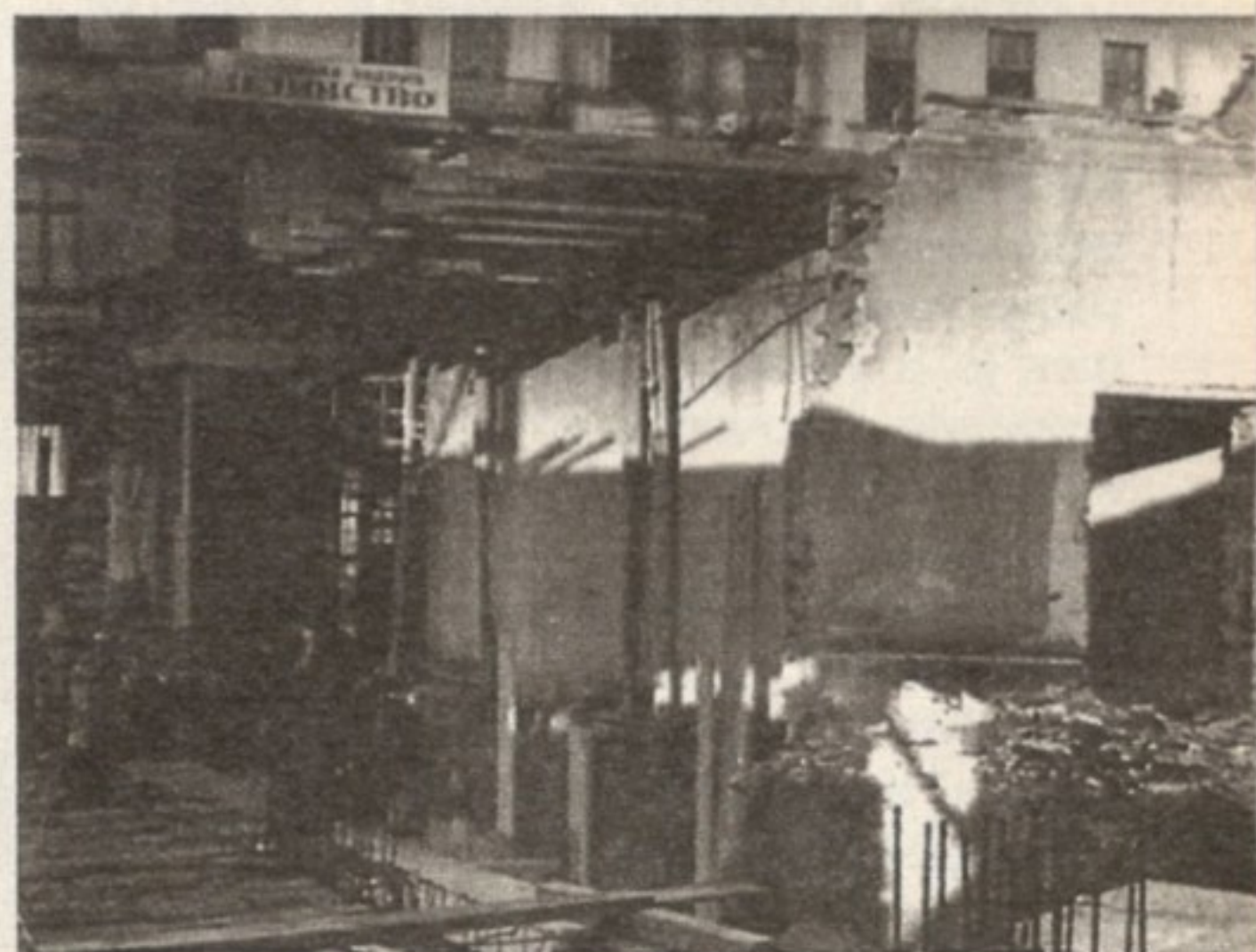
Смрћу Милана и Ђорђа гвожђарска радња „Браћа П. Радојловић“ није за-

творена. Фирму су наставила да воде два Миланова сина – Милорад и Ђорђе. Трећи син Петар погинуо је на Сувобору у Првом светском рату. Сахрањен је на београдском Новом гробљу. Ближни су му на породичној гробници поставили статуу српског војника у природној величини, наравно са Петровим ликом.

Дућан тесан, а жеље велике

Видећи да време одмиче а да са њима напредује све у чаршији и да се са гвожђарском радњом не може далеко догурати, Милорад и Ђорђе одлучили су да у Кнез-Михаиловој 5 подигну вишеспратницу за робну кућу! Сами нису могли да поднесу толике издатке. Затражили су и добили зајам у иностраним банкама и све до последње паре вратили пред избијање Другог светског рата.

Претпоставља се да су браћа Радојловић пре зидања робне куће склопила договор са Чехом јеврејског порекла,

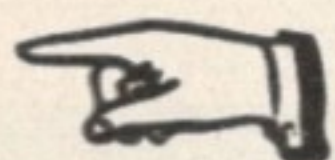
Истовремено са рушењем старе гвожђарске радње, изливан је бетонски темељ нове робне куће.

извесним господином Клајсним који је са још неколико богатих појединаца ушао у цео посао, те је робна кућа са називом „Та-Та“ од првог дана била акционарско друштво. Извесно је да су браћа Радојловић као капитал унела зграду, а Клајсни и други акционари све остало. Ко је имао већински удео, Радојловићи или страни акционари – не зна се. Према изјави једног од потомака, браћа Радојловић издала су зграду за робну кућу под закуп на десет година господину Клајсном и страним акционарима.

Зграду робне куће „Та-Та“ пројектовао је инжењер Ђорђе Лазаревић који је радио и статистику палате „Албанија“. Зиданье је започето 1934. а завршено 1936. године када је робна кућа и почела да ради.

Посао у робној кући водио је Милорад. Ђорђев се бавио правном науком и припремао судијски испит који није стигао да полаже због напада Немачке. Милорад је био француски ђак, у Марсе-

љу и Лондону завршио је високе трговачке школе.

За потребе робне куће „Та-Та” коришћени су подрум, приземље и први спрат. На осталим спратовима налазили су се станова – укупно 21 – које су због луксуза називали дипломатским. Издавани су под закуп људима од угледа.

Нема података колико је стајало зидање робне куће, али је „Та-Та” доносила приход као златан рудник. И то углавном захваљујући ниским ценама! Имала је богату понуду робе, чак је постојало и одељење спортске опреме! Потомци Радојловића и данас чувају печат тог одељења.

Нокаут у варијетеу

Колико се радило – толико се зарађивало. Милорад је имао кућу у Доситејевој 20 и вилу у атару Сремске Каменице код Новог Сада. Вила се звала „Невена.” Била је атракција за оно време јер се у дворишту, поред два отворена базена за купање, налазио и забавни парк за децу. Милорад је, претпоставља се, први човек код нас који је имао авионски снимак свог имања! Возио је амерички отворени аутомобил (кабриолет) са уграђеним радио-апаратом у колима, што је за оно време такође било чудо!

Неком приликом изашао је увече са друштвом у варијете. Италијански конзул, припит, почео је да добацује неке у Милорадовом друштву. Пошто и поред неколико упозорења није престао, Милорад је устао и песницом га ударио! Ухапшен је, а у знак протеста због поступка полиције започео је штрајк глађу. Срећом, брзо је пуштен кући и дипломатски скандал је заташкан.

Памти се и догађај када је Влада Митић, такође власник робне куће у Кнез-Михаиловој, пролазио поред излога „Та-Та” и угледао робу коју је и он држао, само по знатно већој цени.

Вратио се и наредио свом пословодњи да спусти цену испод оне коју је држала „Та-Та.” Пословодња је завапио да је то цена чак нижа од набавне, али се Митић наљутио:

– Спуштај, рекао сам!

Није потребно ни помињати да је „Та-Та” имала продајни каталог и редовно писмом обавештавала сталне купце о набавци нове робе.

После Другог светског рата нова власт је просто уништила Радојловића. Милораду је узета кућа, а остављен само један стан. Робна кућа „Та-Та” је конфискована. Постала је Народни магазин или „НА-МА.”

Милорадов брат Ђорђе изашао је једног јутра 1945. послом у град и о њему се никада више није чуло. Био је весела, свирао је бендо и чезнуо за минулим годинама. Мисли се да га је ухапсила ОЗНА и ликвидирала.

Милорад је умро 1966. Имао је шездесет осам година. Ђорђе је, у часу када је нестало, био стар само тридесет седам!

Жива је Ђорђева супруга. Живи су и потомци ових и других Радојловића.

Зграда „Та-Та” и данас постоји у Кнез-Михаиловој 5. Сада је ту такође робна кућа, зове се – „Београд.”

Миленко Тодоровић

СВЕ О ШПИЈУНАЖИ:

ДВОРСКЕ СПЛЕТКЕ И ПРВЕ ОБАВЕШТАЈНЕ СЛУЖБЕ

Да би спасао краљицу Елизабету I, енглески престо и веру од шапа шпанског краља, римског папе и католичанства, министар спољних послова сер Френсис Волсингем убацио је у игру двоструког шпијуна. Захваљујући њему, преписка завереника је хватана и одгонетана, а Елизабетиној супарници Марији Стјуарт одлетела је глава

ЧЕЗАРЕ БОРЦИЈА

непрекидно су претиле снажне католичке државе Француска и Шпанија. Како би рат са једном или другом био по Енглеску кобан, познавање њихових скривених намера било је од пресудног значаја и за то се побринула обавештајна служба.

Краљица Елизабета I, кћер је из личних толику веру је неударта и без руку и, пре ло се више Краљица кој имала против-ли на

Хенрија VIII који потреба одбацио ка и увео другу, била потомства. О њену свега, о трон, отима страних принчева. је и у самој Енглес доста католичких ника који су ради томе да је збаци с престола и да на њега посаде католичког владара. Сигурност про-

Комбинацијом превара, шарма и силе Чезаре Борција (1475–1507), ванбрачни син папе Александра VI, успео је да сломи отпор феудалних владара Ромање, у центру Италије, и оснује своје војводство. Овакви поступци у којима је циљ оправдавао средство нису били страни ни осталим владарима ренесансе која је цвела у Европи 15. и 16. века и тако је, уз нови дух, културу, уметност и науку почела да се развија и вештина шпијунирања.

Основно оруђе овог заната већ је постојало. Веома сложене полиалфаветске или вишеазбучне шифре смислили су и усавирили научници Лон Батиста Алберти (1404–1472) и његов савременик Јоханес Тритемијус. Ђовани Соро (умро 1544) из Венеције и други дали су свој допринос криптографији, науци о шифрама и разним тајним кодовима.

Током ренесансе појавиле су се и прве савремене националне државе и баш на њиховим дворовима одигравале су се најважније шпијунске операције. До друге половине 16. века велике државе као што су Француска, Енглеска и Шпанија основале су званичне обавештајне и контраобавештајне службе за прикупљање тајних политичких и војних података и код куће и у иностранству.

Министри спољних послова били су задужени за обавештајну службу, а од амбасадора и осталих дипломата очекивало се да се уз свој званични посао баве и шпијунажом за круну и отаџбину. Што се дипломата тиче, тако је остало до данас.

Тужна краљица Шкотске

У Енглеској је, за владавине краљице Елизабете I (1533–1603), основана веома успешна обавештајна служба и то као чедо преке потребе. Енглеској, земљи протестантске вере и слабих војних моћи,

КАРДИНАЛ РИШЕЉЕ

Кардинал Арман Дијлелесис војвода од Ришеља основао је и сваком приликом користио националну обавештајну службу да би одбранио законитој владари и у Француској заведе краљевски айсолутизам.

ПОЛИТИКИ

ЗАБАВНИК

БАБИНГТОНОВА ЗАВЕРА

КРАЛИЦА ЕЛИЗАБЕТА I. Мошви који на овом поршрећу украшавају краљичину одору приказују различите видове њене моћи. Очи и уши симболизују деловање њене обавештајне службе.

тестантске Енглеске зависила је од краљичине личне безбедности.

Године 1573. сер Френсис Волсингем (1537–1590) постављен је за министра спољних послова Енглеске и он је, вешто руководећи шпијунажом и контрашпијунажом, успео да осујети бројне завере усмерене на то да се збаци Елизабета I и обнови католичанство.

Највероватнији Елизабетин наследник на енглеском престолу била је њена блиска рођака Марија Стјуарт, краљица Шкотске (1542–1587). Она је била католикиња и на њеном двору, уз њено учешће и без њега, плеле су се многе интриге у вези с енглеским троном. Једна од њих била је Бабингтонова завера из 1586. године.

Циљ завере био је да се из енглеске тамнице, где је заточена после принудног бекства из Шкотске, ослободи Марија Стјуарт, а начин побуна енглеских католика, спољни напад на Енглеску који би финансирали Шпанија и папа и убиство краљице Елизабете.

У срцу завере налазио се Џон Балард, припадник милитантног католичког језуитског реда и као такав добро познат поверљивим људима Елизабетиног министра спољних послова Волсингема. Да би се завера спровела у дело, Балард је заврбовао Антонија Бабингтона, некадашњег гласника Марије Стјуарт.

Али, Волсингем је запослио двоструког шпијуна који је стекао поверење завереника и сазнао како одржавају везу са заточеном шкотском краљицом. Преписка завереника и заточенице након тога је редовно хватана, а на њеном дешифровању успешно је радио Томас Фелипес. Волсингемов главни криптограф. После дешифровања, писма су упућивана онима којима су и била намењена.

То је потрајало све док није сакупљено довољно доказа о велеиздаји на основу којих су многи завереници похватани и погубљени. На дан 8. фебруара 1587. у лондонској тамници Тауер, на пању који још постоји, одрубљена је и глава Марија Стјуарт. Народ ју је запамтио и сећање на њу пренео потомству као на „Тужну краљицу Шкотске”.

Обавештење злата вредно

Цео овај шпијунски посао није био ни чист ни славан, али је виши циљ постигнут: Енглеска је остала независна и протестантска са својом девичанском Елизабетом I, претечом потоњих гвоздених леди, на трону. Али, не без даљих претњи споља.

Шпански краљ Филип II (1527–1598) сада је сматрао својом светом дужношћу да Енглеску врати у загрљај католичке цркве и сер Френсис Волсингем послао је у Шпанију Антонија Стандена да шпијунира за њега. Стандену су помогли фирентински амбасадор на двору Филипа II и фламански дворанин чији је брат служио код великог адмирала шпанске флоте.

Године 1587. обавештења из тих извора које је обезбедио спретни Станден упозорила су Волсингема да се за напад на Енглеску припрема велика флота у историји позната као Непобедива армада. Обавештење је вредело злата и енглески министар спољних послова бацно се на посао. И успео је.

Користећи се својим утицајем у иностранству, Волсингем је тајно удесио да банке одложе зајам који је Филипу II био неопходан за финансирање велике поморске експедиције. То је Енглеској дало времена да се добро припреми за дочек Непобедиве армаде и победи је.

Ришељеов Црни кабинет

Током 17. века центар шпијунске делатности преселио се на француски двор. Првих година тог столећа Француска је патила од сувише моћног племства и унутрашњих верских подела и размирица док су јој споља претили чланови Хабсбуршке династије: владари Шпаније, Аустрије, делова Италије и Холандије.

Све ове тешкоће победоносно је надвладао први министар француског краља Луја XIII кардинал Ришеље (1585–1642). Сам Луј XIII

ЦИЉ ОПРАВДАВА СРЕДСТВО

Фирентински политичар, историчар, књижевник и војни писац Николо Макијавели (1469–1527) упознао је Чезара Борџију док је служио Фирентинску републику као дипломата и касније га овековечио у свом главном делу „Владалац”. Макијавели је написао и књигу „О ратној вештини” у којој је нагласио корист војне обавештајне службе. Макијавелизам је учење Макијавелија и ознака сваке политике која не бира средства за постизање циља.

СМРТ

У КАФАНСКОЈ ТУЧИ

Кристофер Марло (1564–1593), енглески песник и драмски писац, претеча великог Шекспира, заврбован је у обавештајну службу док је био студент Универзитета у Кембриџу. Године 1587, претварајући се да је католички ђак, увукао се у семинар у француском граду Ремсу, стекао поверење језуитских студената и сазнао појединости о језуитској завери у Енглеској. Верује се да је Марлоова смрт у кафанској тучи у вези с његовом шпијунском делатношћу.

није био јак владар и Француском је од 1624. до 1642. практично управљао Ришеље.

Један од његових првих потеза, пошто је постао први министар краљевине, био је да оснује добру обавештајну службу, такозвани Црни кабинет. Служба је пратила све што су радили француски племићи читајући њихову преписку.

Захваљујући својим шпијунима, Ришеље је осујетио све завере против краља и постепено успоставио краљевски апсолутизам. Један од његових великих успеха било је спречавање узурпирања престола, завере коју су сковали краљев брат Гастон Орлеански и војвода од Сенк Марса.

И Ришеље је слао шпијуне у иностранство да би учврстио своју политику и ослабио Хабсбурговце без увлачења Француске у скупе, непотребне ратове. Тако роварећи он је, на пример, подрио моћ Шпаније пружајући Португалији и Каталонији тајну подршку да се против њене власти побуне.

Махинације кардинала Ришељеа увукле су Шведску у Тридесетогодишњи рат који је Француска водила против хабсбуршког Светог римског царства. Паралишући на тај начин Немачку, Ришеље је за Француску зграбио Алзас који је и дан-дас њен.

Тајна обавештајна служба коју је држао Ришеље начинила је од Француске моћну апсолутистичку националну државу.

Приредила
Бојана Дожић

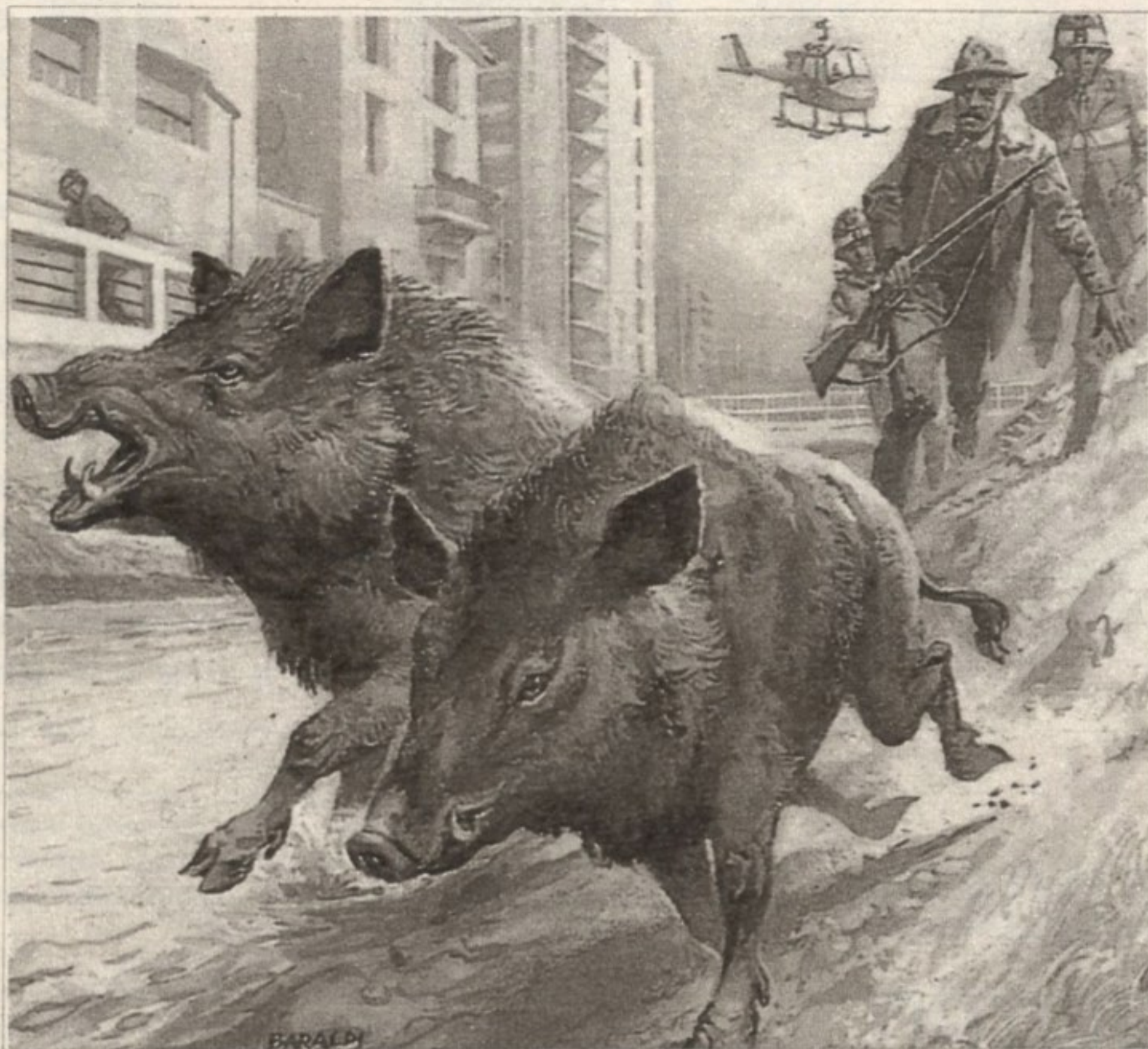
МА ШТА

КАЖЕШ

БУРАН ДАН У ЂЕНОВИ

Нико ни данас не зна како су две дивље свиње стигле на обале речице Бизањо која протиче кроз Ђенову. Али зато сви памте узбуну коју су оне изазвале и потеру у којој је учествовао читав одред чувара шуме, ватрогасаца, па чак и ронилаца – заједно с хеликоптерима који су им „пружили подршку“ из ваздуха. Операција хватања ових животиња трајала је читав дан.

ПРОБУДИ СЕ, МАМА!

После саобраћајне несреће коју је доживела прошлог 27. децембра, четрдесетогодишња Италијанка Франческа Нуцо, иако није била теже повређена, пала је у кому. У том стању допремљена је у болницу у Падови где су лекари утврдили да је у питању подсвесна блокада изазвана страхом од тога да је у несрећи изгубила породицу, што није био случај. Зато су и дошли на идеју да у болничку собу унесу телевизор и видео преко кога су непрекидно пуштали снимак њене деце како је моле да што пре оздрави.

Франческа је, после извесног времена, отворила очи и гледајући у екран почела задовољно да се смеши, што је била најбоља потврда да су лекари били у праву.

ПРОСВЕТНИ ОСВЕТНИК

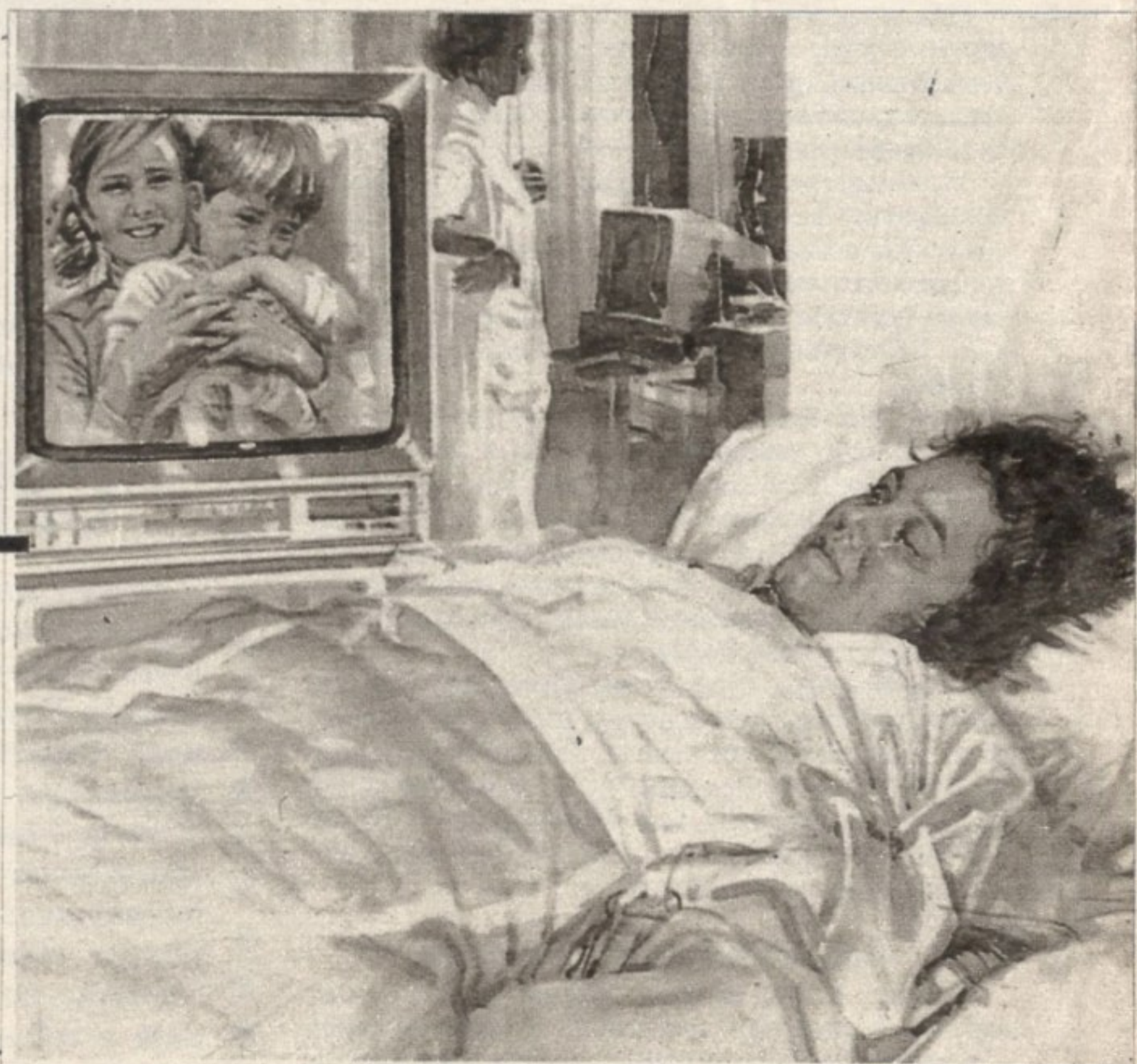
Користећи се својим стручним знањем и радиоталасима, професор електронике из Марсеја Жан Патини је за само годину дана оборио и, наравно, уништио преко стотину теледиригованих авиона – начинивши огромну штету члановима клуба љубитеља ове забаве. Сметало му је зујање авиона које су ови пуштали да лете, окупљајући се на пољани недалеко од његове куће.

Полиција је користила сву могућу технику како би што пре ушла у траг „прекршиоцу“, али је, ипак, прошло више од годину дана пре него што је успела да открије нетрпељивог професора који је, на крају, завршио у затвору.

Жозелина, тешка 400 килограма, из Сао Паола у Бразилу, вероватно је најдебља жена на свету. Њено здравствено стање је такво да мора да ослаби бар 300 килограма! Лекари су јој предложили да покуша с једном новом дијетом. Пристала је, али није било лако одвести је у болницу где, тренутно, издржава терапију.

Иако су у помоћ стигли ватрогасци, да би могли да је изнесу из куће, морали су да сруше један зид, а у болничку собу су је унели дизалицом, и то кроз прозор.

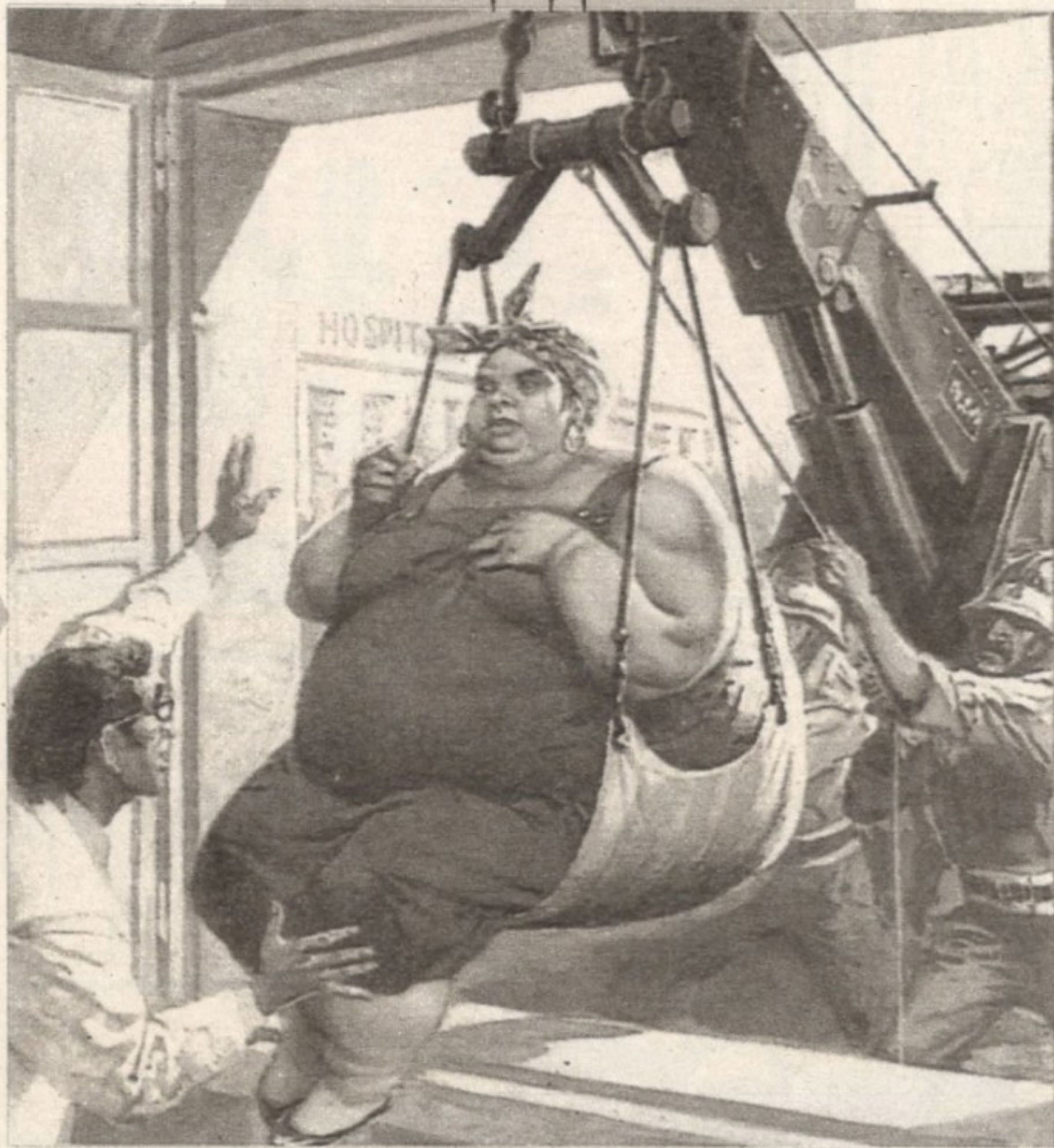

УХАПШЕНА КАО КРИЈУМЧАР

Уредно натоварена, негована али и напуштена камила мирно је шетала улицама Њу Делхија све док није набасала на полицајце. Нису, наравно, могли да је легитимишу, али су је зато привели у полицијску станицу и, по службеној дужности, прегледали терет који је носила.

Нико се није изненадио што је у њеним сепетима откривено преко 40 боца кријумчареног жестоког пића, јер је то била само једна од неколико камила које су власници тога дана препустили судбини – сазнавши да је полиција о свему обавештена и да им је на трагу. ■

КРАН-НОСИЉКА ЗА КРАЉИЦУ ДЕБЉИНЕ

КАКО ГОД ОКРЕНЕШ, УЗМУ ТИ МЕРУ!

Попнеш се у Лондону у авион, дође кројач, узме ти меру и пренесе је даље радио-везом. Кад стигнеш у Хонгконг, сачека те љубазни курир и уручи ти готово одело.

Идеја је потекла од Ричарда Бренсона, власника "Virgin Atlantic" који је спровео ову своју замисао тако што је био први коме су узели меру – за одело наравно. ■

БАНДА, ПА ТО ТИ ЈЕ!

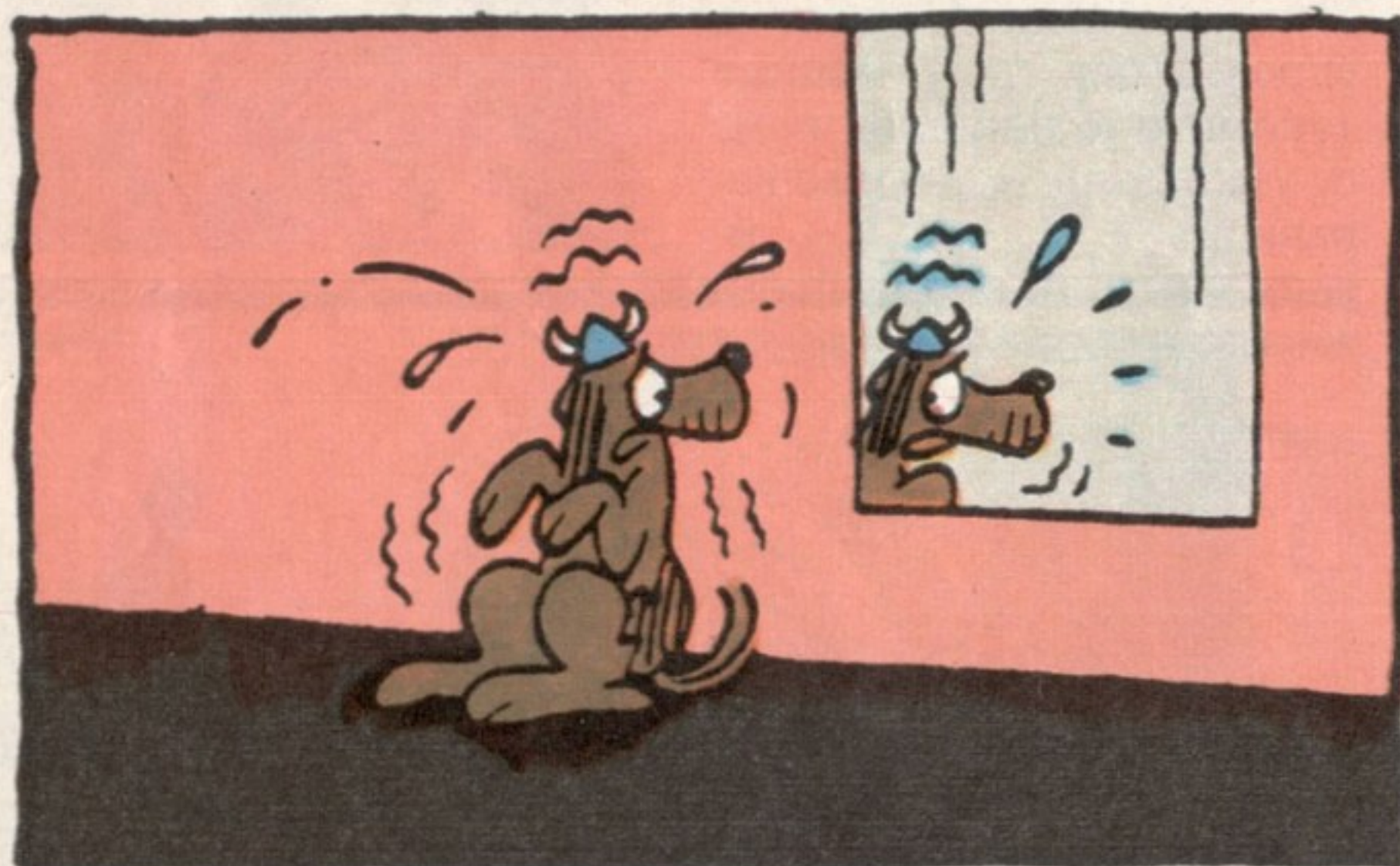
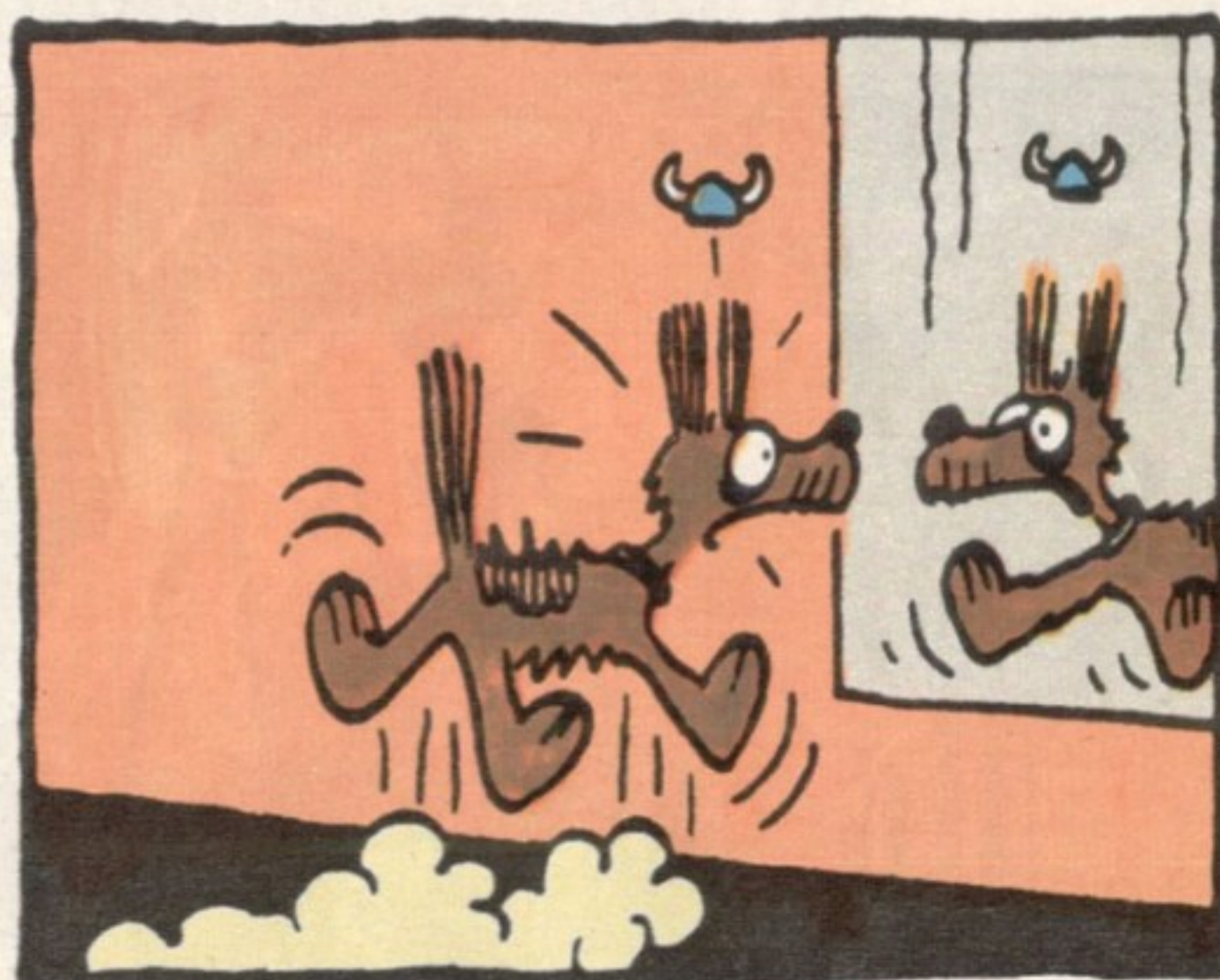
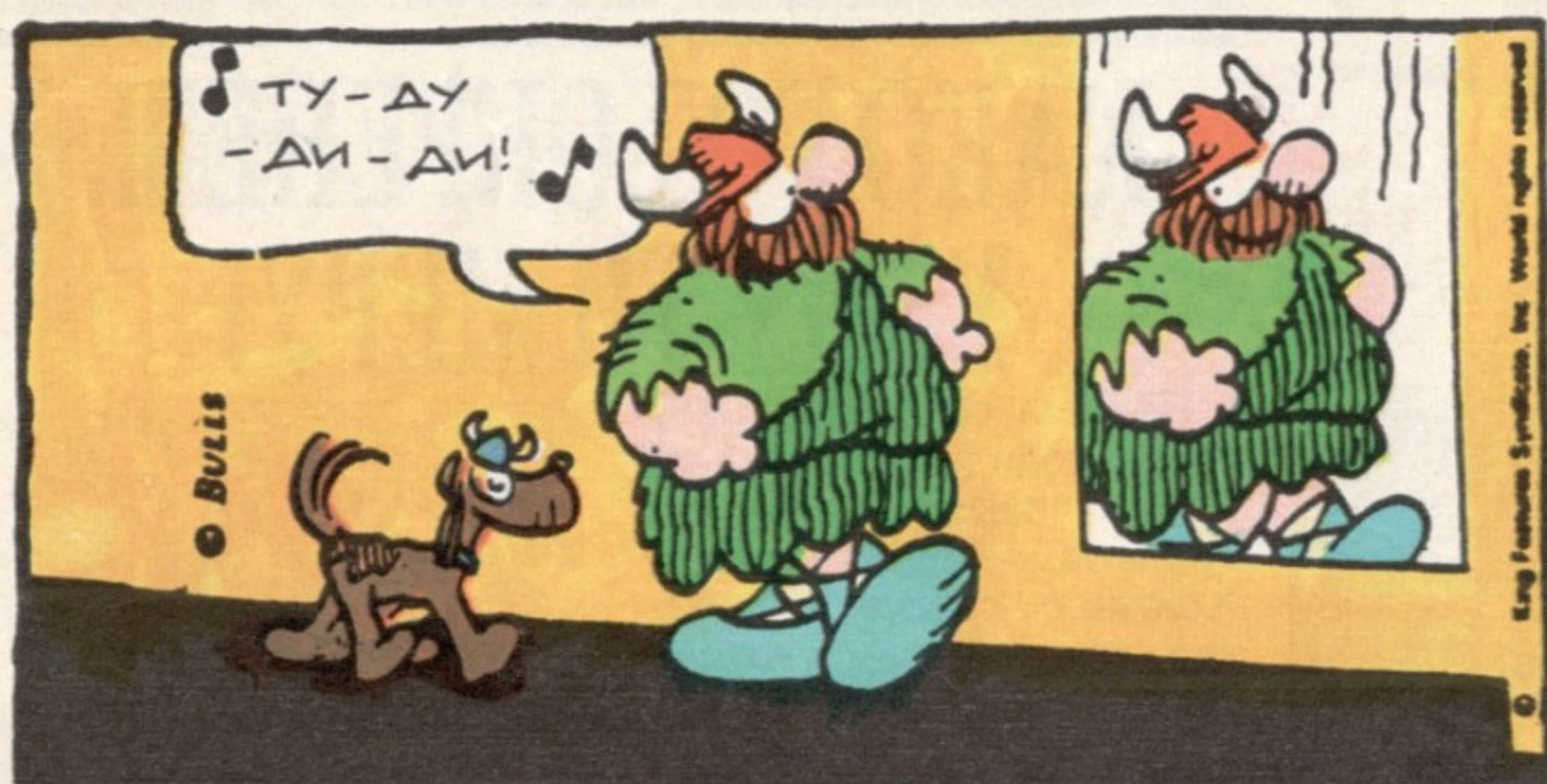
У центру Рима и усред бела дана два крадљивца аутомобила ускочила су у једно возило и појурила низ улицу не обазирајући се на то што је позади седела жена с дететом...

Мали Мухамед и његова бака Разија чекали су да се њихови најближи врате из куповине кад су их бандити буквално украли заједно с аутомобилом. Док је немоћна и испрепадана жена стискала малишана на груди, не знајући шта је чека, сустигли су их полицајци којима је одмах пријављен случај. Успели су – без пучњаве – да зауставе лопове који су и сами имали оружје. ■

DIK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

ШТА КАЖЕ, ШТА КАЖЕ...

ХОРОСКОП

Загонетни осмех за ШЕРЛОКА ХОЛМСА

ЗАБАВНИК вам поклања хороскоп какав још нисте читали. Колико да се лакше снађете и са онима за које мислите да их познајете и са онима које једва да познајете, а можда упознате и сами себе. И онда лепо знате с ким имате посла

Највеће врлине: Савршенство у свему, здрав разум, прилагодљивост

Највеће мане: Склоност критицизму, забринутост, строгост

Најбоља улога: Саветник

Најгора улога: Коцкар

Основна фраза: Ја мислим...

Идеално занимање: Доктор специјалиста, научник, архивар

Омиљени јунак(иња): Мери Попинс

Најдража књига: романи Агате Кристи

Филм: „Та дивна створења“, „Матилда“

Стрип: Рип Кирби

ТВ емисија: Серија „Авантуре Шерлока Холмса“

Омиљено место: Уредно однегован врт

Јело: Спанаћ

Пиће: Сок од парадајза

Боја: Сива и зелена

Срећан дан: Среда

Омиљена одећа: Бела кошуља

Превозно средство: Сопствене ноге

Спорт: Јога вежбе

Метал: Жива, платина

Драги камен: Сардоникс

Биљка: Мимоза и све пољско цвеће живих боја

Земља: Грчка, Турска, Бразил, Хрватска

Град: Бостон, Париз, Јерусалим

Познате личности рођене у знаку Девице: ГРЕТА ГАРБО, Софија Лорен, БРУС СПРИНГСТИН, Ричард Гир, Мајкл Џексон, БРАНИСЛАВ ЛЕЧИЋ, КЛАУДИЈА ШИФЕР...

МАЛИ ВОДИЧ ЗА ДРУЖЕЊЕ СА ДЕВИЦАМА

Како их препознати: Блиставо чиста и уредна, изгледа као да је управо изашла испод туша, а и јесте. Никад неће реговати на неразуман и неконтролисан начин, нити прихватити идеје других а да их и сама не открије.

Не може да живи без: Воде и сапуна, часовника, своје библиотеке, колекције цвећа, свеске сваштаре...

Шта највише ишчекује: То понекад није лако докучити. Стидљив и чежњив осмех Девике увек скрива неку тајну.

Плаши се: Да неко не поремети њене навике, ујава се грубости, болести, прљавштине, лажи...

Омиљено питање: Зашто? О свему што јој дође до руке

она брзо и трезвено размисли не дозвољавајући да осећања надвлађају разум.

Од ње можете научити: Не треба губити време! Потребно је од малих ногу радити на себи. Она има мудрост која превазилази њене године.

Прави поклон за девојчицу Девицу: Колекција салвета или лептирова, књига о историји уметности, мала птица, саксија с цвећем...

Прави поклон за дечака Девицу: енциклопедије, прибор за пецање, магична коцка, детективски роман...

Одлично слагање са знацима: Бик, Рак, Шкорпија, Девца

Лоше слагање са знацима: Стрелац, Близанци, Ован, Вага

Има их у предањима свих народа, на свим континентима. Било да су паћуљци или џинови, младићи или старци с дугом белом брадом, леи као Нарцис или ружни као Бабароја, сви имају нешто заједничко: шело им поседује изванредне способности које задивљују обичног човека

Позитиван јунак

Ни негативан, ни позитиван

Негативан „херој“

АХИЛ

ГРЧКА

9. ВЕК ПРЕ Н.Е., ХОМЕР, ИЛИЈАДА

Нерањивост, снаја, храброст

Ахил је највећи од свих ратника Илијаде. Мајка га је, чим се родио, уронила у мутне и ледене воде свете реке Сфинкса да би постао бесмртан и нерањив. Али, при том му је пета, за коју га је држала, остала изван воде што ће постати његова слаба тачка. Умро је кад га је стрелом у пету погодио Тројанац Парис.

БАЛОР

ИРСКА

15. ВЕК ПРЕ Н.Е. СТАРИ ИРСКИ МИТ

Гигантско око, разорне снаге

Цин Балор има, попут Хомерових киклопа, само једно око. Али какво? Једним погледом у стању је да убије неколико хиљада људи. Баш као што му је предсказано, убио га је унук Луг успевши да му ископа злокобно око.

БАТА

ЕГИПАТ

КРАЈ 2. МИЛЕНИЈУМА ПРЕ Н.Е.

Претварање у разне облике, васкрсавање, разумевање језика животиња

Бата сакрије своје срце у стабло бора. Али, Фараон који се смртно заљубљује у његову жену убије јунака тако што са-

сече дрво. Бат се поново рађа и, постепено, претвара најпре у бика, па у дрво и, на крају, у човека.

БХИМА

ИНДИЈА

3. ВЕК ПРЕ Н.Е., „МАХАБХАРАТА“

Најприроднија снаја, васкрсавање, незајажљивајетност – поједе колико његова четири брата заједно

Бхима, син Ветра, тако жестоко напада своје непријатеље Асуре да више не воде ратове против људи већ само против богова. Љубоморан на вештину којом барата буздованом, отрује га његов стрић, али га Наге, људима, поново враћају у жива.

ДАВИД

ИЗРАЕЛ

10. ВЕК ПРЕ Н.Е., БИБЛИЈА

Храброст, довиљивост, способност прорицања

Још као дечак, пастир Давид прихватио изазов дива Голијата и успева да га убије хицем из праћке. Побеђује Филистејце и нека друга племена. Касније постаје други по реду хебрејски краљ и оснива Јерусалим. Велики песник (приписује му се део Псалама) и пророк.

ДЕКАНАВИДА

СЕВЕРНА АМЕРИКА

15. ВЕК, НАРОДНО ПРЕДАЊЕ ИРОКЕЗА

Снаја, храброст, неодољивост

Пошто је уснила да ће Деканавида донети несрећу свом народу, племену Хјурон, његова мајка сваке ноћи покушава да га утопи. Али, ујутру је он жив и здрав. Кад одрасте, постаје Ирокез и сада стварно напада Хјуроне. Овај историјски и митски поглавица на крају успева да уједини пет племена у Ирокезе који се сматрају најцивилизованијим Индијанцима Северне Америке.

ЗЛИЦА ЕШУ

НИГЕРИЈА, БЕНИН,
ТОГО

ВЕРСКО ПРЕДАЊЕ ЈОРУБА

Претварање по жељи, по-
знавање свих људских језика

Ешу је у стању да поприми било које облике и да се појави као врло мали или врло велики и то истовремено! Велики мајстор заметања кавге. На почетку сваке свађе он, вешто се сналазећи, на чему би му позавидео сваки политичар, истину претвара у лаж, а лаж у истину.

ЗЕЛИГ, Лионард

САД

1983, ФИЛМ, ВУДИ АЛЕН,
„ЗЕЛИГ”

Способности претварања

Људски камелеон Зелиг у стању је да се преобрази у било коју личност из своје околине: да промени боју у присуству црнца, надува се пред дебелком, а по потреби се претвара у правог Индијанца орловског носа и као зифт црне сјајне косе...

БАБАЈАГА

РУСИЈА

НАРОДНО ПРЕДАЊЕ

Пошћуна власи над црном
мајом, бесмртности

У питању је најпознатија вештица у читавом словенском свету. Код нас позната као Бабарога. Ноге јој, испружене, сежу од једног до другог краја колибе, а нос јој је толико дугачак да удара у таваницу. Птице и дивље животиње, дан и ноћ, све се покоравали њеним наредбама.

ЈОВАНКА ОРЛЕАНКА

ФРАНЦУСКА

15. ВЕК, „ИСТОРИЈА
ФРАНЦУСКЕ”

Храброст, веза с небом

Са четрнаест година ова сеоска девојка чује „глас с неба” који је подстиче да ослободи Французе од Енглеца. Преобучена у мушко, она са својим одредом ослобађа опседнути Орлеан, али испред Париза мора да се заустави. Допавши у руке великаша који подржавају Енглеца и испоручују је њима, Жан Д'Арк, како јој је име у оригиналу, осуђена је као вештица и жива спаљена у Руану 1431. године. Имала је тада 29 година.

КСБАЛАНКЕ И ХУНАХПУ

ГВАТЕМАЛА

3-9. ВЕК, РЕЛИГИЈСКО
ПРЕДАЊЕ МАЈА ИЗ „ПО-
ПОЛ ВУХА”

Мајинска моћ, мењање лика

Позвани да се боре с боговима, два брата близанца зачуде их секући своја тела на комаде и после их лепећи. Очарани богови хоће да испробају исто, а дечаци их преваре и остављају раскомадане. После ове победе херојски близанци васкрсавају као Сунце и Месец.

ЛИЛИТ

СРЕДЊИ ИСТОК

ЈЕВРЕЈСКА МИТОЛОГИЈА,
ТАЛМУДСКО ПРЕДАЊЕ

Храброст, мајинска моћ

Прва жена првог човека Адама рођена је из блата, баш као и он. Одбивши да му се покори, она га напушта и наставља се на обали Црвеног мора. Ту је у многобројним авантурама са демонима родила на хиљаде ђавољих беба. Патријархални свет коме је много више одговарала Ева начињена од Адамовог ребра, не пропушта да још више оцрни Лилит приписавши јој моћ да изазове смрт деце.

ЛИТУОЛОНЕ

ЕКВАТОРИЈАЛНА
АФРИКА

НАРОДНО ПРЕДАЊЕ БАН-
ТУ ЦРНАЦА

Безрешино зачеће,
лукавост

Чудовиште Каммапа прождрло је сва људска бића, спасла се само једна стара жена која је безгрешно зачела дете. Литуолоне је на дан свог рођења већ одрастао човек и одмах полази у потрагу за чудовиштем. Каммапа и њега прогута, али му јунак изнутра раскида утробу и тако ослобађа на хиљаде заточених.

МАНТИС

САД

20. ВЕК, СТРИП

Пошћуна власи над телом, непобедивост

Ову, у сваком погледу изузетну девојку, кћерку једног Немца и једне Вијетнамке, подигао је свештеник Кама и научио је свим борилачким вештинама. Поставши непобедива захваљујући познавању свих тајни тела, она поред тога почиње да осећа што и други људи, и то помоћу „психичких вибрација” које је у стању да хвата.

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

13

МАРКО КРАЉЕВИЋ

БАЛКАН

14. ВЕК, ГЛАВНА ЛИЧНОСТ
НАРОДНИХ ПЕСАМА ЈУЖ-
НОСЛОВЕНСКИХ НАРОДА

Найчовечанска снаја,
храброст

Иако је Марко (1335-1395), син краља Вукашина, скоро цео живот морао да служи као турски вазал, баш као што је Херкул извршавао задатке свог безначајног рођака Еуристеја, у „слободно време” изводио је разна јуначка дела. Личност која је народима Балканског полуострва помогла да издрже векове ропства. Симбол јунаштва и праведности. У подвизима му помажу коњ Шарац, шестоперни буздован и посестрима вила. Мана – прека нарав, баш као у Херкула.

МАРТИН КРПАН

СЛОВЕНИЈА

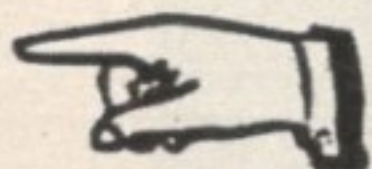
19. ВЕК, НАРОДНО ПРЕДАЊЕ

Снаја и раси као у десеторице одраслих људи

Упркос великој снази, Мартин Крпан је веома лењ. Бави се кријумчарењем и постаје за царинике што и црвена крпа за бикове. Цар га упушта да убије црна Брдавца који прети граду Бечу. Он овај задатак решава успешно, а краљ

му у знак захвалности дозвољава да се у Буче шверцом бави као легалиним послом.

МЕРЛИН

БРИТАНСКА ОСТРВА

6. ВЕК, КЕЛТСКО ПРЕДАЊЕ
Безгранична мајијска моћ

Мерлин, чаробњак и саветник краља Артура, чита мисли других, потпуно мења свој изглед преображавајући се у друге личности. Такође, премешта замкове, хода по води и може да учини да усред пустиње потече извор. Али, Вивијен, којој је открио тајне своје магије, затвара га заувек у један стари храст.

НАРЦИС

ГРЧКА

КЛАСИЧНА МИТОЛОГИЈА
Савршена лепоћа

Најлепши младић Грчке одбија љубав свих жена и зато бива кажњен тако што ће се заљубити у одраз свог сопственог лика на површини једног језера. Кад покуша да досегне тај привид, утопиће се и претворити у цвет. Нарцис.

ПИНОКИО

ИТАЛИЈА

19. ВЕК, КАРЛО КОЛОДИ,
„ПИНОКИО“!

*Издуживање носа,
преображај*

Столар Бепето издеље лутку од парчета чаробног дрвета и да јој име Пинокио. Игручка често лаже и због тога јој нос све више расте. Али, временом Пинокио постаје зрелији и племенитији, а као награду за своја добра дела претвара се у правог дечака од крви и меса.

ПИПИ ДУТАЧКА ЧАРАПА

ШВЕДСКА

1945, АСТРИД ЛИНДГРЕН, „ПИПИ
ДУТАЧКА ЧАРАПА“

Најприродна снаја

Пипи је сироче и живи потпуно сама у једној колиби. Има једва девет година а врло је самостална. Њена је физичка снага толика да с лакоћом може да подигне коња или камион и уклони с пута разне наметљивце, досадњаковиће, уображене.

ГОКУ САН

ЈАПАН

20. ВЕК, МАНГА ЦРТАЊ (ПОМОЋУ
КОМПЈУТЕРА),
„ЗМАЈЕВЕ ЛОПТЕ“

*Претварање, снаја, брзина,
издржљивост*

Дечак Гоку Сан имао је реп уз помоћ којег се, при светлости пуног Месеца, претварао у циновско чудовиште. Шармантна Булма једног дана наговори га да крену заједно у потрагу за седам чаробних лопти. После дугих вежби он стиче натприродне способности које му омогућавају да измени своје тело.

РАНГДА

БАЛИ

НАРОДНО ПРЕДАЊЕ

Господари црном мајијом

Ова окрутна демонска жена командује четом злих вештица које се боре против краља разума Баронга. Битка између ове две магијске силе обично се завршава поразом Рангде. А онда опет до 101 и наатраг

ПОПАЈ

САД

1925, ЕЛЗИ
КРАЈСЛЕР
СИГАР, „ПОПАЈЕВЕ
ПУСТОЛОВИНЕ“

Снаја, преображај

Попај је ружан, крезуб и шкиљав, грудни кош му је узан, руке нејаке. Али, дозвољна је једна конзерва спанаћа па да се ова смешна сподоба претвори у неустрашивог и непобедивог јунака. Не боји се никога осим своје пријатељице Оливе, девојке која баш није у цвету младости и са стасом који највише подсећа на даску за пеглање, а уз то је љубоморна и раздражљива. Попај, разуме се, никад није ни помислио да је остави.

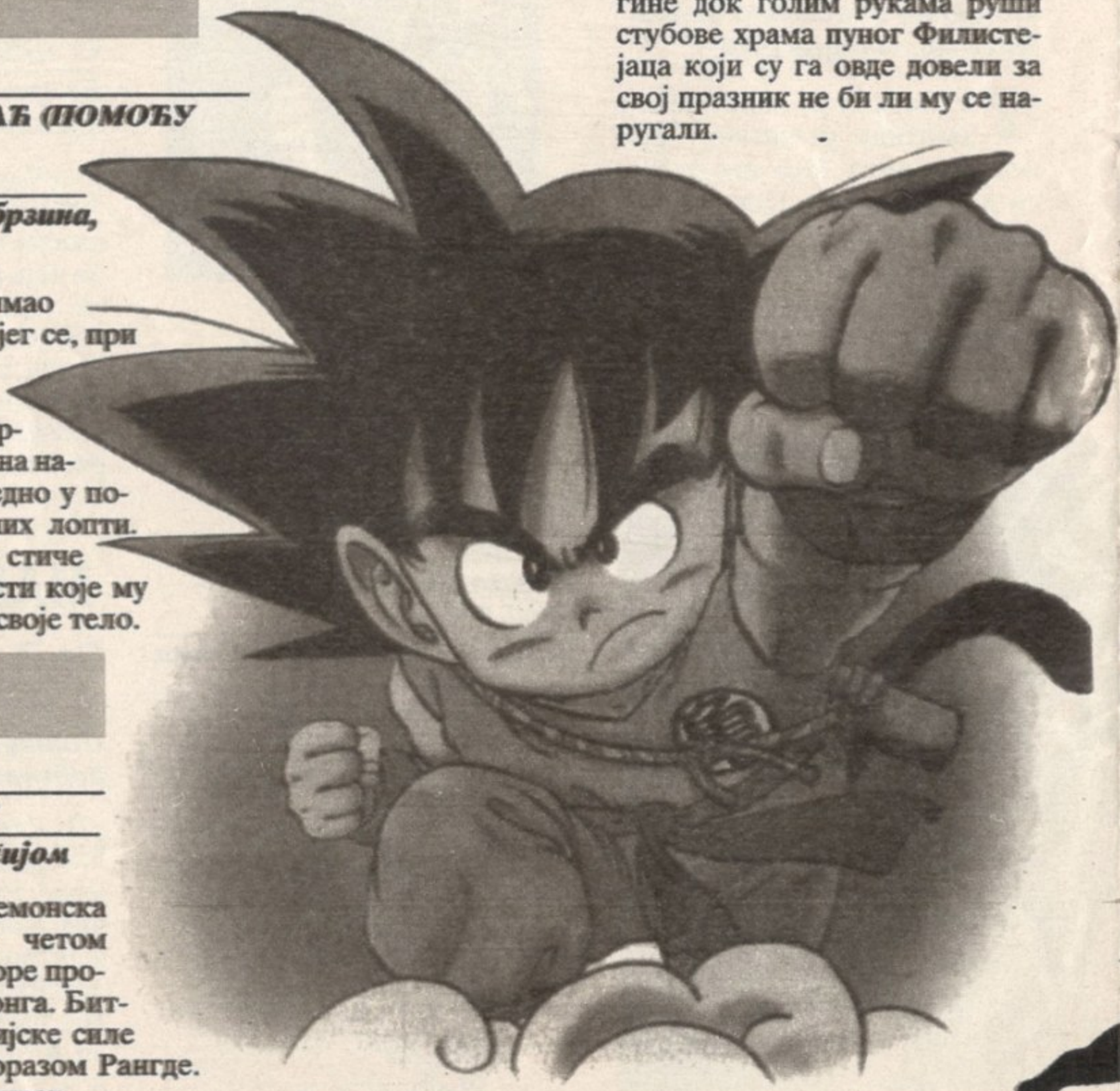

САМСОН

ИЗРАЕЛ

12. ВЕК ПРЕ Н. Е., БИБЛИЈА
Коса му даје снају

Хебрејски судија Самсон бори се против Филистејаца, али Далила, жена из Газе коју воли, одаје тајну његове снаге. Филистејци успевају да му одсеку косу, затворе га и ослепе. Али, његова наново израсла коса враћа му снагу, он гине док голим рукама руши стубове храма пуног Филистејаца који су га овде довели за свој празник не би ли му се наругали.

СИД КАМПАЕДОР

ШПАНИЈА

9. ВЕК, „ПОЕМА О СИДУ“

Снаја, храброст

Шпански национални јунак, племић чије је право име Родриге Диас де Вивар, историјска је личност (1030–1099). Прослављен у борбама с Маварима. Цене га чак и непријатељи који су га и назвали „Сид“, на арапском „Господар“. „Презиме“ су му дали шпански феудалци („Кампаедор“ – Сјајан) којима се, независан по природи, често супротстављао у савезу с калифима.

ТАРЗАН

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

1912, ЕДГАР РАЈС БАРОУЗ, „ТАРЗАН МЕЂУ МАЈМУНИМА“

Неукројива снаја, разумевање са животињама

Гориле нападају колибу младог енглеског пара изгубљеног у дунгли и односе са собом њихову бебу. Али, младом Џону неће се десити ништа лоше: њега штити и подиже једна мајмуница. Јак, брз и паметан, он ће постати Тарзан, Господар дунгле.

ТЕРМИНАТОР

САД

1984, ФИЛМ, ЏЕМС КАМЕРОН, „ТЕРМИНАТОР“

Снаја, брзина, способност реинерације

Године 2029. људски род успротивио се свету машина. Да би обезбедили победу, роботи људског лика шаљу у прошлост свог представника Терминатора. Он има задатак да спречи рођење вође људског рода тако што ће убити његову мајку.

ХЕРКУЛ

ГРЧКА

9. ВЕК ПРЕ Н.Е., ХОМЕР, „ИЛИЈАДА“

Најчовечанска снаја, храброст, бесмртност

СУПЕРМЕН

САД

1938, СТРИП

Претварање, способности летења, брзина, супервид, непобедивост

Последњи становник планете Криптон стигавши на Земљу одлучује да сво-

је натчовечанске способности искористи да би спасао нашу планету. Постаје познат под именом Супермен изводећи јуначка и човекољубива дела, а истовремено води двоструки живот радећи као лако збуњиви и неспретни новинар Кларк Кент у „Дејли планету“.

ФРАНКЕНШТАЈН

ЦЕНТРАЛНА ЕВРОПА

1828. ГОДИНА, МЕРИ ШЕЛИ, „ФРАНКЕНШТАЈН“

Тело састављено од делова лешева и оживљено, најприродна снаја

Створио га је лекар Франкенштајн од појединих делова различитих лешева.

МИСТЕР ФАНТАСТИК

САД

20. ВЕК, СТРИП

Тело расићљиво до 456 метара

Током једне свемирске мисије Рид Ричардс доживљава генетске промене. Поставши растегљив као жвакаћа гума, он може да се развуче у свим правцима. Под именом Мистер Фантастик одлучује да се бори против зла.

Син врховног бога са Олимпа Зевса и лепе Алкмене, због чега га прогони Зевсова љубоморна супруга Хера. Она убацује две циновске змије у његову колевку, али их беба Херкул дави голим ручицама. Касније добија задатак да изврши „Дванаест немогућих дела“ која он успева да реши. Једини човек класичне митологије коме су богови подарили бесмртност.

ХАЛК

САД

1963, СТРИП

Моћ да мења изглед, надљудска снаја, радиоактивност

Изложен радиоактивном зрачењу, доктор Банер се претвара у чина Халка који може да подигне терет од 100 тона. Од тада, сваки пут кад промени расположење, Банер се претвара у чудовиште чија снага зависи од количине адреналина у крви – од тога колико је љут.

Чудовиште располаже изванредном физичком снагом. Хорор прича ове даме, уз то супруге песника Персија Шелија, доживљава невиђен успех, а завршава се тако што монструм убија свог творца и присваја његово име – Франкенштајн.

Припремила В. Милићевић

ПОЛИТИКИН

15

ЗАБАВНИК

● Нај, нај из „Гинисове књиге рекорда“ за 1997. ●

ЗЕМЉА У РИТМУ

КИЛАУЕА НЕПРЕКИДНО БЉУЈЕ ЛАВУ И НАЈАКТИВНИЈИ ЈЕ ВУЛКАН НА СВЕТУ

Килауеа на Хавајима непрекидно избацује маћу и најактивнији је вулкан на Земљиној кули

Мауна Лоа на Хавајима највећи је вулкан на свету саздан од блаћих лава на чињених од хиљада и хиљада непрекидних шокова лаве

Највећа вулканска ерупција за коју се зна догодила се на Кракајау 1883. Експлозија се чећири саћа после ерупције јасно чула на острву Родрис удаљеном 4776 километара као „тривање шешких шойова“

ВУЛКАНИ

Највећа експлозија

Највећа вулканска експлозија забележена у историји света догодила се 27. августа 1883. када је дошло до ерупције вулкана Кракатао, острва у мореузу Сунда између острва Суматре и Јаве у Индонезији. Ерупција је изазвала талас који је збрисао с лица Земље 163 села и убио 36.380 људи. Ужарено камење летело је до висине од 55 киломе-

тара, а прашина је 10 дана касније пала 5330 километара далеко од вулкана. Експлозија се чула на преко 8 процената Земљине површине и процењено је да је имала јачину око 26 пута већу од (пробе) најмоћније хидрогенске бомбе.

Највеће ерупције

Укупна запремина материје избачене за време ерупције Тамборе, вулкана на острву Сумбави у Индонезији од 5. до 10. априла 1815. износила је између 150 и 180 кубних километара док је Кракатао избацио свега 20

кубних километара. Енергија ерупције, која је висину острва Сумбаве са 4100 метара смањила на 2850 метара и издубила кратер пречника 8 километара, износила је $8,4 \times 10^{19}$ џула.

Најснажнија од свих документованих вулканских потреса је ерупција вулкана Таупо на Новом Зеланду око 130. године за коју се процењује да је избацила 30.000 милиона тона камења брзином од 700 километара на сат и дословце изравнала предео површине 16.000 квадратних километара. Мање од 20 процената плоућца који је избљуван у

НАЈВИШЕ ЉУДСКИХ ЖИВОТА, ОКО 830.000, ОДНЕО ЈЕ ЗЕМЉОТРЕС

ГЕЈЗЕР ВАЈМАНГУ НА НОВОМ ЗЕЛАНДУ ШИКНУО ЈЕ 1903. ДО ВИСИНЕ

ПОЛИТИКИ

ЗАБАВНИК

• Нај, нај из „Гинисове књиге рекорда“ за 1997. •

РОК-’Н’-РОЛА

ваздух пало је до 200 километара удаљено-
сти од места кратера.

Најдужи шок лаве

Најдужа река лаве која је забележена
на Земљи током нове ере потекла је по-
сле ерупције вулкана Лаки на југоистоку
Исланда 1783. године достигавши дужину
од 70 километара.

Најдужа река лаве пре наше ере поти-
че од ерупције вулкана Розе у Северној
Америци пре око 15 милиона година. Ток
базалтне лаве био је дугачак 300 киломе-
тара, имао је површину од 40.000 квадра-
тних километара и запремину од 1250 куб-
них километара.

Најактивнији вулкан

То је Килауеа на Хавајским острвима,
Сједињене Америчке Државе, који има
непрекидне ерупције од 1983. године
избацујући 5 кубних метара лаве у секун-
ди.

Највећи активни вулкан

Мауна Лоа на Хавајима висок је 4170 ме-
тара, дугачак 120 километара и широк 50 ки-
лометара. Укупна запремина му износи
42.500 кубних километара од чега је 84,2 од-
сто испод нивоа мора. Просек овог вулкана
између 1843. и 1984. године је једна ерупција у
4,5 година. Његов кратер, који се зове Моку-
авеовео, има површину од 10,5 квадратних
километара и дубок је од 150 до 180 метара.

Највиши активни вулкан

Ојос дел Саладо на граници Чилеа и Ар-
гентине у Јужној Америци висок је 6.887 ме-
тара. На њему постоје фумароле, па се сма-
тра активним вулканом.

Најсевернији вулкани

Маунт Беренберг на острву Јан Мајен на
7105’ северне географске ширине у Грен-
ландском мору најсевернији је вулкан на
свету. Када је 1970. године имао ерупцију, 39
становника области, мушкараца који лове и
прерађују китове, евакуисано је и нико није
страдао.

Подморска планина Остенсо, удаљена
само 556 километара од Северног пола на
8510’ северне географске ширине и 133 за-
падне географске дужине, некада је била
вулкан.

Највећи крајер

Вулкан Туба на северноцентралном делу
острва Суматре у Индонезији има кратер
површине 1.775 квадратних километара.

ЗЕМЉОТРЕСИ

Најјачи по Канаморијевој скали

Потрес у Чилеу 22. маја 1960. имао је
јачину од 9,5 степени Канаморијеве
скеле.

Највише људских жртава

Процењује се да је у земљотресу који је
2. фебруара 1556. године продрмао
Шанши у кинеским провинцијама
Шанши и Хенан страдало 830.000 људи.

Највише људских жртава у новије доба
однео је 28. јула 1976. земљотрес јачине
7,9 степени Рихтерове скеле у Тангшану у
источној Кини. Јануара 1977. званично је
потврђено да је у овом потресу погинуло
655.237 особа, али је број касније повећан
на 750.000 да би новембра 1979. званична
кинеска новинска агенција Ксинхуа без
икаквог објашњења број жртава смањи-
ла на 242.000.

Материјална штета

Највећу пустош изазвао је земљотрес
јачине 8,2 степена Рихтерове скеле који
се догодио 1. септембра 1923. у равници
Канто у Јапану. Само у градовима Токију
и Јокохама уништено је 575.000 зграда
што је највећа икада забележена матери-
јална штета проузрокована земљотресом
у коме је погинуло, нестало или изгорело
142.807 особа.

ЛАВИНЕ И ОДРОНИ ЗЕМЉИШТА

Највеће лавине

Највеће природне снежне лавине до-
гађају се на Хималајима, али их је ретко

ко видео на делу и запреми-
на им никада није про-
цењивана.

Око 3,5 милиона кубних
метара снега сручило се
приликом лавине у итали-
јанским Алпима 1885. године.

Ерупција вулкана Маунт Сејнт Хе-
ленс у савезној америчкој држави
Вашингтону 18. маја 1980. изазвала је
лаvinу запремине 2800 милиона кубних
метара која се кретала брзином од 400
километара на час.

Најгора лавина

Од лавине у Јунгају на врху
Хуаскарану у перуанским Андима на
дан 31. маја 1970. гдине погинуло је
18.000 особа.

Најгори одрон земљишта

Одрон земљишта проузрокован
земљотресом у провинцији Гансу у Ки-
ни 16. децембра 1920. однео је 180.000
људских жртава.

ГЕЈЗЕРИ

Највиши

Године 1903. гејзер Вајмангу или
„Црна Вода“ шикљао је до висине од
преко 460 метара сваких 30 до 36 сати.
Августа исте године четворо људи
погинуло је приликом његове снажне
ерупције. Гејзер се смирио крајем
1904. и остао неактиван до данас.

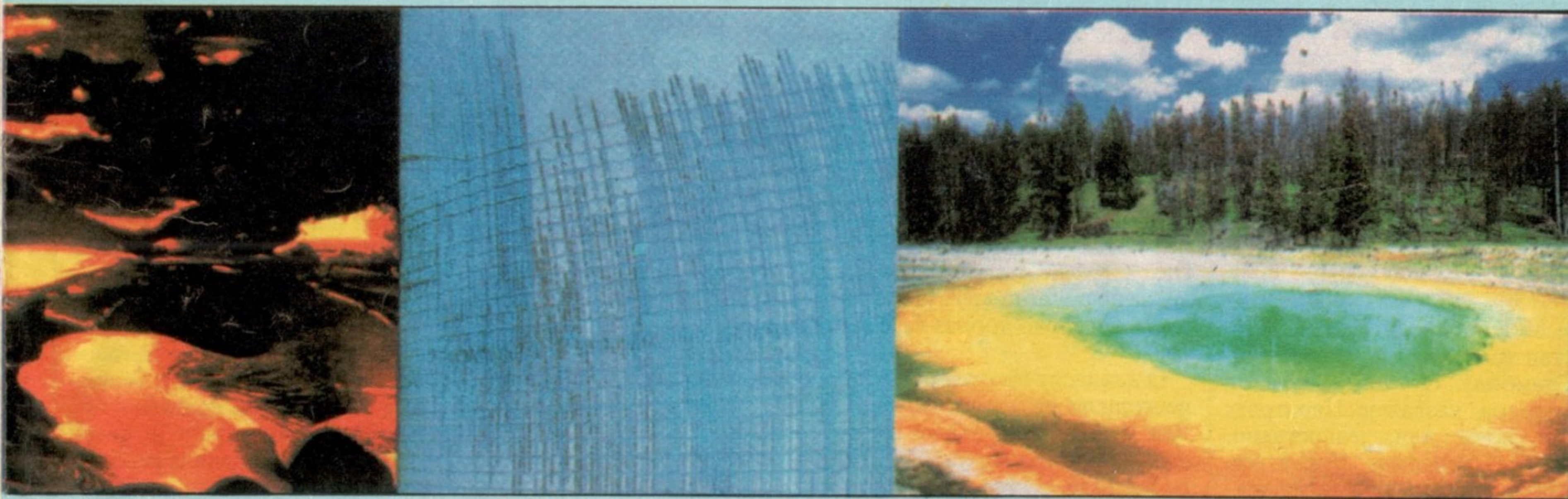
Највиши гејзер на свету је Стим-
боут или „Пароброд“ у Националном
парку Јелоустоуну, америчка држава
Вајоминг. Током 1980-их имао је еруп-
ције више од 4 године у интервалима
од по 19 дана, а 1960-их периоде
шикљања на сваких 4 до 10 дана. Нај-
већа висина млаза била је 115 метара.

Највећи одлив воде

Циновски гејзер у Националном
парку Јелоустоуну у држави Вајоминг-
у избацивао је 1950-их година око
28.000 до 38.000 хектолитара воде што
је највећи измерени гејзерски одлив
воде на свету.

Мајнишудом
површинској
шаласа,
познашом као
Рихтерова
скала, најчешће
се мери
величина, одно-
сно, ослобођена
енерија
земљотреса.
Ова скала, ипак,
бележи само
огређену
учесћалост
вибрација шла
изазваних
земљотресом.
Та учесћалост
достигне шачку
засићења при
очишћавању од
око 8,6 степени,
па се појави
јачи од шачке не
бележе као јачи.
Овоме је
доскочио
јапански
сеизмолог Хироо
Канамори
начинивши
скалу која
узима у обзир
чишћав спектар
учесћалости
земљотреса.
Његова скала
зове се
Канаморијева и
бележи сим-
болом Mw.
Национални
парк Јелоус-
тоун, највећи
природни резер-
вај Сједињених
Америчких
Држава, налази
се на простра-
ном плајтоу
Сиеновићих
платина и има
више од 3000
гејзера и врелих
извора
укључујући и
гејзер Морнинг
Глори, приказан
на слици, као и
гејзере светске
рекордере
Стимбулт и
Циновски.

У ШАНШИЈУ, КИНЕСКЕ ПРОВИНЦИЈЕ ШАНШИ И ХЕНОН, 1556.

ОД 460 МЕТАРА ШТО ЈЕ НАЈВИШЕ НА СВЕТУ

ПОЛИТИКИ

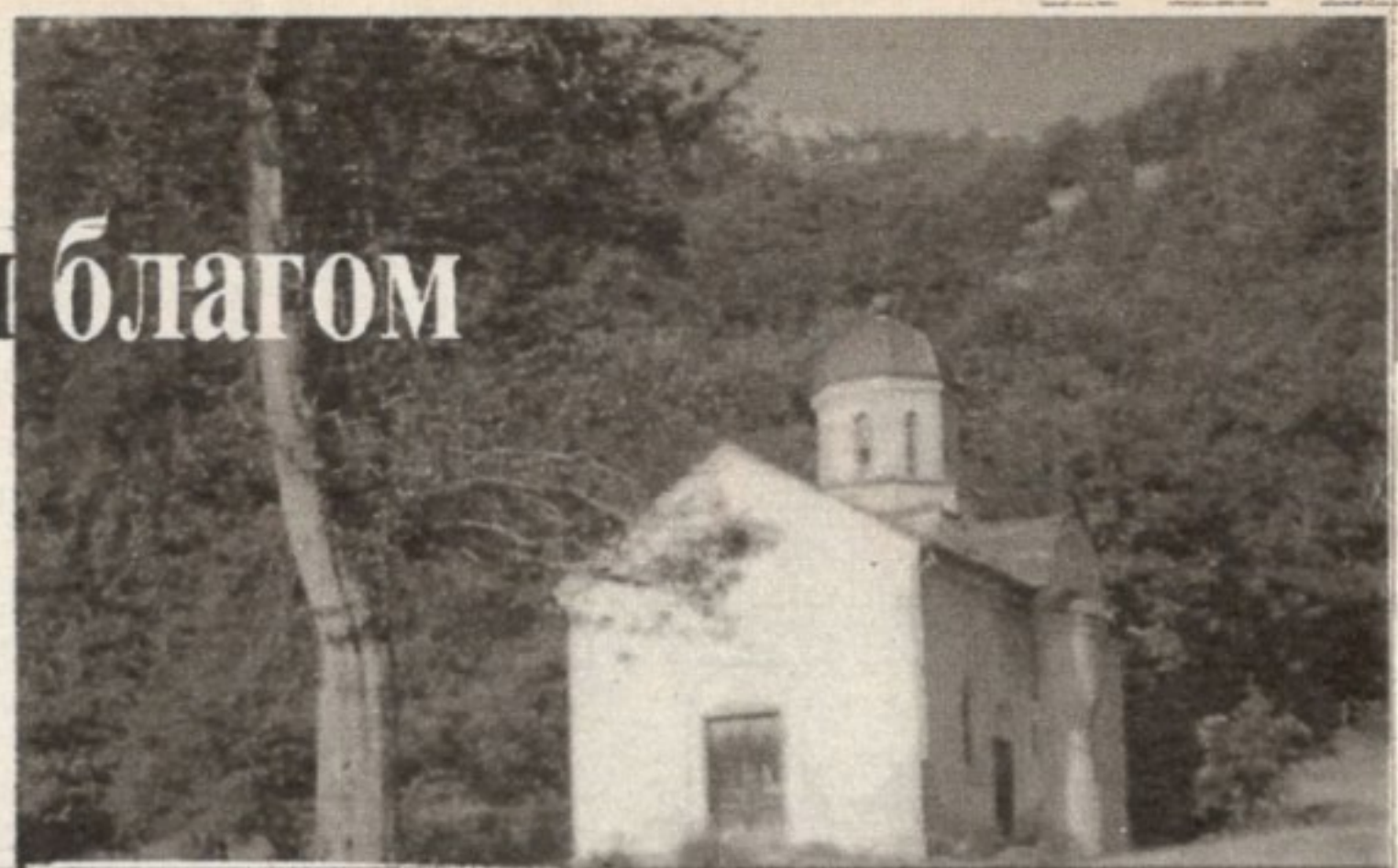
17

ЗАБАВНИК

Приредила Бојана Дожић

ТАЈНА ТЕРЗИЈСКЕ РУПЕ

Долином Јерме и околним брдима не јењава поштраја за златом. Користи се најсавременији гејтешори али и ласер, даноноћно се чују и експлозије. Нису поштеђени ни манастири: у Појанову је нађено неколико килограма златника. Ко то кога на извору Световне воде?

На наивно питање знатижељника да ли овде има људи који трагају за закопаним благом и да ли га је ико икада нашао, питани прво одговара дугим испитивачким погледом. Онда следи осмех, широк и невин до наивности. И речи да има људи који траже злато, али да их они нису видели, чули су од других који мисле да су их видели. Не знају, дабоме, ни да ли је неко некад нешто нашао, знају само да неки други знају. Прича се, рећи ће већина питаних, свашта о тим потрагама а човек је једино биће коме је Бог подарио моћ да уме да прича.

Долином Јерме па горе уз реку Блатишницу, од Пирота према Бабушници, кривуда леп друм, тек однедавно пресвучен асфалтом. Кањон чудесне лепоте, али и својеврсне је-зе. На појединим местима Јерма се криомице провлачи кроз до неба високо стење, притворно мирна у ове летње дане. Не знаш да л' да с њом очукаш или да не скидаш поглед с узаног друма на коме, истина, нема оних хајдука из многобројних овдашњих скаски, али и најмања неопрезност слуги невољу.

Како ли је тек било оним силним караванима у мноштву векова за нама? Наиме, овуда је водио један, краћи крак римског пута Via militaris, што је од Ниша водио према Константинопољу, Цариграду, Стамболу. После, за турског времена, назван је Цариградски друм или, једноставно, турска калдрма. Њиме су, извесно је, ходили само најхрабрији и најхитрији каравани будући да је био краћи за безмало 300 километара од оног који је ишао преко Софије.

На овом краку пута Via militaris, какав је већ обичај у нашој усменој историји, плеле су се најразноврсније приче. Најчешће везане за закопано благо. Материјалних трагова, посебно кад је у питању римска цивилизација, сасвим је мало. Није много остало ни из средњег века, из времена кад су овај крај називали и Малим Атосом, а све због бројних црквица које су ту подизане.

Димни сигнали у утврђеном пролазу

А да је овај друм био и те како коришћен, може можда да посведочи и запис знаменитог турског путописца Евлије Челебије који је пре више од триста година само на деоници од Бабушнице до Трна (данас у Бугарској) избројао 350 ханова, кафана и свратишта, и то на дужини од педесетак километара.

Опасност за каравандије и могућа благодет за хајдуке (којих је овде било „к'о на гори листа“) требало је да се смање изградњом низа малих утврђења, караула. Тако је и настало име пролаза Дерекул (на турском: Утврђени пролаз) између брда Кале и Страша, поред саме Звоначке бање. Иначе, на брду Кале је деспот Стефан Лазаревић својевремено подигао лепу утврду и из ње надзирао пролаз каравана.

О наиласку пролазника обавештавали су димни сигнали. Кад се у даљини укаже караван, војници су приправни да га заштите. Невоља и оних које штите и штићеника била је у томе што су поменуте сигнале могли да виде и хајдуци и њи-

хови доушници. И док се војници припреме за заштиту, немају више шта да штите.

Хајдуци уграбили плен и с њим у своја скровишта.

Не чуди стога што је овај крај од памтивека био, и јесте, прави изазов за оне који не играју „бинго“ и који до главног згодитка иду сами, строго избегавајући сваког супарника, и то углавном ноћу и с краја септембра, кад је змија мање и кад се растине повлачи у себе, те открива пролећем и летом скривене знаке.

Четири златника у четири базена

Једини човек који је у овом крају хтео да за новине, не скривајући се иза оног већ ове шталог – анонимни извор, каже све што зна – или се, бар, репортеру учинило да је рекао све што зна – о потрагама за благом био је Александар Рангелов, млад и успешан управник хотела „Мир“ у Звоначкој бањи, некада врло успешан дизајнер тегова.

Наравно, и он се на питње о трагачима за златом широко осмехнуо и нехајно одмахнуо руком. О томе би, одмах потом је рекао, могло да се прича данима и ноћима. Разуме се да их има и разуме се да неки нешто налазе. Ретко ће неки

од тих срећника сам то признати, само се будале хвалишу, али је неспорно да је то тешко сакрити. Посебно кад су у питању мештани или људи из околине. Без обзира на то колико своје откриће таје, шта закључити кад неки сиромас преконоћ подигне кућу-две, купи добар аутомобил, напусти радно-место. А на „бингу“ се из овог краја још ником није толико посрећило, бар ако је веровати ТВ слици.

И сама Звоначка бања с прелепим хотелом налик на орловско гнездо васкрсла је управо захваљујући трагачима за закопаним благом. Наиме, месни учитељ Дилберов крећу је, негде 1910, снабдевен мапом, у потрагу за храстом старим око 300 година. Близу њега је, по тој мапи, био закопан ђуп са златницима. Вредни уча нашао је храст, узео крамп у руке и после мукотрпног копања нашао – четири базена из римског доба. У сваком, каже прича која се одржала до наших дана, нашао је по златник. Тако је, након петнаестак векова заборава, Звоначка бања поново постала – бања. Помињани храст је посечен да би се направила неопходна купатила, а уча Дилберов је, кад је овај крај 1912. припао нама, одјездио за Бугарску.

Да би потврдио причу о постојању трагача за златом, али

Око Цркве св. Јована у Трнској Одровици окопани су прави шанчеви, а све у користи сопствене користи.

10+0 404 184 13433
 ВЕЛХАНВ:ТЕВ-ДАНА
 78.7.7

ком није причао. Поделио је благо синовима, ови опет преостали део својим синовима и до Александра Рангелова и његовог брата доспела су по три златника из турског доба. Да не остане оно причам ти причу, показао их је овом новинару и чак замолио да их сликамо.

Посређило се и његовом деди Стојану, жандару после Првог светског рата. На извору Световне воде, изнад своје куће у Трнској Одровици, нашао је два ћупа са сребрњацима и на-

Једна од маја која, фошковирана, кружи долином реке Јерме.

и његовом налажењу, Александар Рангелов навео је пример из своје породице. Најпре је његов чукундеда по свој прилици негде нашао некакав ћуп са златницима. О томе ни-

Александар Рангелов код Световне воде, на месту где је његов деда пронашао два ћупа сребрњака.

правио нову кућу. (На том извору овај репортер је видео и тек оборено дебло, сасвим опипљиву потврду да се ту и данас нешто чачка!)

Дању калуђери, ноћу хајдуци

У порти-ливади цркве Св. Јована у Трнској Одровици и данас се виде трагови ископина. Направљен је готово прави шанец око цркве. С почетка јесени ту се често чују експлозије и онда сутрадан ујутру мештани налазе кости разбацане на све стране будући да се зна да су ту Турци на гомили побили око шездесетак сељана. Да ли су ти гласни трагачи за благом нешто нашли и однели, тешко је утврдити.

Још теже је ући у траг људима који користе детекторе и много су тиши. О њиховом присуству може да посведочи само свеже прекопана земља.

Манастир Муштар уз реку Блатишницу а прекопута села Звонце (име добило по рударском звонцету које је рударе позивало на смену у оближњи рудник антрацита Ракита) да-

нас је само цкрвиште зарасло у траву. Најпре су га запалили Турци а онда са рушењем наставили наши.

Прича каже да су ту, давно, законачиле харачлије из Босне. Монаси, њих шездесетак, побију их на спавању, удубоку јаму закопају тела, а благо склоне. Међутим, с Турцима је био пас који је успео да оде до Трна и после петнаестак дана врати се с четом војника. Кад су Турци открили јаму са својим мртвим сународницима, нико од калуђера није преживео. Остала је пак прича да благо, у слепом бесу, тада нису успели да нађу. Не чуди, стога, што већ стотинак година наши упорни трагачи даноноћно копају око Муштара не штедећи ни темеље цркве. Прича каже и да је место где су монаси покопани једино место у том крају где је земља црвена и, ако је ставиш у воду, добијеш крв.

Пострадао је и манастир Св. Петке у Горчину, недалеко од Бабушнице. Од њега је остало само десетак центиметара темеља. Зидови су разрушени из чисте незналачке похлепе. Наиме, ти верујући у злато разрушили су зидове храма кад су, лупајући по њима, чули другачији звук, као из шупљине. Ћуп? Да, али не са златом већ онај који се налази у готово свим црквеним зидовима и служи да сакупља влагу, односно воду.

Посебна прича везана је за Погановски манастир из 14. века, чији су ктитори Константин Дејановић и његова кћи Јелена, удата за византијског цара Манојла II. Зна се да је ту дуго боравио гласовити хајдук овога краја поп Мартин Химовић са својом дружином. Дању су били калуђери, ноћу хајдуци. Страх и трепет за све караване који су ходили долином Јерме.

И многи трагачи за закопаним благом никако нису остављали манастир на миру служећи се при том којекаким мапама. Пре петнаестак година,

то се поуздано зна, испод огњишта манастирске трпезе милиција је – вероватно по упутствима неког ко зна због чега озлојеђеног трагача – открила два и по килограма златника. Ни то није било све. Неколико месеци доцније утврђено је да се неко докопао златника из греде оближње мале цркве, коју многи зову грчка. Монахиње су то утврдиле када су у избушеној греди одмах с леве стране од улаза нашле два златника, обичај кога се држе сви што у храму или близу њега нађу злато. Ваљда за опрост грехова.

Како одгонетнути тајнопис

Тешко је у овом крају наћи место које нису истраживали ови ноћници, тврди Александар Рангелов. И даље се тражи, прекопава, процењује.

У последње време већина је залуђена тражењем улаза у Асеново кале, названо по једном од краљева из бугарске истоимене династије из 12. и 13. века. Циљ је Терзијска дупка (рупа) за коју се верује да крије царско благо. Експлозије су готово свакодневне, мада се ради и уз помоћ ласера.

Мапе или, како овде обичавају да кажу, тајнописи углавном се доносе из Бугарске и све су с текстом на бугарском. То је и разумљиво ако се зна да су наши источни суседи, кад су напуштали ове крајеве, са собом однели и највећи део писаних трагова. И тешко је доћи до њих јер се продају и препродају међу већ искусним трагачима. Бар они за које се верује да су прави.

Има ту, дабоме, и сваковрсних превара. Од продаје такозваних имањарских карата са потребним подацима до уклесавања лажних знакова. Понекад крст, пушку или квочку с пилићима – најчешће знакове на тајнописима – урезују и докони чобани, али чешће је то с намером да се намами поседник мапе. Кад трагач дође до мештанина и приупита га, онако изокола, као да је овај „пасао траву“, да ли је негде приметио тај и тај знак, вешти ће му саговорник, такође изокола, рећи да му се чини да јесте, али да мора још да провери. У међувремену ће сам урезати тражени знак и открити га тек кад му овај покаже целу карту. Онда ће сам кренути у истраживање. И тако укруг.

Причама о закопаном злату ни краја ни почетка. Сви знају да га негде има, али мало ко зна где. Зато сви свуда трагају, играјући неки сопствени „бинго“

Петар Милашовић

ЖИВОТ

ПИШЕ ДРАМЕ

ПЕТ МИНУТА

Осетио је како пада у неки црни бездан и грчевито стеже руке као да би хтео да се ухвати за нешто

Професор Еугенио Малар никада у животу није пио алкохолна пића. Заправо, попио је једном у детињству чашицу вина и од ње му је страшно позлило. Донели су га кући бледог, уздрхталог и обливеденог хладним знојем. Лекари су се сложили да је у питању права правцата алергија на вино и да је оно за њега отров.

Због тога, док су се остали чланови експедиције у бразилској савезној држави Мато Гросо борили против комараца, влаге, врућине и злослутне тишине све обилнијим количинама вискија, професор Малар, геолог при бразилској мисији, пио је чисту воду с пилулама витамина С или, понекад, неукусно безалкохолно пиће. Ипак, био је сасвим спокојан и одлично се осећао. Радио је неуморно по читав дан, а увече – док су се други окупљали око стола да би, уз причу, попили последње пиће – он је налази снаге да прочита понеки роман или да сређује своје белешке.

– Питам се – рекао је те вечери 19. маја 1962. – шта ће бити с вама када потрошите залихе вискија. Мораћете масовно да прегрете на витамин С.

Сви се насмејаше, а мајор Халварао, вођа експедиције, одговори:

– Не, професоре, једноставно ћемо се вратити назад.

– Добро, видећемо. Ипак, да знате, имам залихе витамина С за следеће три године.

У том тренутку једна змија тихо се увукла у шатор. Глава са ситним блиставим очима била је лако подигнута...

Малар се упутио према шатору. На небу су се назирале звезде. Стотинак корака даље спокојно је дисала прашума. Пре него што је ушао у шатор, окренуо се нареднику Манраду који је седео на једном пању с митраљезом на коленима.

Опасан улез

– Здраво, наредниче! Увек на опрезу?
– Никад се не зна, професоре – одговорио је наредник. – Овде су комарци, пауци и змије опасни непријатељи... али има и других. А ви знате шта се онда дешава.

– Срећно, наредниче!
– Лаку ноћ, професоре.

Змија се једним трзајем одмотала на гробом поду шатора. Нашла је један набор у шаторском крилу и сакрила се.

Професор Малар ушао је у шатор који је делио с картографом, доктором Матијасом, највећим љубитељем вискија у овој експедицији. На преврнутом ковчегу поред пољског кревета увек је држао једну боцу. За Малара је оштар мирис алкохола био најнепријатнија ствар у Мато Гросу...

Малар је упалио фењер и сео на пољски кревет. Уморан и поспан, врхом десне ноге скинуо је леву чизму која је треснула о под. Наравно, није приметио да је пала на опасног улеза. Затим је скинуо и другу чизму. Није желео да чита нити да сређује белешке. Хтео је да спава, и то одевен.

Змија је сиктећи подигла главу. Њене

очице тражиле су онога ко се усудио да је узнемири. Црн, танушан језичак палацао је међу блиставим зубима.

Као опруга

Сан га је савладавао сувише брзо. Професор Малар тргао се и придигао на кревету: не сме да се опусти. Ако заспи у оделу, више неће бити у стању да се свуче. Треба ло је одмах нешто да учини. Не сме да одступи од свог правила! Мора да се свуче и, као и обично, узме пилулу соли да би надокнадио недостатак минерала у организму. Уздахнуо је и сишао с кревета...

Све се одиграло у једном трену. Змија је одскочила као опруга, уз страховит трзај. Малар је осетио како му се ледени зуби заривају у лист ноге. Осетио их је пре него што је и видео гмизавца, пре него што је могао било шта да учини, пре него што је могао да викне. Последњим трачком свести схватио је да га је ујела змија која носи језиво име: пет минута.

И та мисао о пет минута потпуно га је

БРАЗИЛСКА ОТРОВНИЦА

Јужна Америка постојбина је једне од најотровнијих змија. Научници је зову *Bothrops atrox*, популарно јој је име копљарка, а становници бразилске државе Мато Гросо називају је „пет минута”. Дугачка је око 150 центиметара.

следила... Погледао је, ужаснут, своју ногу. Осећао се као да су ти зуби у целом телу, у сваком дамару, па страховит бол у рукама, стомаку, срцу, мозгу, и најзад слабост. Крв му је лудачки тукла у венама, поглед му се замаглио, грло стезало...

Осетио је како пада у неки црни бездан; грчевито стеже руке као да би хтео да се за нешто ухвати, да зграби живот који га је лагано напуштао. И када је пао назад у кревет, схватио је да у рукама стеже боцу вискија.

Махинално, у подсвесном очајању, принео је боцу устима и поче да пије, без предаха. Оштар укус вискија испунио му је уста, пржио грло, спуштао се као пламен у стомак. Умирао је! Умирао! Можда је пио тек да нешто ради, да осети живот до последњег тренутка...

Тако су га, сат касније, и нашли – укоченог, модрог, кратког даха. Угледао га је Матијас и пожurio да позове остале. Сви

су дошли у шатор подругљиво се смешкајући:

– Ова експедиција – рече мајор Халварао – ући ће у историју због тога што се, захваљујући њој, највећи трезвењак у читавом Бразилу одао пићу.

– Еј, па он је искапио боцу! – промрмљао је Матијас незадовољно. – Још је нисам ни начео! Литар вискија!

Лекар експедиције припремао је инјекцију:

– Ово ће га повратити. Има људи који умиру када попију флашу вискија, али овде у Мато Гросу све је могуће...

Сео је на кревет и открио Маларову десну руку. – Могуће је чак и да се професор Малар пропије!

Нико нам неће веровати

Лекар је управо хтео да му да инјекцију кад је Матијас крикнуо:

– Нога! Погледајте му ногу!

Сви су се, као по команди, окренули. Да ли је могуће: две мале црвене тачке и модар круг око њих, и мрље, сличне млистилу, како клизе низ ногу...

– Пет минута! – узвикну лекар. Мајор Халварао је одскочио:

– Пазите! – вриснуо је,

извадио пиштољ и испалио шест хитаца.

Змија која је непомично лежала између Маларових чизама, искидана на три дела, само је подрхтавала док су је газили тешким чизамама.

– Не знам, не знам – лекар је убризгао инјекцију. – Ништа ме не питајте. Не верујем да се ради о противотрову. Виски је противотров за лоше расположење, за меланхолију, а не за змијски отров.

Прошла су три дана од те вечери. Малар није умро за пет минута као други несрећници које је ујела таква змија. Преживео је. Био је блед, исцрпљен, још ужаснут од страха. И лекар је био запрепашћен:

– Кад будемо ово причали, нико нам неће веровати. Виски да победи змијски отров!... Ко зна! Да нисте били трезвењак... – није довршио. Десном руком дотакао је Маларово чело. – Имате температуру – рекао му је. – Да ли желите нешто освежавајуће? Не би вам шкодило. Шта хоћете? Воду и витамин С?

Малар се осмехнуо једва покрећући модре усне.

– Ако вам није тешко, докторе – промрмљао је – дајте ми мало... вискија.

СКУПЉАЈУ, ПОЈАЧАВАЈУ, ПРЕТВАРАЈУ...

И код нас их већ има на десетине хиљада: параболичне антене скупљају сигнале који стижу са сателита. Онима с механичким уређајем управља се једноставно даљинским управљачем и шако се бирају програми с различитих сателита

1. Класична антена (грабуље)

Ова решеткаста антена претвара електромагнетне таласе ниске фреквенције, које шаље одашиљач у електричне сигнале. Величина и распоред кракова различитог облика одре-

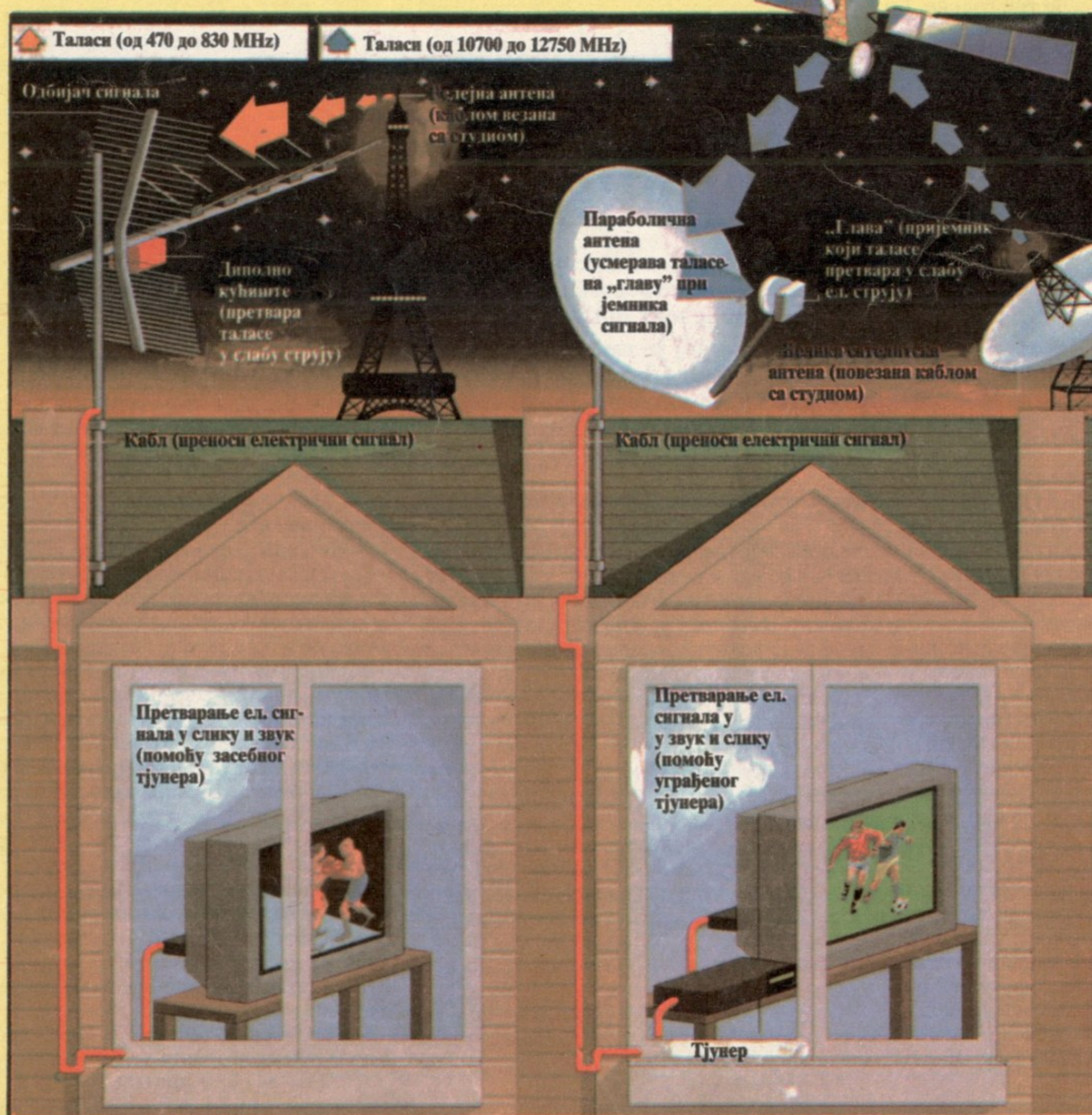
ђују се у зависности од фреквентних могућности канала који се хватају и удаљености одашиљача. Слаба струја, ниског напона, примљена преко антене, преноси се такозваним коаксијалним каблом до пријем-

ника. Овде тјунер, уграђен у телевизијски апарат, електричне импулсе претвара у звуке и слике.

2. Параболична антена (тањир)

Ова антена скупља таласе

високе фреквенције које шаљу сателити за теледифузију. Сви ови сателити, који служе за преношење безбројних телевизијских канала, смештени су у Земљиној орбити и okreћу се око наше планете истом брзином којом се и она обрће тако да, посматрано са Земље, изгледају непомицни јер су увек на истом месту. Да би се при-
мао програм са само једног сателита, нема потребе да се једном усмерена антена помера. Ако власник жели да хвата програме са више сателита, мора да набави покретну антену чије усмерење мења једноставним притиском на свој даљински управљач. У сваком случају, најважније је то да параболична антена од алуминијума или метализираних стаклених влакана појачава ТВ сигнале концентришући паралелне у једну тачку – и усмерене на пријемник сигнала или „главу“ (види цртеж испод).

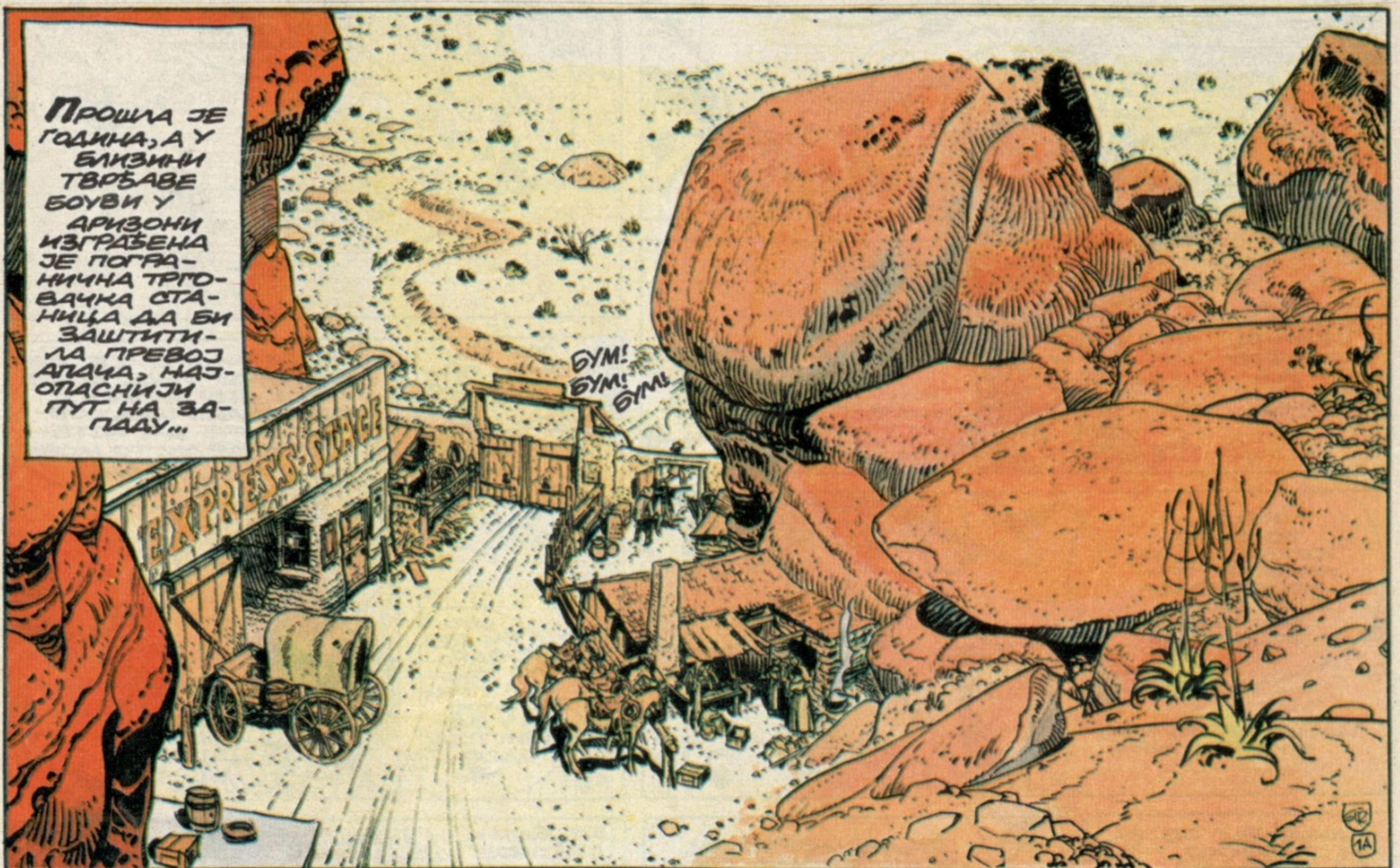

Примљени таласи овде се претварају у електричне сигнале које посебан тјунер, повезан с ТВ пријемником, претвара у слике и звуке. Пажња новајлијама: велики број канала је шифриран, па се за њих мора купити додатни уређај за „дешифровање“ и, наравно, у питању су програми на страним језицима.

Горучник
Горучник

РАЗБИЈЕНИ НОС

НАПИСАО: МИШЕЛ ЦАРЛИЋЕ НАЦРТАО: ЖАН „МЕЕНИС“ ЖИРО

ПРОШЛА ЈЕ
ГОДИНА, А У
БЛИЗИНИ
ТВРЂАВЕ
БОУВИ У
АРИЗОНИ
ИЗГРАЂЕНА
ЈЕ ПОГРА-
НИЧНА ТРГО-
ВАЧКА СТА-
НИЦА ДА БИ
ЗАШТИТИ-
ЛА ПРЕВОЈ
АПАЧА, НАЈ-
ОПАСНИЈИ
ПУТ НА ЗА-
ПАДУ...

БУМ!
БУМ!
БУМ!

ХА! ХА!
НИКАД
СЕ НИ-
САМ ОВА-
КО СЛАТ-
КО СМЕ-
ЈАО!

ЧЕКАЈ!
ЈЕДАН
БЕЖИ!

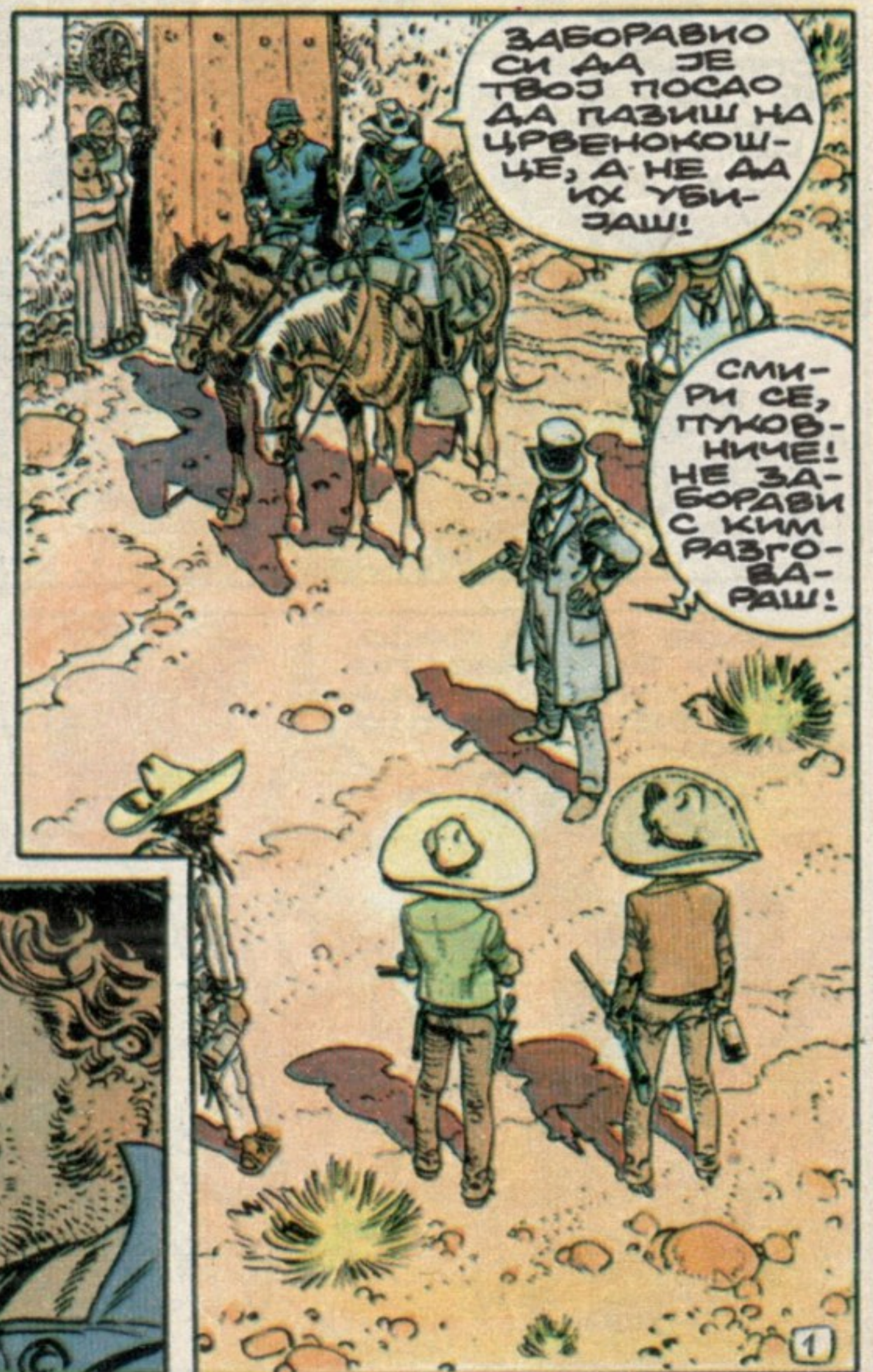
ЗАБОГА,
ТОЛСОНЕ,
ЈЕСИ ЛИ ПО-
ЛУДЕО?

БУМ!

ДРЖИ
СЕ! ХА!
ХА!

БУМ!

ЕВО
И
ТРЕ-
ЋЕТ!

ЗАБОРАВИО
СИ ДА ЈЕ
ТВОЈ ПОСАО
ДА ПАЗИШ НА
ЦРВЕНОКОШ-
ЦЕ, А НЕ ДА
ИХ УБИ-
ЈАШ!

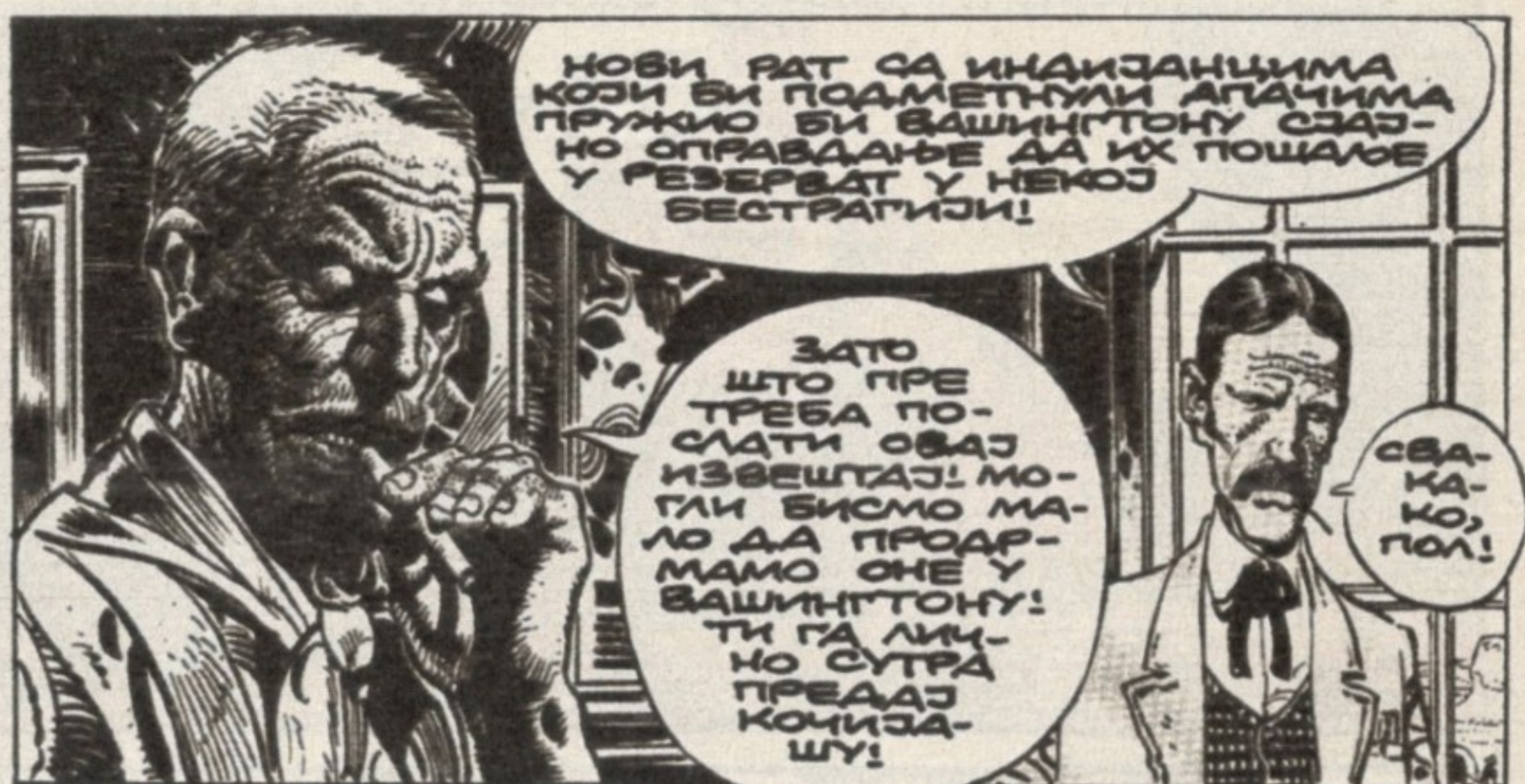
СМИ-
РИ СЕ,
ПЛОКОВ-
НИЧЕ!
НЕ ЗА-
БОРАВИ
С КИМ
РАЗГОВ-
РАШ!

ШТА ТИ ЈЕ, ЗАБОГА!
ПУЦАШ НА МОЈЕ АПА-
ЧЕ К'О ДА СУ ЗЕЧЕ-
ВИ! БАЦИЈУ ТЕ
ПРЕКО ОГРА-
ДЕ!

ИДИ ДО
ЗАВОЛА,
МОРТОНЕ! ЗВОГ
ТЕБЕ САМ ПРО-
МАШИО!

ТВРЂА-
ВА БОУ-
ВЛАПАЧИ
СУ УКРА-
ЛИ КОЧИ-
ЈУ И, ЗНА-
ЧИ, МО-
ГУ ИЗ-
НЕНА-
ДА ДА НАПАД-
НУ!

ЗАБОГА!
ТАМО ЈЕ
МОЈ
МУЖ!

НЕ
БРИНИТЕ,
ГОСПОЂО!
ГАРНИЗОН
БРОЈИ ДВЕ
СТОТИНЕ
ЉУДИ! СТА-
НИЦА КО-
ЧИЈЕ ЈЕ
ИЗВАН
ТВРЂАВЕ!

СВЕ ШТО МОЖЕ-
МО САДА ДА УЧИ-
НИМО ЈЕ ДА СВАДЕ
ДОЧЕКАМО ЗОРУ!
ПО МРАКУ
НЕ МОЖЕМО
ДАЉЕ!

ОХ!
АЈ САМ
ИСПРП-
ЉЕНА!

НА-
ДАЈМО
СЕ
ДА ЈЕ
ТАКО!

АКО СЕ
КОЧИЈА НЕ
ПОЈАВИ, ТОД-
СОН ЋЕ МОЖ-
ДА ДИКИ УЗ-
ВУНУ И ПО-
СЛАБЕ
ПАТРОЛУ
ДА НАС
ПОТРАЖИ!

У ПО-
ГЛАВ-
НОЈ
СТАНИ-
ЦИ!

МОЛИМ ВАС! У-
ЗМИТЕ СВЕ,
САМО МЕ НЕ
МОЈТЕ УБИ-
ТИ!

КУ-
КА-
ВИ-
ЧА!

УЗЕЋЕМО
САМО ОНО
ШТО НАМ ДУЖ-
ЈЕТЕ И МА-
ЛУ НАДОКНА-
ДУ ЗА СВАКОГ
УВИДЕНОГ! ОКА-
ХЕТО, НАТОВА-
РИ КОЧИЈУ
И УПРЕГНИ
ОДМОР-
НЕ
КОЊЕ!

УГЛАВИ СВЕ ЛАМ-
ПЕ! ТРЕБА ДА ИЗ-
ПЕДА КАО ДА
ЈЕ СВЕ У
РЕДУ!

ГЛАВЕ БУ-
ДЕ СЕ НИСУ
НИ ПОКРЕ-
НУЛЕ!

ТСИ-
НА-
ПАХ?

СПРЕМ-
НИ СМО,
ТСИ-
НА-
ПАХ!

ОЧЕ-
РУПА-
ЛИ СУ
НАС!

БОЈЕ
И ТО
НЕТО
ДА НАМ
УЗМУ
СКАЛ-
ПОВЕ!

ХЕЈ!
ШТА
ВАМ ЈЕ
ТО?

НАШИ
СМО ВА-
ТРЕНУ
ВОДУ,
ТСИ-НА-
ПАХ!

ЈЕСТЕ
ЛИ ПО-
ЛУДЕЛИ?
ТО ЋЕ
НАС ПО-
УВИЈАТИ!
ОСТАВИ-
ТЕ ТО!

МОЖЕ
ПИБЕ
ЈЕ ТАМО
У ВОЉА-
МА! ТО
ЈЕ НАЈ-
БОЉА
ВАТРЕ-
НА
ВОДА!

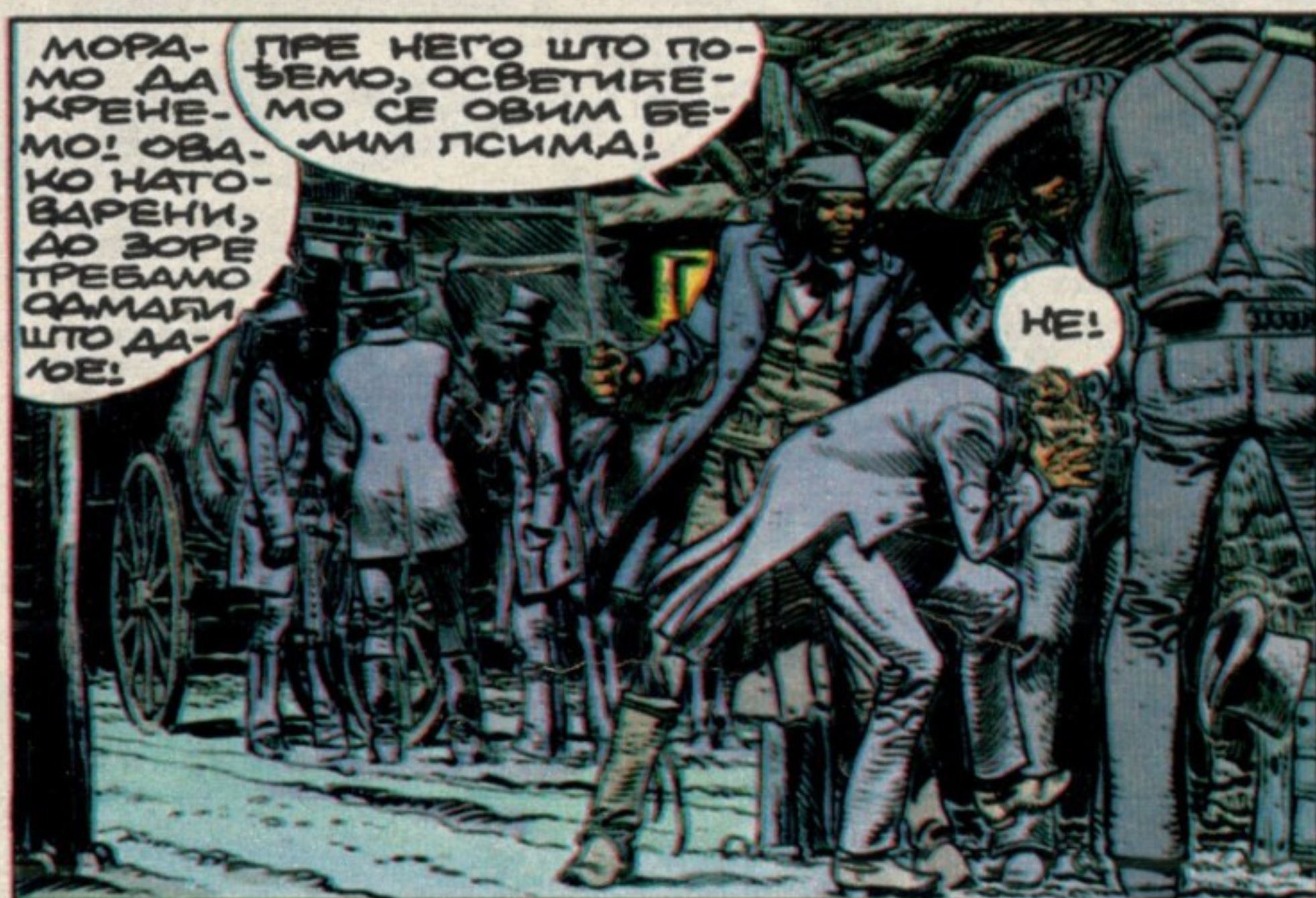
НЕ-
БЕШ
СЕ ТА-
КО ИЗ-
ВУЛИ,
ПАЦО-
ВЕ!

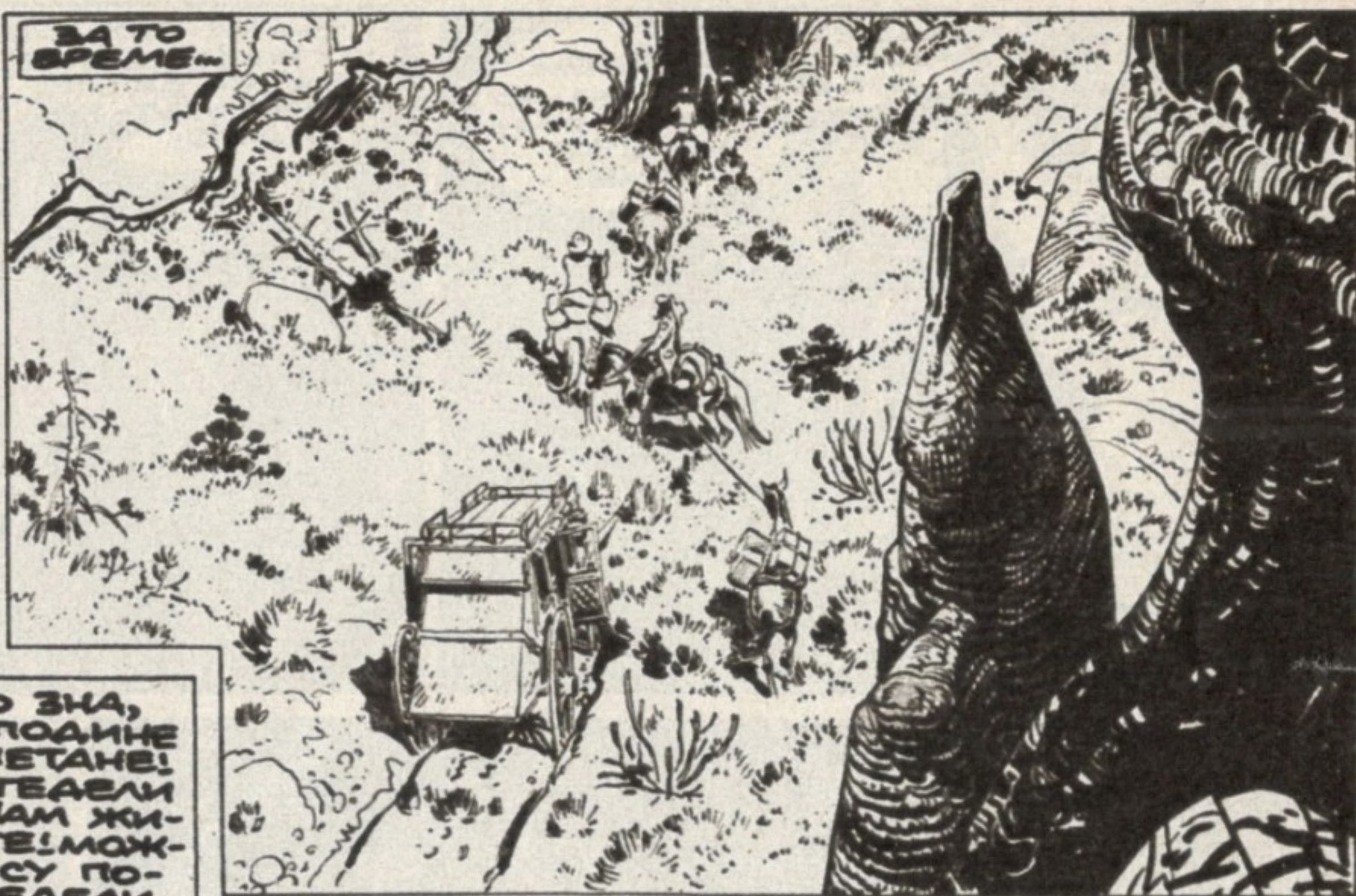
А У ТВРЂАВИ...

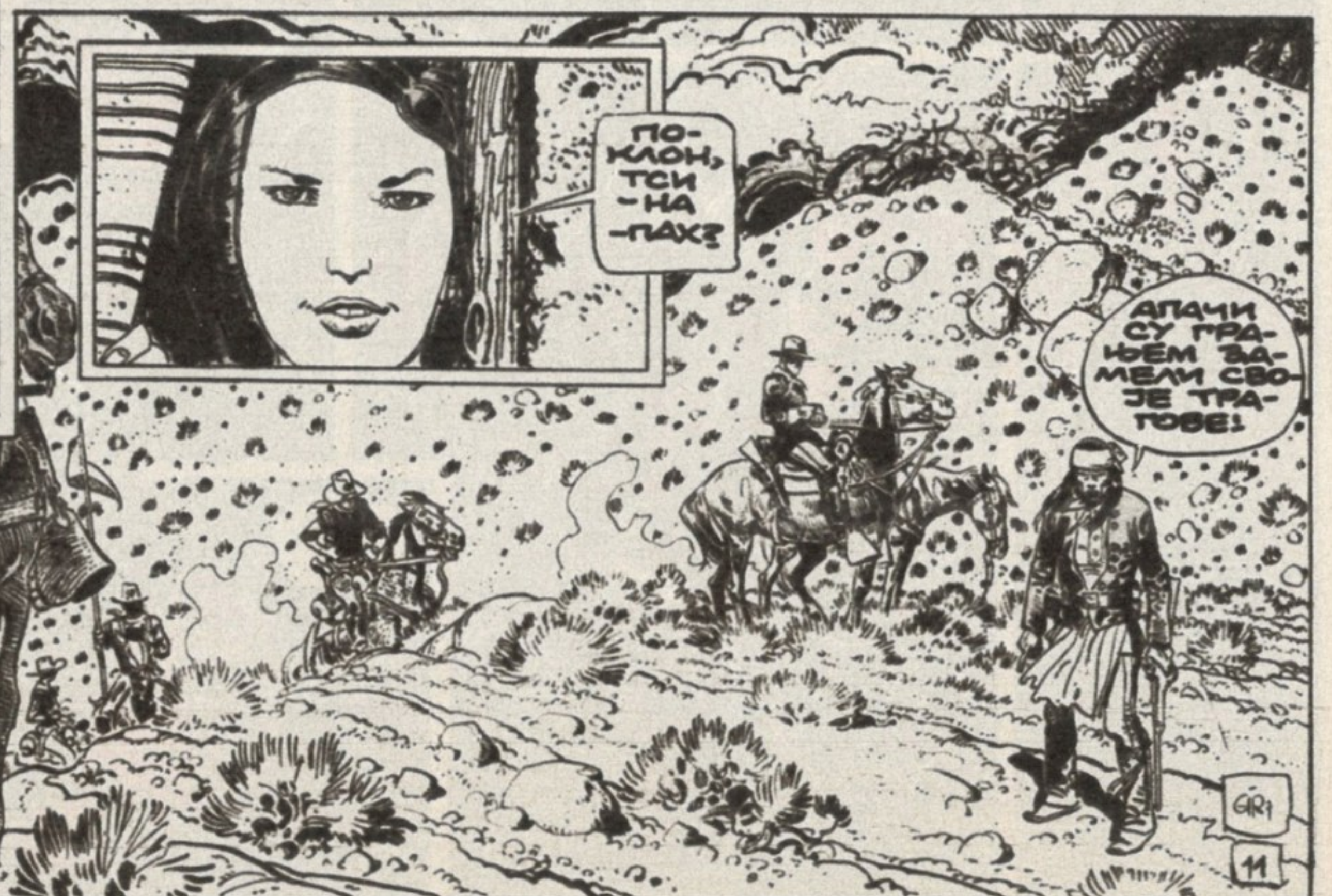
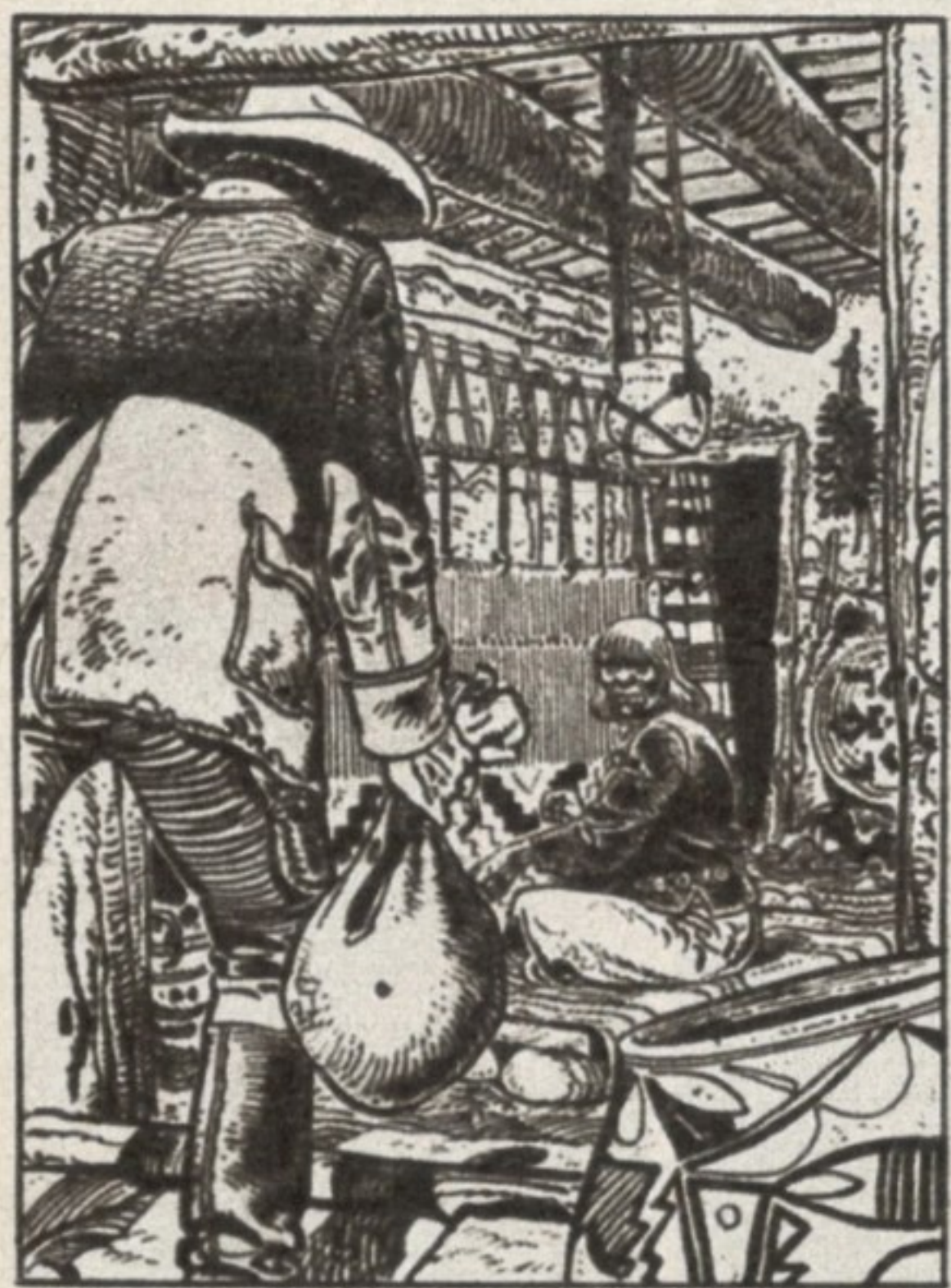
НЕПСО-
ВАН СИ,
ВИЛЗАМ
СЕ?

ДА,
ГОСПОДИНЕ!
ВИДЕО САМ
ДА ЈЕ КОЧИ-
ЈА СТИГЛА У
СТАНИЦУ! И МО-
ЈА ЖЕНА
ТРЕБА ДА
ЈЕ У КОЧ!

ГЛЕ' ТАМО!

ГОСПО-
ДЕ, ИЗ-
ГЛЕДА
ДА...

СПАСЕ-
НИ СМО,
ГОСПОЖО
ВИЛИЗАМС!
ЕНО КОЊА-
НИКА ИЗ
ТЕРРАВЕ!

РАЈДЕ!
ТО ЈЕ
МОЈ
МУЖ!

ТЕМА!

У ТЕР
ЗАВИ
БОУВ

НЕВЕРОВАТНО!
ПУСТИЛИ СУ ВАС!
ТЕК ТАКОЗ БЕЗ
МУЧЕЊА?

ХМ...
ТО ЈЕ
ВЕОМА
ЉУДНО!

САМО СУ
НАМ УЗЕЛИ
ОРУЖЈЕ,
ПРТАДГ И
КОЧИЈУ!

И МОЈ
ШЕШИР!

КОЈИ
ЈЕ ЊИ-
ХОВ
ВОЂА
ПЛАТИ!

ДА, ПЛАТИО МИ
ЈЕ ОВИМ
КАМЕНОМ!

ТО ЈЕ
ЈОШ НЕ-
ВЕРОВАТ-
НИЈЕ!

А НА
ПОГРАНИЧНОЈ
СТАНИЦИ, СЕ-
ЊОР, ЊИХОВ
ВОЂА ЈЕ СПРЕ-
ЧНО ПОКЛО!

ХМ... ЗАМИСЛО
ДА СЕ СА ОТЕТОМ
КОЧИЈОМ УЗЕ
У СТАНИЦУ...
ШТА МИСЛИШ
О ТОМЕ,
ХИ-
КОК?

ИСТО
ШТО И
ВИ, ПУ-
КОВНИЧЕ!
ИВА ТОГА
СТОЈИ
НЕКИ
БЕЛАЦ!

ЗА ТО
ВРЕМЕ

ШТА
ЈЕ ТО,
ТСИ-
НА-
ПАХ?

ШЕШИР,
ЧИНИ!
ПРАВИ
ШЕШИР
ЈЕАНЕ
БЕЛКИ-
ЊЕ!

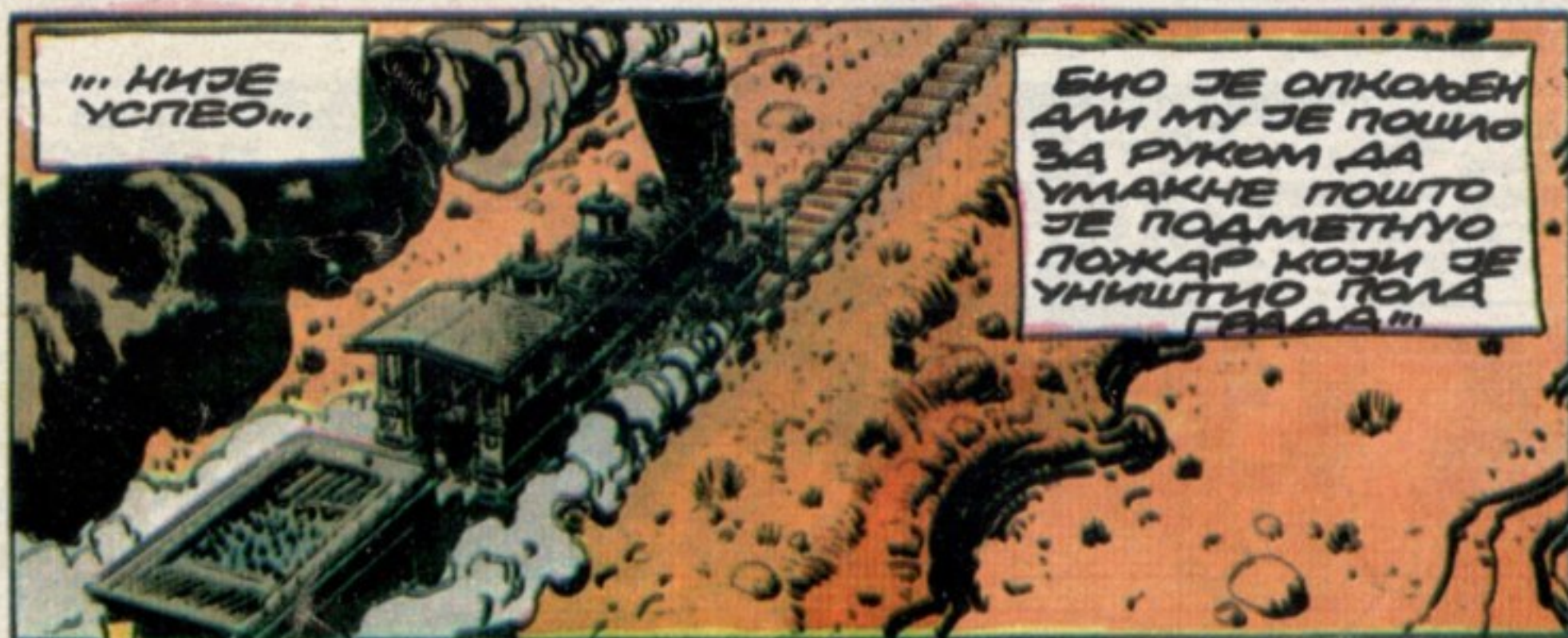

ПРАВИ ШЕШИР
БЕЛЕ СКВО?

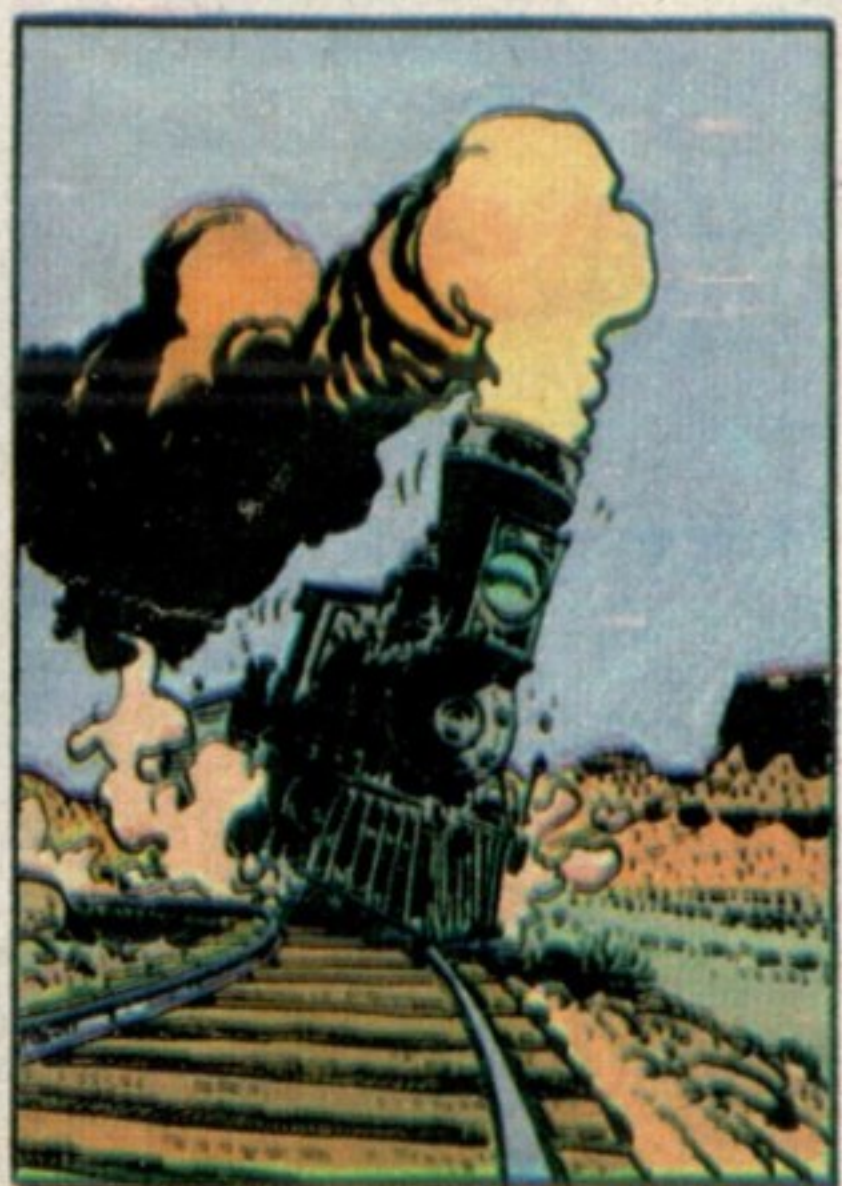
ЧИНИ!

ТСИ-НА
-ПАХ ЈЕ
ПОКУШАО
ДА ПРЕВАРИ
ЧИНИ! БЕЛА
СКВО НИКАД
НЕ БИ СТА-
ВИЛА
ОВО НА
ГЛАВУ!

ПОСЛЕ ДРУГОГ ПОКУШАЈА, ПОБЕГАО ЈЕ СА САУЧЕСНИКОМ НА ЛОКОМОТИВИ... АЛИ НА ЈЕДНОЈ КРИВИНИ, У БРЗИНИ, СКАКНУЛИ СУ СА ШИНА...

ТЕЛО ЊЕГОВОГ ОРТАКА ЗВАНОГ АНЂЕОСКО ЛИЦЕ БИЛО ЈЕ РАЗНЕТО, А УБИЦА НИКАД НИЈЕ ПРОНАЂЕН...

ЈЕСУ ЛИ
ОВО БЕЗ-
ВРЕДНЕ
КАРТЕ?
ГЛЕДАЈ
И ПЛАНИ!

ЧУЈЕ-
ТЕ ЛИ
БУДЊЕВЕ!
БЕРЕ
ПОЧИЊЕ,
БРАГО!

ТАНУ
СИ ДО-
КУСУ-
РИО!

БОЈЕ
БИ БИЛО
ДА КАС-
МО!
КАСНИ-
ЈЕ БЕ-
МО ЗА-
ВРШИТИ
ИГРУ!

ТСИ-НА-
ПАХ ИМА
СРЕБЕ!
ЈА САМ
ИМАО ДВА
ПАРА!

КАР-
ТАШКИ
ДУХ ЈЕ
УБ ЊЕ-
ГА!

ЖЕНЕ
БЕ СЕ
ОПЕТ
ЈУТИ-
ТИ!

НА-
РОЧИТО
ТАН-
НА! ХА!
ХА! ХА!
ХА!

КАСНИ-
ЈЕ!

ИМА ЛИ МОЈ СИН ТСИ-
НА-ПАХ ДА ДА САВЕТ
СВОЈОЈ БРАЦИ ПОВОДОМ
ОНОГА ШТО БЕ ПРЕ-
ДУЗЕТИ ПЛАСЕ
БЛУЗЕ?

ДУТИ НОЖЕВИ БЕ СВАКАКО
ТРАЖИТИ ОСВЕТУ! ПУБЕЛО
ЈЕ У ОПАСНОСТИ! АКО СУ МО-
ЈА БРАДА МУДРА, НАПУСТИ-
БЕ СИЈЕРУ И ПРЕЈИ ГРА-
НИЦУ ЗА НЕКОЛИКО МЕ-
СЕЧВИХ МЕ-
НА!

БЕЖАТИ?
ПОНОВО?
ТСИ-НА-ПАХ
САМО
ГОВОРИ
О БЕЖА-
ЊУ!

ТСИ-НА-ПАХ
ЈЕ КАО НЕКА
СТАРА СКВО!
ИЛИ ХОБЕ
ДА ЗАШТИТИ
СВОЈУ БЕЛУ
БРАДУ ОД
НАШЕ
ПРАВЕДНЕ
ОСВЕТЕ!

ВИДИМ
ДА ВИКТО-
РИО ПО-
КУШАВА
ДА МЕ
НАЈУ-
ТИ!

ТСИ-НА-
ПАХ ЈЕ МУ-
ДАР,
АЛИ
НАЈ-
МА-
ЈИ НАШ
РАТНИК
ИМА
ВИШЕ
ХРАБ-
РОСТИ
ОД
ЊЕ-
ГА!

ТСИ-
НА-ПАХ
ЗНА
САМО
ДА
БЕЖИ!

ТСИ-НА-
ПАХ ЈЕ
ОДВАЖАН
И ОДАН!
ОДУВЕХ ЈЕ
БИО ТА-
КАВ!

ТСИ-НА-ПАХ
ЈЕ УКРАО
КОЧИЗОВ ДУХ!
ЗАР МЕЂУ
РАТНИЦИМА
НЕМА
СПОСОБНИХ
ВОЂА?
ЗАШТО ОН?

АПАЧИМА
ЈЕ ПОТРЕБАН
ТСИ-НА-ПАХ!
ОНИ РАЗМИШЉА-
ЈУ КАО ЦРВЕНО-
КОШЦИ, А ОН
ЈЕ БЕЛАЦ!
КО БИ МОГАО
БОЈЕ ДА
ПРЕДВИДИ
ПОТЕЗЕ БЕ-
ДОЛИКИХ?

КАКО ЈЕ КОЧИЗ
ОДЛУЧИО, ТА-
КО БЕ
БИТИ!

ТСИ-НА-ПАХ МОРА
ДА ДОКАЖЕ СВО-
ЈУ ХРАБРОСТ И
ПОВЕДЕ НАС
У БОЈУ!

ВИКТО-
РИО ИМА
ПРАВО!

ВИКТОРИО
ЈЕ ДОБРО
ГОВОРИО!

КАСНИЈЕ, ТСИ-НА-ПАХ МО-
РА ДА ОСТАНЕ С НАМА!
ОН ЈЕ СА КОЧИЗОМ РАЗ-
МЕНИО ОБЕГАЊА... КО-
ЧИЗ БЕ ШТИТИ ТСИ-
НА-ПАХА, А ОН БЕ ПО-
МАГАТИ ПЛЕМЕНУ!

ХОБУ! АЛИ ОНДА
ТРЕБА ДА ЗАСИ-
ЈАМ ПРЕД ВАШИМ
РАТНИЦИМА
И У НЕЧЕМ
ДРУГОМ,
А НЕ У
ПОКЕ-
РУ!

ШТА ХО-
БЕШ ДА НА-
ЖЕШ?

САМО ТО ДА МЕ ВА-
ШИ ЛУДИ НЕБЕ ПРИ-
ХВАТИТИ ДОК НЕ
ПОСТАНЕМ ЈЕДАН
ОД ЊИХ! НА ПРИМЕР,
КАД БИХ СЕ ОЖЕНИО
ВАШОМ КЕР-
КОМ ЧИНИ,
ЈА БИХ...

ХА! ХА! ХА!
ТСИ-НА-ПАХ
ЈЕ ЛУКВИЈИ
ОД ЛИСИЦЕ!
АЛИ И ВИКТОРИО
ХОБЕ ЧИНИ, А
ОНА БЕ ДА
ОДЛУЧИ!

У ТОМ
СЛУЧАЈУ,
МОРА-
БУ ДА
ПРИ-
ХВАТИМ
ВИКТОРИ-
ЈЕВ
ИЗД-
ЗОВ!

ОН МЕ
ЈЕ ОП-
ТУЖИО
ПРЕД
ЦЕЛИМ
ПЛЕ-
МЕ-
НОМ
ДА
САМ
МАЈБЕ
ХРАВАР
ОД
МА-
ЛАХ
РАТНИ-
КА!

ОД
ОНИХ
КОЈИ ЈОШ
НИСУ УС-
ПЕЛИ ДА
ИШЧУ-
ПАЈУ
ПРВО
ОР-
ЛО-
ВО
ПЕ-
РО!
АЛИ
ЈА БУ
СЕ ДО-
КАЗА-
ТИ!

ЈА
НЕБУ
ДОНЕТИ
САМО
ПЕРО,
БЕГ
ЦЕ-
ЛОГ
ОР-
ЛА!

ХА! ХА!
БАШ
СИ ЛУДИ!
МНОГИ
МЛАДИ
РАТНИ-
ЦИ СУ
ИЗГУ-
БИЛИ
ЖИ-
ВОТ У
ТАКВИМ
ПОДУХВА-
ТИМА!

ДА ЛИ ЗНАШ
ДА СЕ ПРВО ПЕ-
РО МОРА ИШЧУ-
ПАТИ БЕЗ ОРУЖ-
ЈА, САМО ГОЛИМ
РУКАМА?

ЗНАМ!
ЗНАМ!
МОРАШ ДА
НАРЕДИШ ПЛЕ-
МЕНУ ДА СЕ
СПРЕМИ ЗА
ПОДЗАК
ДОК САМ
ЈА ОДСУ-
ТАН!

БО-
ЈИШ
ЛИ
СЕ
НА-
ПАДА
ПЛА-
ВИХ?

НЕ ЈОШ! РАНО ЈЕ!
ТАКВЕ ОДЛУКЕ МО-
РАЈУ БИТИ ДОБРО
РАЗМОТРЕНЕ! АЛИ
РАТНИЦИ
ТРЕБА ДА БУ-
ДУ ВЕОМА ОБАЗ-
РИВИ...

ИЗЈУТРА, У
ТЕРБАВИ...

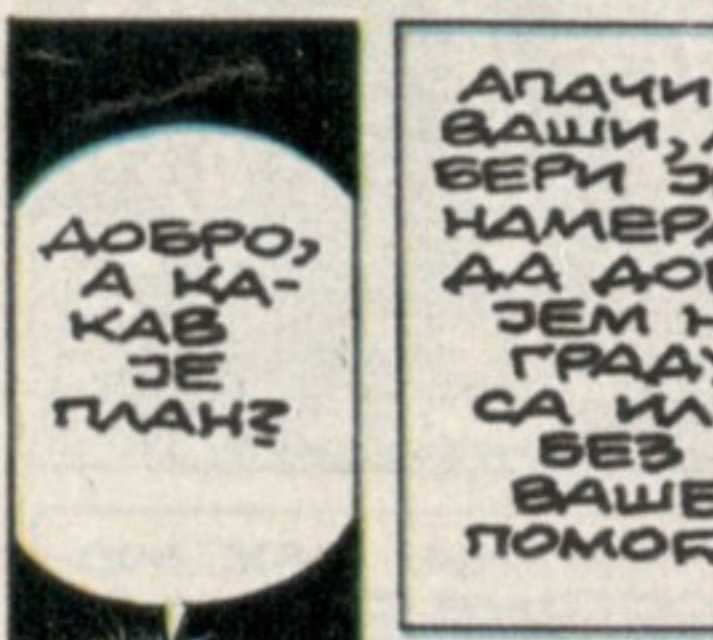
ТРЕБАЛО БИ МИ МНОГО
ВРЕМЕНА И ЛУДИ ДА
ПРЕТРАЖИМ ОВЕ
ЛАБИРИНТЕ!
ТВОЈА ПОМОГ
БИБЕ НАМ
КОРИСНА,
БИЛЕ!

ИОЧАКО ГОНИ-
МО ИСТОГ МОМ-
КА! ИМАМ ПЛАН
КОЈИ
БУ ВАМ
РАДО
ИЗЛОЖИ-
ТИ!

АЛИ,
ПОД ЈЕД-
НИМ УС-
ЛОВОМ!

ЧИНИ
БИ ВИШЕ
ВОЛЕЛА
ПРАВУ
ВЕНЧАНИ-
ЦУ БЕ-
ДОЛИКИХ
ИЛИ КУТИ-
ЈИЦУ ЗА
БРОЈАЊЕ
ВРЕМЕ-
НА!

ДОБРО,
А КА-
КАВ
ЈЕ
ПЛАН?

АПАЧИ СУ
ВАШИ, А БЛУ-
БЕРИ ЈЕ МОЈ!
НАМЕРАВАМ
ДА ДОБИ-
ЈЕМ НА-
ГРАДУ
СА ИЛИ
БЕЗ
ВАШЕ
ПОМОГИ!

ДОГО-
ВОРЕ-
НО, ХИ-
КОК!

ЧИНИ!
ДОНЕ-
БУ ТИ
ДОВОЉ-
НО БЕ-
ЛХ ПЕРА
ДА ОКИТИШ
ВЕНЧАНУ
ХАЉИЦУ!

ЗАКАЗАО САМ
САСТАНАК СА
НЕКИМ КО МО-
ЖЕ ДА НАС
ОДВЕДЕ ДО
БЛУБЕРИЗА И
ЊЕГОВИХ
ИНДИЈАНА-
ЦА! УСКОРО
БЕ СТИГЛИ!

НАСТАВАК У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

САВЕТОДАВЦИ:

НАДЕЖДА МИЛЕНКОВИЋ
специјални педагог& ДОБРИЛА МИРКОВИЋ
клинички психолог

БЕЈБ

Дебела сам и очајна! У ствари, очајна сам само када завриш с јелом. Док једем, ја уживам и не моћу да се зауставим, а све се шешим да ћу сада да се наједем, а од сутра почињем са стројом дијетом. То сутра померам на прекосутра и тако већ годинама. Како да ослабим и да изгледам лепо?

Мислимо да твоје питање гласи: „Зашто се сматра да је лепше мршаво него дебело?” (Јер, да је обрнуто, ти не би била на мукама него на путу да постанеш мис.) Или нас само питаш како да се не секираш зато што једеш? (Не верујемо да нас питаш како да ослабиш пошто то и сама сигурно знаш.)

Наше питање за тебе гласи: зашто мислиш да ћеш бити лепша ако смршаш?

Немој да се љутиш на нас, али ништа ти не гарантује да ћеш бити лепша јер ти се не би ни угојила да си била сигурна да су други задовољни твојим изгледом. Паметно си поступила кад си одлучила да те није брига шта други мисле о твом изгледу.

Дебљина има неколико добрих страна. Као прво, она покрива све мане. Јер, људи који се обично задржавају само на површном запажању код дебелих ни не примете њихове друге мане (додуше, ни

врлине). Осим тога дебљина обезбеђује неслушено задовољство на више места.

Погледајмо заједно сву лепоту дебљине и како она отвара психичке очи (оне физичке затвара тако да човек изгледа као да шкиљи, али се то прикрије тамним наочарима). ■

Чега се човек највише плаши? Самоће! Како је онда испало да су мршавице лепе к'о уписане, ипак саме и често остављене, а да дебеле удобно седе у својим везама и браковима и ретко бивају остављене. Верујте нам на реч, ми то поуздано знамо из богатог клиничког искуства.)

И површним посматрањем

ДЕБЕЛА
НИСУ
САМНА

(„одокативном методом”) наслућује се разлог – дебелуце имају већу површину којом седе, док мршавице једва да имају чиме да седну. Онда, ту је и издржљивост. Бејб може да седи колико јој душа хоће, оне друге, такозване Оливе, могу да седе једва пола сата, па и тада нису сигурне да су се провукле без модрица.

Темељније проучавање доводи нас до још једног очигледног разлога због којег дебелуце нико не напушта – Бејб никада није незадовољна и није цангризало – напуните јој фрижидер и мирни сте. Она неће да вас мења и за њу није боља трава у туђем дворишту. Пошто се одрекла физичког у себи (мислимо на мршави део физичког), сигурно неће поsegнути за неким другим само зато што добро изгледа и пролази испред њеног дворишта. Не, не, Бејб је верна и одана ономе са ким је.

За разлику од ње, Олива воли да гледа преко оgrade, па и да прескочи ограду јер ког је дођавола толико гладовала и жуљала се а да нема бар неке користи. Али, како то обично бива,

будући да је изгладнела и изнемогла, она се тешко пентра преко тарабе и тако је, ето, ухвате, а онда и оставе. Када јој се то деси, уместо да лепо седне и наједе се, она појача дијету не би ли још више истакла својих неодољивих 206 костију. И тако, гладна, изнурена и сама она тражи утеху и уточиште у туђем мишљењу. Па бар да је паметна да потражи неког ксилофонисту који ће умети да цени њену истакнуту коштану грађу. Али није, или ксилофон није популаран инструмент. (На овом месту хоћемо да подвучемо наше мишљење и сумњу – мршаве жене су измислили мушкарци да би уштедели на њиховом издржавању. То је било у оно време када су мушкарци издржавали жене. Сада није тако, али ето, нешто је и остало као културно наслеђе.)

Ако ипак, из ко зна ког разлога, Бејб буде остављена, она не очајава и њу не хвата паника. Док спокојно и љупко једе, неко ће већ наићи – неко ко не воли да има лакше телесне повреде кад загрли своју драгу.

ВАШ УКУС ЈЕ УКУСАН

Шта богата грађа још омогућује? Сигурност у сопствени избор и укус. Лепо видимо да се мода мења сваке сезоне, треба вам астрономска плата да све то купите и никад нисте сигурни да сте добро изабрали. Јер, можда је то управо јутрос изашло из моде, па изгледате смешно и људи мисле да немате укуса.

Стари добри гулаш, паприкаш, чварци, сарма и све добош

и реформ торте никада нису изашле из моде. Са њима сте увек у тренду и нико не може да нађе ману вашем укусу јер – ваш укус је укусан!

Па, молимо вас лепо, ко нормалан мења прасе за тамо неке клице и мекиње? А када то и уради, како да остане прибран и да не буде нервозан? Још важније питање је – ко воли да седи уз нервозну девојку којој крчи

стомак од глади, а она измишља да то шкрипе врата, завијају комшијске мачке („Што неко нешто не учини с њима!“), или је неком покварен ауто („Боже, шта све људи возе, па им је после ђаво крив што има много саобраћајних несрећа“).

За то време Бејб седи срећна и задовољна, не крче јој црева и не мора да се правда мачкама и шкрипом кочица.

Па ко би онда изабрао нервозне и неискрене мршавице које једва чекају да буду примећене и да се свима допадне кад може лепо и мирно да живи са дебелицом која је задовољна и малим: можете је сасвим мало волети, њој је доста и њена љубав према фрижидеру; њој не мора стално да се купује нова гардероба – ионако је тешко наћи велике бројеве, а и шта ће јој још једна хаљина у којој ће изгледати исто – дебело; она вас не гњави питањима „Да ли мислиш да сам се угојила?“ и „Шта мислиш како ми ово стоји?“ јер не жели да чује одго-

вор... А оно што је најважније – ви сте њој увек лепо јер њој физички изглед није битан.

За разлику од „дебелуца по опредељењу“, које су задовољне и кад једу и кад себе виде у огледалу, постоји једна категорија „неодлучних дебелица“ са којима је живот још тежи него са мршавицама. „Необичне дебелице“ ни саме не знају како и када су се угојиле, и као да се гоје од ваздуха, једноставно „све што поједу као да се лепо за њих“. Оне вам стално намећу грижу савести што нисте дебели: „Јао, благо теби, једеш а не гојиш се; види како

ти то лепо стоји; Ех, кад бих ја могла то да обучем...“ Једном речју, тера вас да само о њој говорите и да јој сваки пут посвећујете пажњу, а ви не разумете шта јој је. Нити се толико угојила колико прича (као да ви можете да приметите она 0,2 микрона повећања у струку после сваког obroka), нити стварно пазите на калорије. А још кад видите колико наручује у послastiчарници (увек је питају „Је л' за понети?“), дође вам да јој отмете оне шампите пошто не можете да преживите још једну тираду о гојењу, калоријама и њеном изгледу.

Природно је да се питате зашто једноставно не ужива у јелу кад је већ толико заокупљена њиме. А знате ли зашто? Зато што верује да свако уживање мора да се плати – нема уживања без казне. Једино што је она паметно распоредила уживање и казну – она ужива, а вас кажњава. Још и добије награду од вас – ако сте наивни па јој изађете у сусрет убеђујући је да није дебела и да баш лепо изгледа. Па да ли је то фер? Није, али је укусно и корисно. У супротном би морала мање да једе, а то јој се никако не би допало.

МАГНЕЗИЈУМ – ДОПИНГ ЗА АУТО

И аутомобилу је потребан магнезијум! Не да му, макар привремено, као код човека, подигне виталност и расположење, већ да би постао лакши. У Фолксвагеновом „пасату В5“, алуминијум у кућишту за мењач брзине замењен је магнезијумом. Мала специфична густина овог материјала ($1,8 \text{ g/cm}^3$) омогућава да се на овом делу добије уштеда од 34 одсто у тежини. А учинити аутомобил лакшим један је од најпречих задатака, јер то уз многе друге предности, смањује потрошњу горива, а самим тим и загађење околине.

Кућиште мењача брзине од магнезијума

ДРЖИТЕ РАСТРОЈАЊЕ!

Бели круи непосредно испред хладњака је мали радар за откривање препрека, произвели су га „Hella“ и „Mercedes Бенц“.

Возачи се по правилу љуте што морају да се држе сигурне раздаљине на аутопуту: на то их упозоравају ознаке на тлу, табле крај друма, опомиње саобраћајна полиција. Ипак, то одстојање није нешто што, једноставно, може да се прескочи. Јер, кад се на њега заборави, ето удеса, често и ланчаних. Зато су „Хела“ и „Мерцедес Бенц“ пројектовали уређај за одређивање потребног растојања у зависности од брзине и његово одржавање у друмском саобраћају.

Уочи 2000. године нека возила биће опремљена радаром, постављеним испред решетака хладњака чији ће се сигнал одбијати од одређених препрека (кола или граничника на ивици пута). На основу покретног сигнала, систем ће препознавати препреке и у складу с тим деловати на мотор, кочнице или „гас“, све да би се сачувало безбедно одстојање. Праћење кола на закрченом друму захтеваће отуд мање напора и пажње возача који ће имати само да пази на правац кретања, односно кривине.

Он, ипак, неће моћи да спава: у случају непредвиђених околности с којима не може сам да изађе на крај, систем ће признати своју немоћ и звучним сигналом ставити на знање возачу да преузме команде.

СЕБИ ШАПЕ!

Ово није дозвољено

Посебна врста салмонеле, бактерије која изазива тешке стомачне инфекције а изузетно је отпорна на антибиотике, хара Великом Британијом. Стручњаци који прате заразне болести сматрају да је главни преносилац – домаћа мачка. Зато препоручују: не пропустите да добро оперете руке после мажења маце, не дајте јој покварену храну и избегавајте да она дође у додир с оном коју ви једете.

В. М.

ТАЛИЧНИ ТОМ

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

БАНГ!
Каубој бржи
од
сопствене сенке

ТАЛИЧНИ ТОМ

ЦЕНА КОМПЛЕТА - 12 БРОЈЕВА
240,00 ДИНАРА

ТАЛИЧНИ ТОМ • КУПОН 1
ЦЕНА ЈЕДНЕ ПУСТОЛОВИНЕ
18,00 ДИНАРА

- 1 Т. ТОМ ПРОТИВ Ц. ЦЕЗМОНА ☐
- 2 ПРУГА КРОЗ ПРЕРИЈУ ☐
- 3 БРАБА ДАЛТОН ☐
- 4 СУДИЈА ☐
- 5 ЈУРИШ НА ОКЛАХОМУ ☐
- 6 БЕКСТВО БРАБЕ ДАЛТОН ☐

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ

УЛИЦА И БРОЈ

ПТТ

МЕСТО

ТАЛИЧНИ ТОМ • КУПОН 2
ЦЕНА ЈЕДНЕ ПУСТОЛОВИНЕ
22,50 ДИНАРА

- 7 НАТРАГУ БРАБЕ ДАЛТОН ☐
- 8 ПЛОВИДАБА МИСИСИПИЈЕМ ☐
- 9 НАФТАШКИ РАТ ☐
- 10 ОКРШАЈ У ПЕЈНФУЛ ГАЛЧУ ☐
- 11 БИЛИ КИД ☐
- 12 ПУТ ЗА ВАЈОМИНГ ☐

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ

УЛИЦА И БРОЈ

ПТТ

МЕСТО

УПЛАТУ МОЖЕТЕ ИЗВРШИТИ
НА ЖИРО РАЧУН БРОЈ:
40801-603-2-47280
ПОЛИТИКНА АД • БЕОГРАД

КОПИЈУ УПЛАТНИЦЕ И КУПОН
ПОСЛАТИ НА АДРЕСУ:

ПОЛИТИКНА АД

ПРЕТПЛАТА

11000 БЕОГРАД, 29. НОВЕМБРА 24
ИЛИ НА ТЕЛЕФАКС 011/3228-776

ЛЕТЊЕ ЛЕДЕНО ДОБА

„Партибрејкерси“, један од најпопуларнијих београдских састава, одржали су обећање и овог лета објавили нову плочу „Ледено доба“. Са певачем Цанетом и гитаристом Анто-

ном већ годину и по дана свирају млађи музичари из Зрењанина, али то нимало није изменило њихов препознатљив звук. Поготово што су продукцију поверили Који из „Дисциплине кичме“ који се тога прихватио и половином осамдесетих када су снимали прве плоче. Искористили су Којин боравак у Београду током пролећа, затворили се у студио и завршили посао на обострано задовољство.

Нове песме донеле су задовољство и публици, а „Партибрејкерси“ су то први пут проверили крајем јуна када су свирали у Словенији на дводневном „Згага“ фестивалу. Концерти су се одржавали на отвореном, крај Саве, у месту При Литију и које је четрдесетак километара удаљено од Љубљане. Публика их је, по обичају, одлично прихватила, тако да су били праве звезде вечери.

Песме наде

Један од најоригиналнијих новијих домаћих састава „Бјесови“ из Горњег Милановца објавио је нову плочу „Све што видим и све што знам“. То је њихова трећа плоча и, за разлику од претходне, нуди веселије текстове и комуникативнију музику. Група, што је неуобичајено, има двојицу певача: Зорана Маринковића и Горана Марића.

О њиховим плочама говори Горан.

— Прву плочу снимали смо 1990. Тада смо размишљали опуштено и направили смо десет међусобно различитих песама. Хтели смо да дотакнемо сваки сегмент музике. То је била необавезна плоча, а таква је била и свест наше генерације. Већ на другој плочи, коју смо снимали лета 1993, виделе су се све промене у друштву. Трећа плоча је резултат новог надахнућа — наде засноване на ономе што нас све држи у животу, а то је љубав.

Горан и Зоран одабрали су музику као најнепосреднији уметнички израз мада се не баве само њоме. Зоран је студент Академије ликовних уметности, а Горан је на Факултету политичких наука, одсек међународних односа.

— Нас двојица смо одрасли заједно на музици — наставља Горан. — У то време читав дан ми је био обојен музиком. Током тих година одрастања у музици смо трагали за лепим, а данас је схватамо као озбиљан медиј преко кога мора да се говори одговорно. То је веза са читавим светом. Кроз то дело види се колико си паметан, која су ти хтења, жеље, може да се наслути целокупна личност.

ПОЛИТИКНИ

ЗАБАВНИК

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ

HERO OF THE DAY ЈУНАК ДАНА

*Mama, they try and break me
the window burns
to light the way back
home
a light that warms
no matter where they've gone
they're off to find the hero
of the day
but what if they should fall
by someone's wicked way
still the window
burntime too slowly turns
and someone there is singing
keepers of the flames
do ya feel your name?
can't you hear your babies crying?
mama they try and break me
'scuze me while I tend to how I feel
these thing return to me
that still seem real
now deservingly this easy
chairbut the rocking stopped
by the wheels of despair
don't want your aid
but the first I've make for years
can't hold or feel
no, I'm not all me, so please excuse me
while I tend to how I feel
but now the dreams
and waking screams
that ever last the night
so build the wall, behind it crawl
and hide until it's light.*

*Мама, они покушавају и ломе ме
прозор бљешти да осветли пут до
куће
светло које греје
без обзира где да су нестали
нема их јер траже јунака дана
али ићи ако зађу на нечију ситран-
путицу прозор и даље бљешти
време преспоро протиче
а неко тамо пева, чувари пламена.
Зар не осећаш да зову твоје име?
Зар не чујеш да твоје бебе плачу?
Мама, они покушавају и ломе ме
извини због свега док не средим своја
осећања што ми се стално враћа, још
увек изгледа стварно
заслужио сам ову удобну столицу
али у њој нема љубави
пред шокковима очајања
не желим твоју помоћ
али прва ствар коју сам током ових
година урадио
не помаже да задржим или осетим
не, ја нисам сасвим свој, зашто, молим
те, извини
све док не средим своја осећања
јер сада снови и буђења с крицима
трају по читаву ноћ
зашто сагради зид, пузи иза њега
и сакривај се све док не умине дан.*

Текст и музика: Џејмс Хартфилд и Кирк
Хемет
Изводи: „МЕТАЛИКА“

2 X НАЈ, НАЈ...

ЛИСТА СИНГЛОВА ДОМАЋИХ но. 37

(23. 08. – 30. 08. 1997.) субота, 21–22
Радио Политике, 105,2 и 91,4 MHz FM стерео
уредници листе: Ненад Мандић и Давид
Вартабедијан
Водитељ: Ненад Мандић,
тонски реализатор: Зоран Иветић

1. (6) 4 РАМБО АМАДЕУС „Шест минута т. м.
(ФГМ)“ (Комуна)
2. (1) 4 ДЕЛЧА – „С језиком у уста“ (ИТММ)
3. (7) 2 DARKWOOD DUB „Судар“ (Б 92)
4. (4) 9 КРИСТАЛИ „СССС“ (Метрополис)
4. (5) 3 357 „Београд“ (ДП)
5. (3) 7 VAN GOGH – Клатно (Метрополис)
6. (9) 3 РИТАМ НЕРЕДА „Ваш Свет“ (Nered
Source)
6. (5) 6 БЈЕСОВИ „Дар“ (Метрополис)
7. (8) 5 16X8X23 – „Три боје: црно, жуто, плаво, бе-
ло“ (Метрополис)
8. (2) 6 ОБОЈЕНИ ПРОГРАМ – „Идем глав(н)ом
страном“ (Tracus)
9. (10) 2 КАНАЛ ТВИД – „Волим што смо хладни“
(Tarcus)
10. (–) 1 ГОБЛИНИ – „Punk's Not Dead“ (Метропо-
лис)
11. (8) 10 ДЛМ – „Убише Пабла“ (ППП РТС)
12. (12) 6 BLOCK OUT – „Секира“ (Метрополис)

ЛИСТА ИНОСТРАНИХ СИНГЛОВА РАДИО ПОЛИТИКЕ

(23. 08. – 30. 08. 97.)
Субота, 19–21

1. (6) 2 OASIS D'You Know What I Mean? (Creation)
2. (5) 3 MASSIVE ATTACK Risingson (Circa/Virgin)
3. (4) 4 SUEDE Filmstar (Nude)
4. (17) 2 UNDERWORLD Moaner (Junior boy's Own)
5. (1) 5 TEXAC Black-Eyed Boy (Mercury)
6. (10) 4 CHEMICAL BROTHERS Elektrobank
(Virgin)
7. (11) 4 NOTORIOUS B. I. G.
Mo Money Mo Problems (Arista/BMG)
8. (2) 5 AEROSMITH Hole In My Soul (Columbia)
9. (3) 7 OLIVE You're Not Alone (RCA)
10. (7) 6 PUFF DADDY & FAITH EVANS featuring
112
I'll Be Missing You (Arista/BMG)
11. (8) 6 U2 Last Night On Earth (Island)
11. (18) 3 REPRAZENT/RONI SIZE
Share The Fall (Talkin' Loud (Mercury)
12. (–) 1 RADIOHEAR Karma Police (Parlophone)
13. (26) 2 MARY J BLIGE Everything (MCA)
14. (22) 2 BECK Jackas (Geffen)
15. (12) 3 COOLIO featuring THE 40 THEVZ
C U When U Get There (Tommy Boy)
16. (24) 4 FAITH NO MORE Last Cup Of Sorrow
(Slash)
17. (9) 7 EN VOGUE Whatever (East West)
18. (–) 1 CARDIGANS Your New Cuckoo
Stockholm/Polydor)
19. (23) 3 COLD CUT More Beats & Pieces (Ninja
Tune)
20. (13) 6 BRAND NEW HEAVIES
You Are The Universe (frr)
21. (29) 2 DUBSTAR No More Talk (Food)
22. (20) 8 SHOLA AMA Your Might Need
Somedoby (WEA)
23. (–) 1 DAVID BOWIE
Seven Years In Tibet (Arista/BMG)
24. (14) 7 WU-TANG CLAN Triumph (Loud)
25. (16) 4 R KELLY Gotham City (Jive)
26. (15) 6 SAVAGE GARDEN I Want You (Columbia)
27. (–) 1 ZHANE Crush (Mercury)
28. (19) 7 SKUNK ANANSIE
BRAZEN (Weep) (One Little Indian)
29. (28) 8 ERYKAH BADU
Next Lifetime (Universal)
29. (25) 10 SMASHING PUMPKINS
The End Is The Beginning Is The End
(Warner Brothers)
30. (–) 1 KADOC vs SASH! Rock The Bells (Positiva)

INTERNET:

<http://www.classroom.openet.org/mercer>

КАД МЕЂУНАРОДНИ ЕКСПРЕС
ПРОПУШТА ШИНОБУСЕ

ХАОС ПО РЕДУ ВОЖЊЕ

Овог часа 100.000 локомотива тутњи на 800.000 километара пруга широм света. Ко управља овом џиновском пауковом мрежом да не дође до опасног кркљанца?

2 БЕРЛИН Четвртак
14. ави. 8.35 ч
Промена железничке
станице
После ноћи проведене у
пути преко Белгије, сада
треба прећи преко целој
Берлина да би се стигло
на другу станицу са које
ће нови воз кренути
према Москви у 21.45 ч.

1 ПОЛАЗАК ИЗ ПАРИЗА
Среда, 12. август, 21.01 ч
Северна станица

3 БРЕСТ Петак 15. ави. 5.32 ч
Прва промена осовина
На пољско-белоруској граници
– промена шв. обрћених ос-
овина збој различите ширине
колосека, за шта је потребно
два сата чекања.

4 МОСКВА Субота 16. ави. 9.12 ч
Дан и ноћ чекања на везу
Још једно невероватно чекање: воз
из Париза стиже у суботу ујутру,
док транссибирски креће шек у не-
дељу увече у 19.50 ч и то са друге
станице.

Само европски возови пређу годишње 4,2 милијарде километара, односно 5,6 милијарди ако урачунамо руске железнице које превозе путнике и робу не само кроз Европу већ све до Владивостока, на Пацифику, тачније до његовог огранка Јапанског мора. Од Лондона до Париза на шинама сте за два сата, од Париза до Берлина довољна је једна ноћ у спаваћим колима. Брзина, сигурност и удобност возова све лакше бришу границе између држава. Како се на хиљаде ових композиција, од којих неке имају и по 150 вагона, безбедно укрштају на 163.000 километара европских пру-

га, а да при том не морају да смањују брзину? Какав то супермодеран и моћан компјутерски систем усклађује овај циновски саобраћај?

Никакав!

Супротно оном што се замишља, усклађивање европских возова, а исто тако и светских, и даље се изводи на старински начин, малтене као у прошлом веку. Помоћу црних табли а не рачунара.

Највећи „распоред часова” на свету

Све железничке компаније сарађују међусобно преко Међународне уније железнице, угледне организације која окупља 93 железничка предузећа. Сваких шест ме-

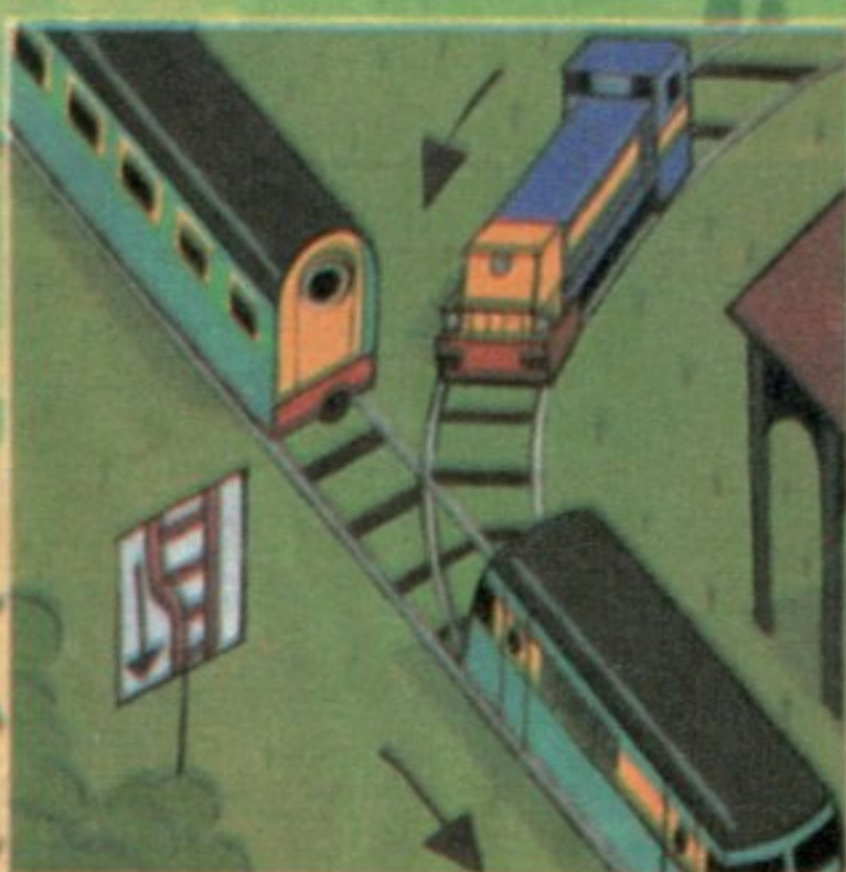
сеци Унија сазива њихове представнике на неколико дана да би се ускладио међународни саобраћај. Следећи, ред по ред, огромну „Библију” у којој су прописани и потврђени сви возни редови целог света. И сви нови пројекти као и измена техничких прописа такође морају да прођу кроз Унију. Она је нека врста железничарских Уједињених нација које првенствено, ипак воде рачуна о повезаности европске мреже. Какав огроман посао!

Прва од техничких тешкоћа: ширина колосека веома се разликује од државе до државе. Тако у бившим земљама Совјетског Савеза, затим у Финској и Манџурији, ра-

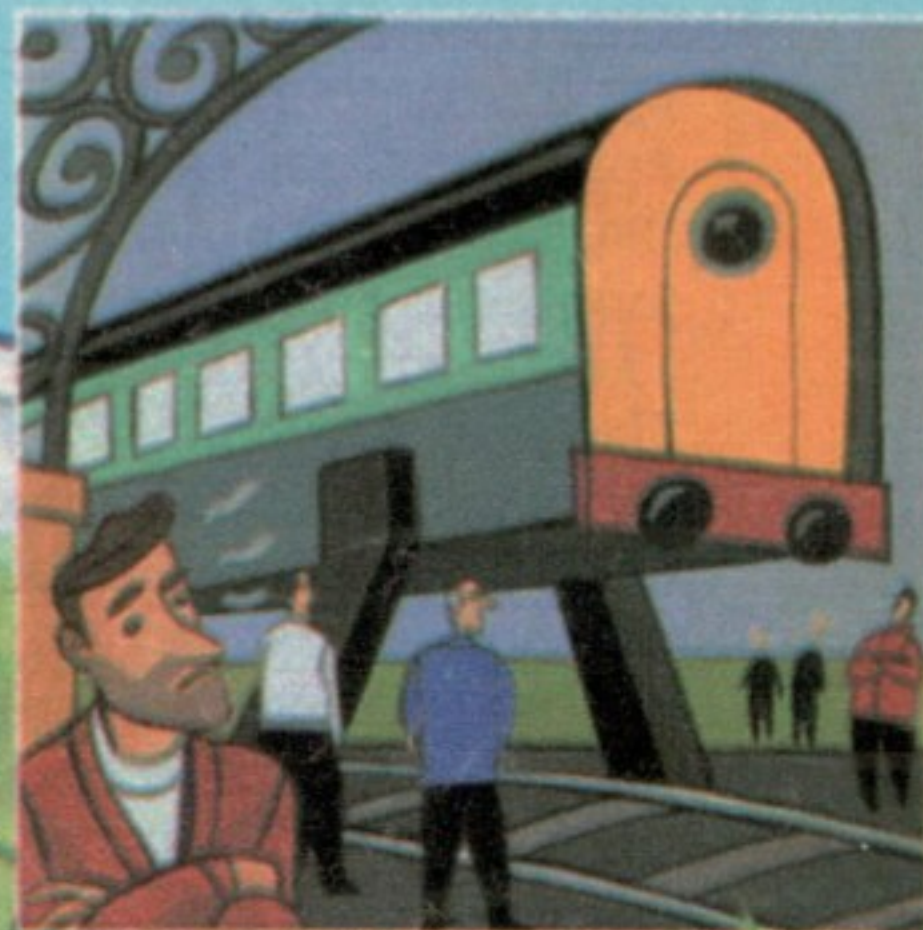
змак између шина износи 1.524 mm, у Ир-

5 **ЈЕКАТЕРИНБУРГ** Понедељак 19. авг. 0.10 ч
Путнички руско-монголски воз има 17 крајњих заустављања између Москве и Улан-Удеа. Воз мења десетак локомотива.

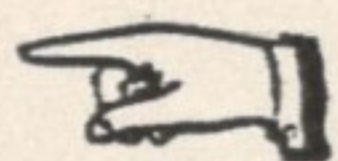

6 **УЛАН-УДЕ** Уторак 21. авг. 11.45 ч. Брзи кинески воз
Сад су путници у кинеском експресу. Воз који стиже Јорњим „руским краком” са севера путује 20 сати дужи.

7 **ЕРЛИЈАН** Среда 22. авг. 22.23 ч
Друга промена осовина
Да би се прешло са монголске пруге (1,52) на кинеску (1,43), поново треба променити обрћна постоља на вагонима.

8 **ДОЛАЗАК У ПЕКИНГ** Субота 23. август, 15.30 ч.
Стара станица. У Паризу је 23.30 ч.
(Путник је прошао кроз девет временских зона и осам пута померио часовник за јо један сат унапред.)

ској, Бразилу и Јужној Аустралији 1.600 mm, а у Аргентини, Чилеу, Португалији и Шпанији 1.676 mm према уобичајеној ширини колосека од 1.435 милиметара у већини осталих земаља, па и код нас. Откако је усвојен савремен систем с променљивим размаком осовина (покретних постоља вагона), прелазак шпанско-француске границе захтева тек не приметно успорење воза? Али, зато на прелазу из Пољске у Белорусију сваки вагон мора да се дигне да би се преместио на нове осовине. Овај посао траје око два сата!

Друга замка тиче се електрификације. У Европи у том погледу влада право шаренило. Рецимо: у Ирској и Грчкој могу да саобраћају само дизел-локомотиве јер ове две земље немају електрифицирану железницу! (Код нас су сви главни правци електрифицирани, остале су само неке деонице у Војводини од Панчева, пруга према Косову, Димитровграду...) Ту није крај електромук: у Немачкој се возови напајају наизменичном струјом напона 15.000 волти, а у Белгији, Италији и Шпанији – једносмерном од 3.000 волти! За крај: у британској и француској мрежи ради се са по два напона напореда, али ни они нису исти – у Енглеској износе 750 и 25.000 волти, у Француској 1.500 и 25.000 волти.

На међународним линијама локомотиве не само да морају да буду прилагодљиве на два, три, па чак и четири различита напона већ је такође обавезно да буду опремљене са више система сигнализације. Природно, сигнали поред пруге изједначени су: свуда у свету црвени сигнал значи наредбу: **СТОЈ!** Али, за брзе возове ова врста сигнализације није довољна. Возовође морају да примају обавештења и наређења право у своју кабину.

Избећи ефекат снежне лопте

Прошле јесени европске железничке компаније усвојиле су заједнички систем телекомуникације, али локомотива која нема властите системе за сваку земљу кроз коју пролази и даље мора да стане на свакој граници и буде замењена. А свако качење локомотиве захтева најмање десет минута што пу-

За разлику од модерних аеродрома с електронским таблама на којима се аутоматски приказује распоред летова, железничке станице (на фототографији у Банкоку) делују заиста застарело.

тници обично пропрате гунђањем на полицију. У ствари, бар у већини европских возова, ови обављају посао док је воз у покрету и узрок заустављања композиције заиста је чисто техничке природе.

У овом тренутку нема јединственог надзора светске железнице, па чак ни европске. Свака земља има своје устројство и своје прописе. Отуд сваки међународни воздугопругаш улазећи, рецимо у Француску, прелази под надзор домаћих станица. Оних који најпре поштују своје возне редове, наравно у зависности од потреба и притисака. У тој истој Француској свакодневно саобраћа 10.000 путничких возова, од чега 90 одсто на локалним пругама. Тој цифри треба додати око 2.000 теретних. Тако се, на пример, петком увече возови на дугим линијама, посебно међународни, мешају са викендашким из најужег центра Француске: саобраћајна мрежа буквално је загушена.

На овим опасним тачкама и најмањи пропуст, било технички, било због људске непажње, може имати учинак грудве снега која се котрља низ падину. Заустављање једног воза не само што утиче на онај који иде за њим већ и

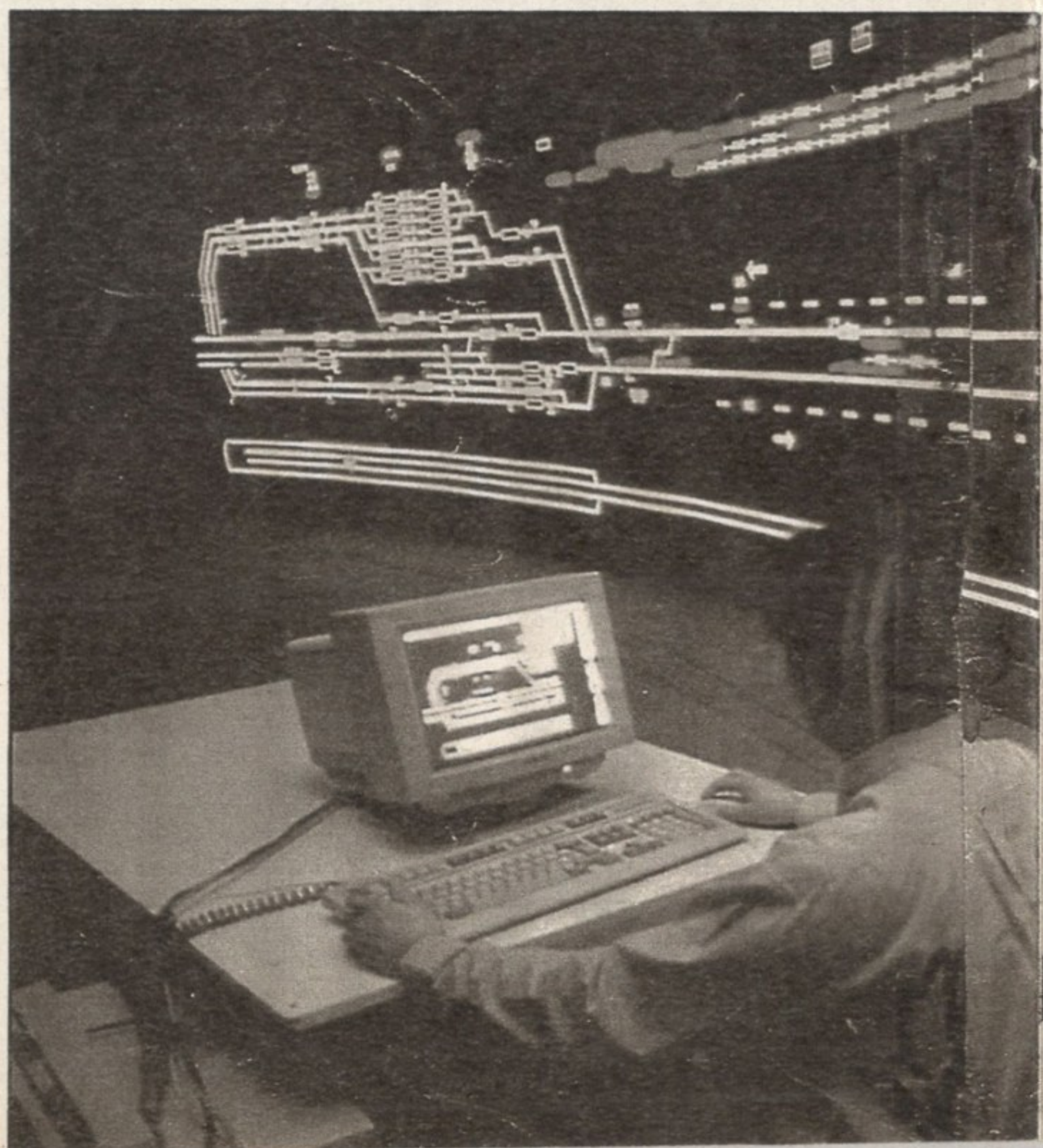
„Евростар“, који пролази кроз Белгију, Француску и Енглеску, један је од ретких међународних возова којим се управља из једног центра. Обично композиције, прелазећи границу, прелазе из једног система контроле у други.

на возове који га очекују даље на његовом путу, због већа и преседања. Због тих других возова, опет, могу да закасне они трећи испред њих и, мало-помало, цео саобраћај је у хаосу...

Да би се избегла ова лавина закашњења, једино решење је ограничити штету пуштајући возове да крену чак и ако путници воза који касни неће стићи да преседну у њега и наставе у жељеном правцу. То је тешка одлука. Неприкосновени возни редови и „копче“ предвиђене међународним возовима и

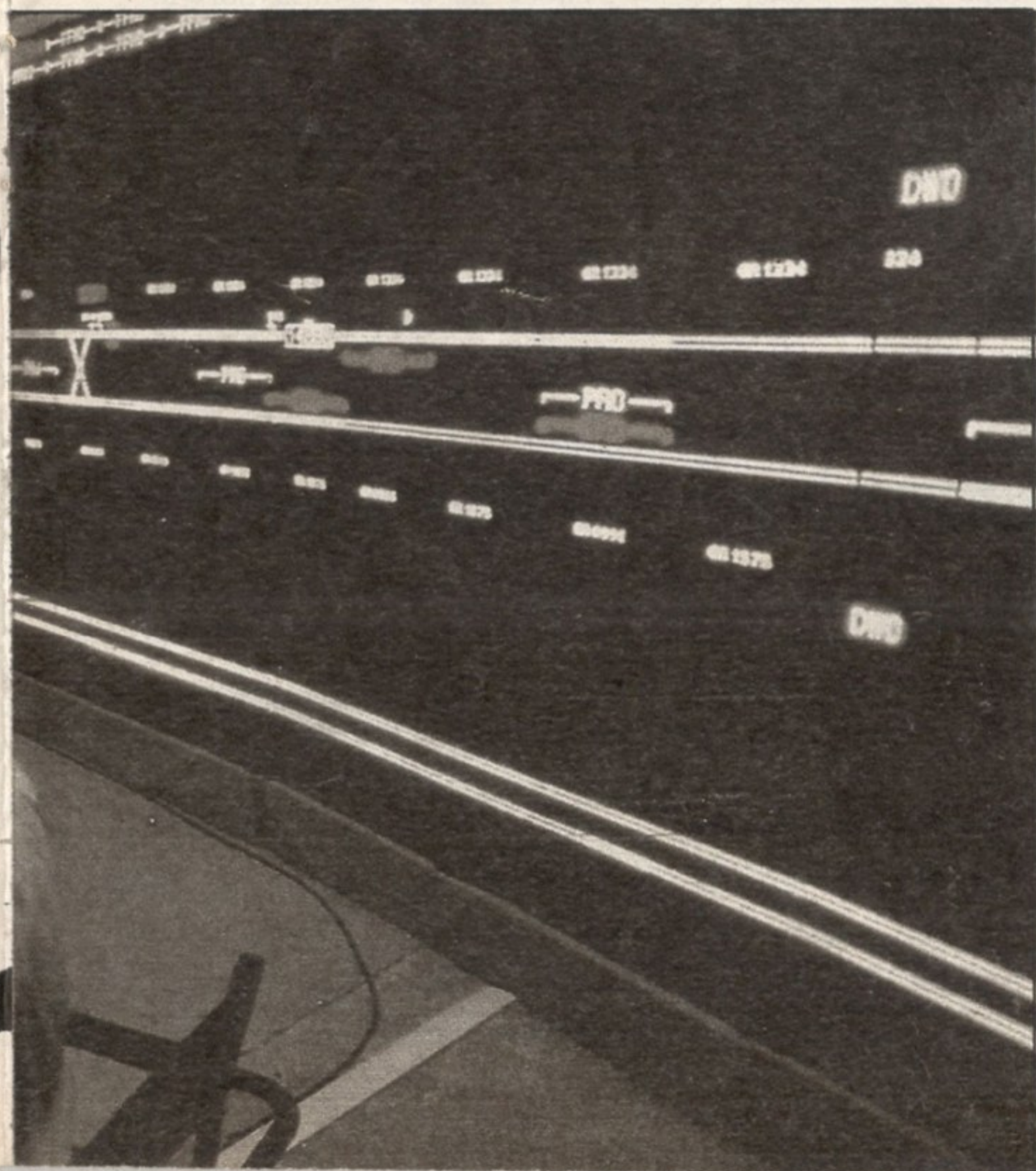
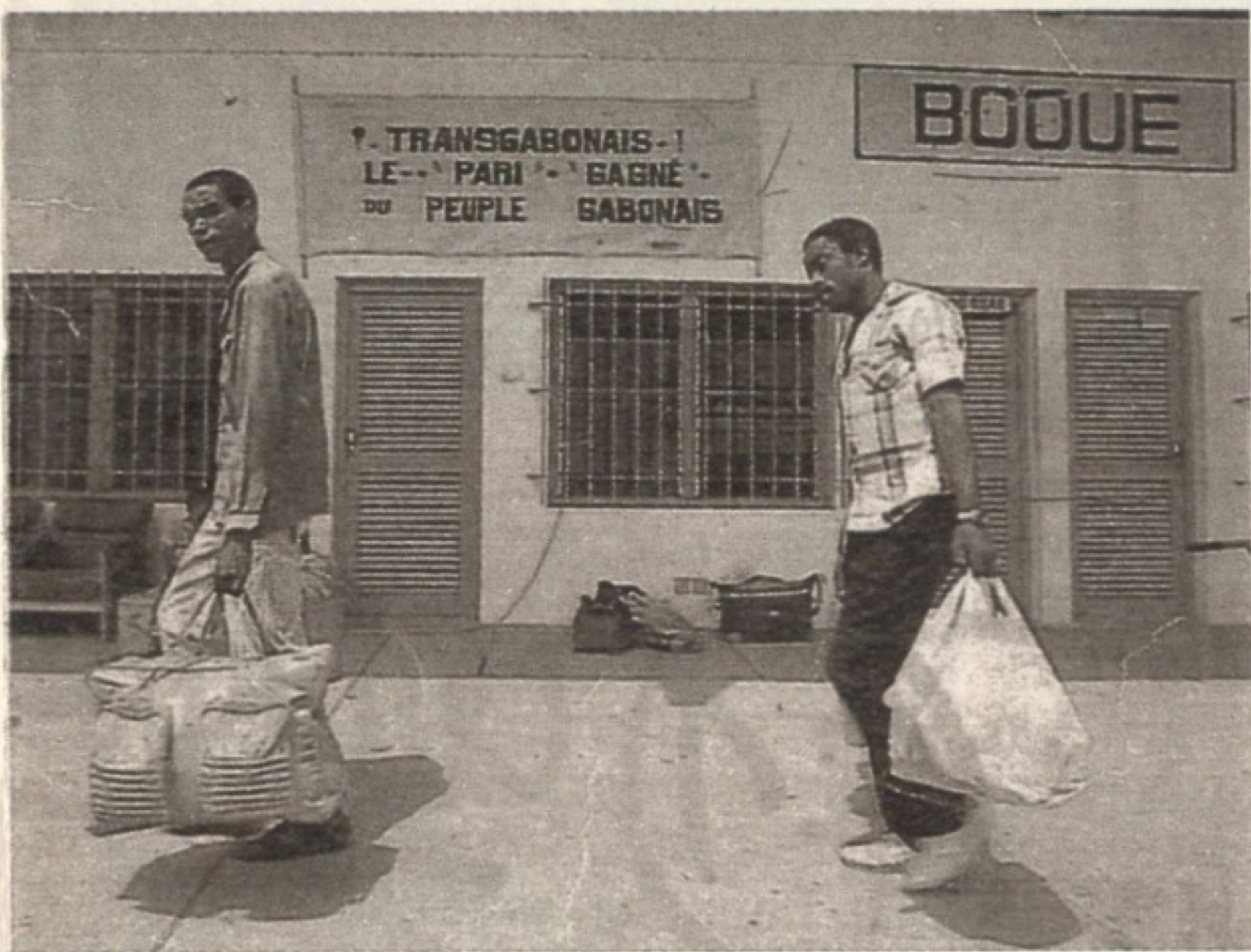
ПАРИЗ–ПЕКИНГ, 10 ДАНА КАО У РОМАНУ

Сендвичи и свежањ књига неопходан су пртљаж путника који жели да железницом стигне у Пекинг. Мада на целом путу има спаваћих кола, негде мање негде више удобних, која омогућавају путнику да се одмори, од Париза до Берлина уопште нема вагон-ресторана! Уосталом, као ни од Берлина до Москве. Ако нисте понели храну, бићете осуђени на строгу дијету. Што се књига тиче, препоручују се оне подебље: једино ће оне путнику помоћи да издржи две велике промене осовина, двадесетак замена локомотива и два бесконачна чекања на „везу“, у Берлину и Москви. Ипак, 12.000 километара воз превали за десет дана без икаквог загушења у саобраћају, у узбудљивој возњи као из романа. Зато они који не журе послом радије иду возом него авионом којим се из Париза у Пекинг стиже за само 10 сати и 30 минута. За нас Југословене пут возом од Београда до Пекинга траје дан краће него за Французе: два дана и две ноћи до Москве, с мењањем обртних постоља на уласку у Русију, плус седам дана од Москве до Старе станице у Пекингу.

НЕМА ПРЕСЕДАЊА ЗА ДАКАР

Железнице црне Африке, баш као и друге области њене привреде, доживљавају хаотичан развој, тако да пруге на овом делу континента данас највише личе на покидану паукову мрежу. Тако нема ниједне шине у Чаду, Нигерији, Сијера Леонеу, Либерiji, Гамбији, Гвинеји-Бисао! У другим се деловима могу наћи тек разбацани „одломци“. На пример: пруга од Дакара (Сенегал), важне луке на обали Атлантика, до Бамака (Мали), дугачка 1.230 километара, на којој путовање траје више од 20 сати, затим линија Угадугу (Буркина Фасо) – Абиџан (Обала слонове кости). Али, да би ове две деонице повезао, путнику је једина нада да ускочи у неки аутобус... Друге железничке линије западне Африке још су искиданије, као на пример онај комадичак који „виси“ између Ломе и Блита у Тогоу, дугачак само 270 километара. А окол, хиљадама километара нигде ни пруге ни воза.

потписани у Међународној железничкој унији, не могу се тек тако одбацити. Одлука чекати или не чекати воз који касни на крају крајева редовно зависи од једног јединог човека – локалног управника возова. Е, ту се најзад појављује рачунар који му помаже да направи избор у зависности од тога кад пролази следећи воз у том правцу, од броја путника који обично ту преседају и, коначно, од тога колико ће, ако се воз не пусти, то изазвати нова закашњења. Иако је сваки случај прича за себе, неколико правила обично омогућавају да се спре-

станице, само да би пропустиле неки возић из предграђа.

Енглески и португалски – лево, грчки и немачки – десно

Нешто се, ипак, учинило да се повећа тачност међународне мреже. Данас супербрзи возови ретко зависе само од локалних станица задужених за одређени део пруге. Њима се управља из једног центра. Такав је случај с „Евростаром“ који саобраћа на линији Лондон – Париз, а којим се управља из контролне станице у Лилу. Метод се показао финансијски

ОНЕ СУ НАЈДУЖЕ

Москва – Владивосток: 9.280 километара. Транссибирска железница, која води од Свердловска до Пацифика, дуга је 7.020 km, а грађена од 1892. до 1905. рекордном брзином која до данас није оборена: 700 километара годишње! Касније је дограђивана тако да је данас сибирска мрежа двоструко дужа. Један крак води кроз Манџурију, други је директно повезује с Пекингом (на нашем цртежу), преко Улан Удеа, а изграђена је и изузетно тешка бајкалско-амурска деоница дугачка 3.200 километара!

Трансаустралијска пруга Перт – Бризбејн: 5.600 километара.

Јужнопацифичка пруга Вашингтон – Лос Анђелес: 4.787 километара.

Централна пацифичка пруга Њујорк – Сан Франциско, преко Сент Луиса: 4.246, преко Чикага 5.099 километара. Америка је дуго држала један рекорд, истина то је било доста давно: године 1835. од укупно 1.574 km пруге у свету САД су поседовале 1.290 km!

Највећа раздаљина на Земљи која може да се превали возом јесте Лисабон – Владивосток – 14.230 километара!

чи железнички хоас. Локални возови, који непрекидно иду тамо-овамо, из предграђа у велике центре, на пример, не могу да се зауставе у „задњој станици“ па према томе никако не могу ни да надокнаде закашњење. Зато, ма колико то изгледало необично, њихов возни ред мора да се поштује. И у случају да се у великом железничком чвору појави питање првенства међународни воз пропустиће шинобус од четири-пет вагона! Објашњење: возови на дугим линијама лако могу повећавањем брзине на отвореној прузи да поврате пет минута закашњења на 100 километара. И зато није нимало чудно видети надомак Берлина возове који су стигли из Франкфурта, Венеције или Амстердама, како чекају дуге и дуге минуте, на неколико километара од главне

веома успешан, па се сматра да ће постати пракса будућности. Ипак, мењајући земље, „Евростар“ је принуђен да прелази на други систем напајања. У Британији је то „трећа шина“, слично као у метроу. Већ легендарни острвски изузеци... На нескривену завист Француске, прве европске железничке силе, њихови вечни супарници Британци, у чијој је земљи – да не заборавимо – железница и измишљена, одавно су успели да дају своје обележје светској железничкој мрежи. Готово половина земаља на свету вози „по енглески“, левом страном! Никакво јединство – вајкају се Французи – није постигнуто у овој области. Као ни у другима... Али, треба бити стрпљив. Колико су Кинези чекали на Хонгконг, па су ипак успели...

В. Милићевић

ФАНТАСТИКА

Уређује
др Зоран Живковић

Милан Драшковић

Састали су се у посебној соби, обезбеђеној од могућег прислушкивања. А оно што је главни конструктор Веб саопштио, учинило је да председник компаније „Електронске играчке“ узбуђено поскочи са столице.

– Шта кажеш, Хенри?! – узвикну председник Морисон.
– Како је то уопште могло да се деси?!

– То се и ја питам – нервозно ће Хенри Веб. – Истрага се води брзо и тајно. Можда је у питању саботажа неког психопате, а можда само несвесна грешка.

– Ко осим нас двојице још зна за то?

– Само још шеф обезбеђења Бејкер. Ви сте јутрос били на пословном састанку, па смо нас двојица покушали да смањимо могућност потпуне пропасти. Ипак...

– Обуставили сте даљу испоруку?

– Наравно. Иначе, грешку сам установио 18 часова после прве испоруке нашим

продавницама. Одмах сам позвао пословође и наредио им да обуставе продају лутке „сенид“. Као разлог навео сам ситну грешку у програмирању. Лутке су враћене у магацин. Ипак, за тих 18 часова продате су тачно 243 лутке!

– Проклетство! – Морисон поче да корача по соби. – Шта да радимо? Зар да обавестимо јавност да је у нашу најбољу робот-лутку уграђе-

на мајушна бомба која експлодира кад се у њеној близини изговори реч „РАЗУ-МЕМ“? Купци би нас избегавали као кугу, а супарници би уживали у нашој пропасти. Доспели бисмо и на суд!

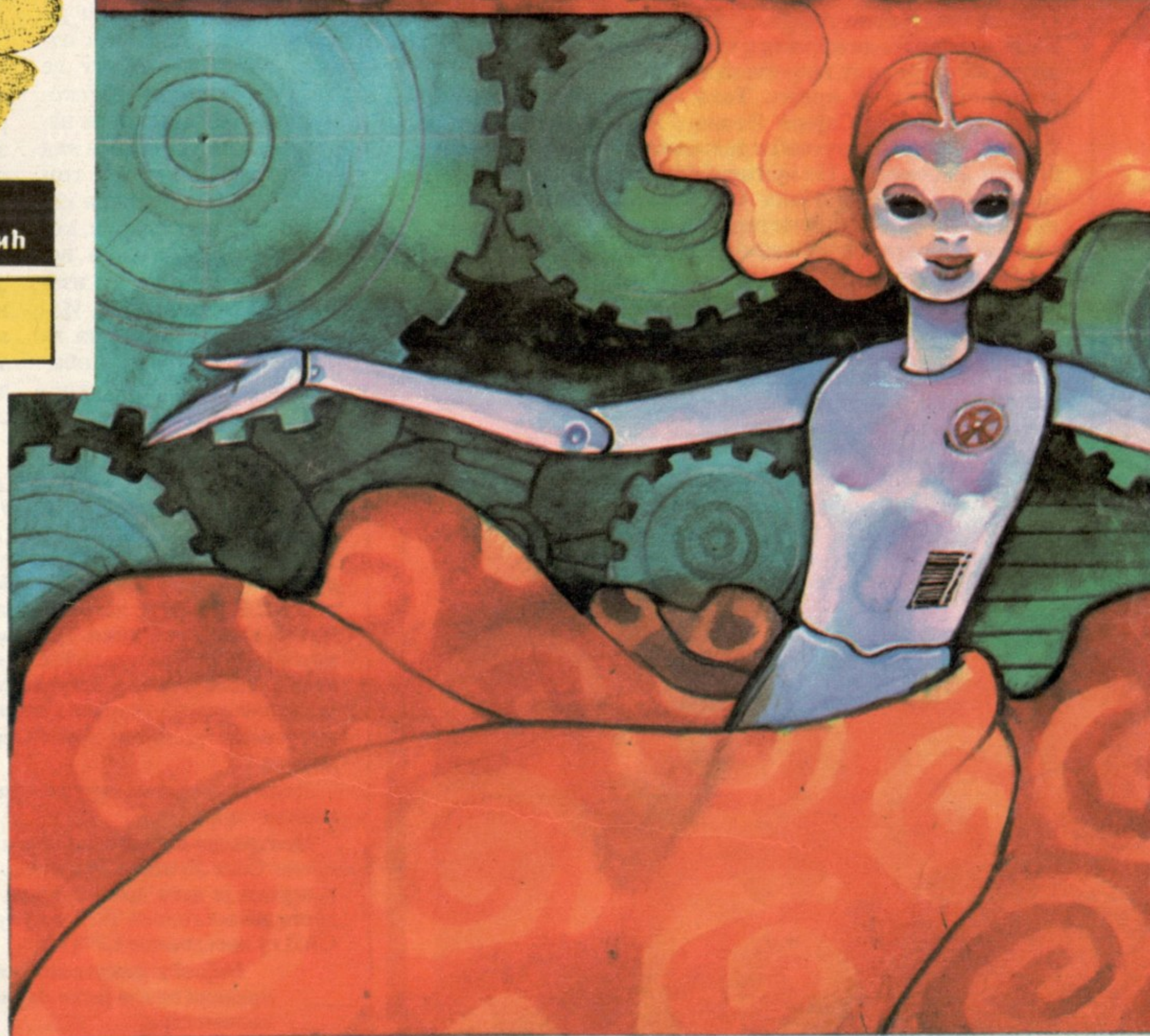
Неколико тренутака владала је мучна тишина.

– Шта ми је требало да прихватим ту понуду владе? – поче да јадикuje Морисон. – Фабрика играчака и тајно војно оружје – заједно!

– Питам се колика је могућност да се ускоро догоди трагедија – замишљено ће конструктор Веб. – Сада су 243 лутке расејане по целом граду. Родитељи читају упутство, а њихове ћерке их пожурују да укључе лутку. Оне желе да је што пре виде како трепће очима, устаје и корача. Желе да чују њен поздрав, да причају с њом...

– Престани, Хенри! – узвикну Морисон хватајући се за

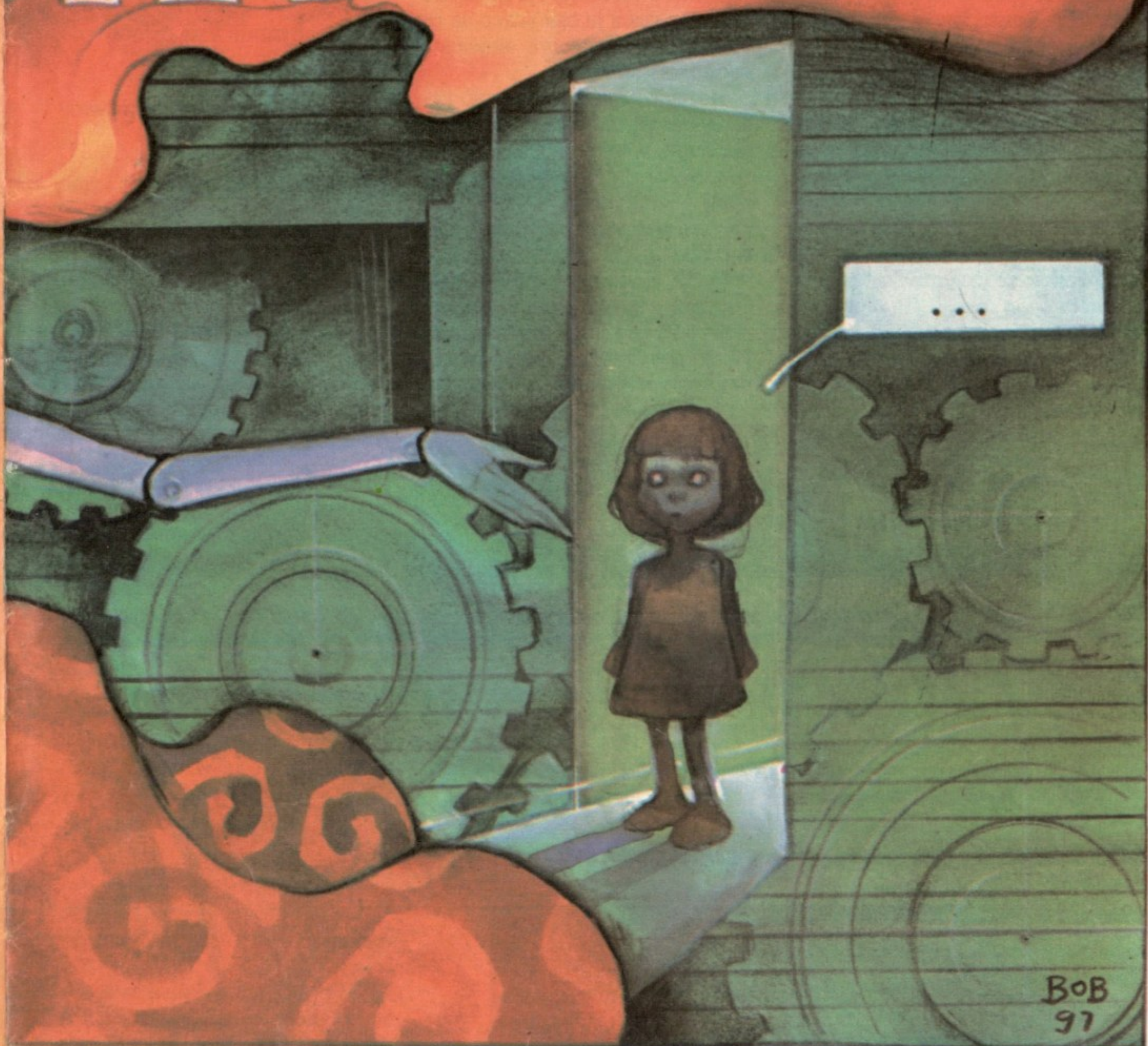
СМРТОНОСНА

КАЖИ МИ КОЛИКО СПАВАШ И РЕЋИ ЋУ ТИ КО СИ

РЕЧ

Илустровао Добросав Боб Живковић

– А како можемо бити сигурни да онај ко затражи бесплатну наруквицу заиста има лутку? Не, не иде то. Будимо сталожени, размислимо... Мо-рамо блокатор израдити у облику нечега што купци не могу сами да наместе. Шта би то могло да буде? – грозничаво је наглас размисљао председник Морисон.

У соби се изненада огласи видеофон. Морисон нервозно подиже слушалицу. На малом екрану угледао је насмејано лице своје осмогодишње ћерке.

– Здраво, татице! – чуо је весели поздрав.

– Џуди! – Морисон се бледо осмехну. – Како си ме нашла?

– Просто. Молила сам твоју секретарицу да ме хитно споји.

– Зашто ме зовеш, душо?

– Татице, погледај како је дивна – Џуди скрену поглед са екрана. – Дођи, Сенди!

Морисон осети како му страх стеже утробу. Као хипнотисан зурно је у робот-лутку која се појавила у видео-кругу екрана.

– Моја другарица Кети добила је јутрос ову дивну лутку – настави Џуди. – Донеси ми једну, татице. Хоћеш ли?

– Наравно, драга, наравно – промуца Морисон преплављен паником. – Да ли је мама код куће?

– Није. У куповини је.

– Пажљиво ме слушај, мила! Учини оно што ћу ти рећи, молим те... Притисни то црвено дугме на њеном врату и искључи је. Ништа ме не питај! Долазим одмах кући.

Као кроз маглу видео је њен збуњени израз лица. Да није пренаглио? Али није могао мирно да размисља у тренутку док гледа злокобну лутку поред своје јединице.

– Учини као што сам ти рекао, мила – понови Морисон молећиво. – Објаснићу ти кад дођем кући.

Девојчица климну главом.

– РАЗУМЕМ, тата...

главу. А онда и сам започе монолог на исту тему.

– Стално мислим на ту реч „разумем“. Колико често може да се јави и у којим случајевима кад је лутка укључена? За работа у војне сврхе та реч је одлично изабрана... али и овде постоји опасност да је неко изговори.

– Нешто сам смислио! – узбуђено ће Веб. – Није једноставно али други начин тренутно не видим...

– Говори, Хенри!

– Блокатор! Морамо хитно да израдимо нарочите блокаторе који ће имати задатак да на изговорену реч тренутно искључе лутку.

– А како да изведемо да купци лутке добију блокатор? Како их обавестити а не рећи праву истину?

– Постоји начин. Блокатор можемо израдити у облику јевтине али лепе наруквице. Објавићемо путем свих ме-

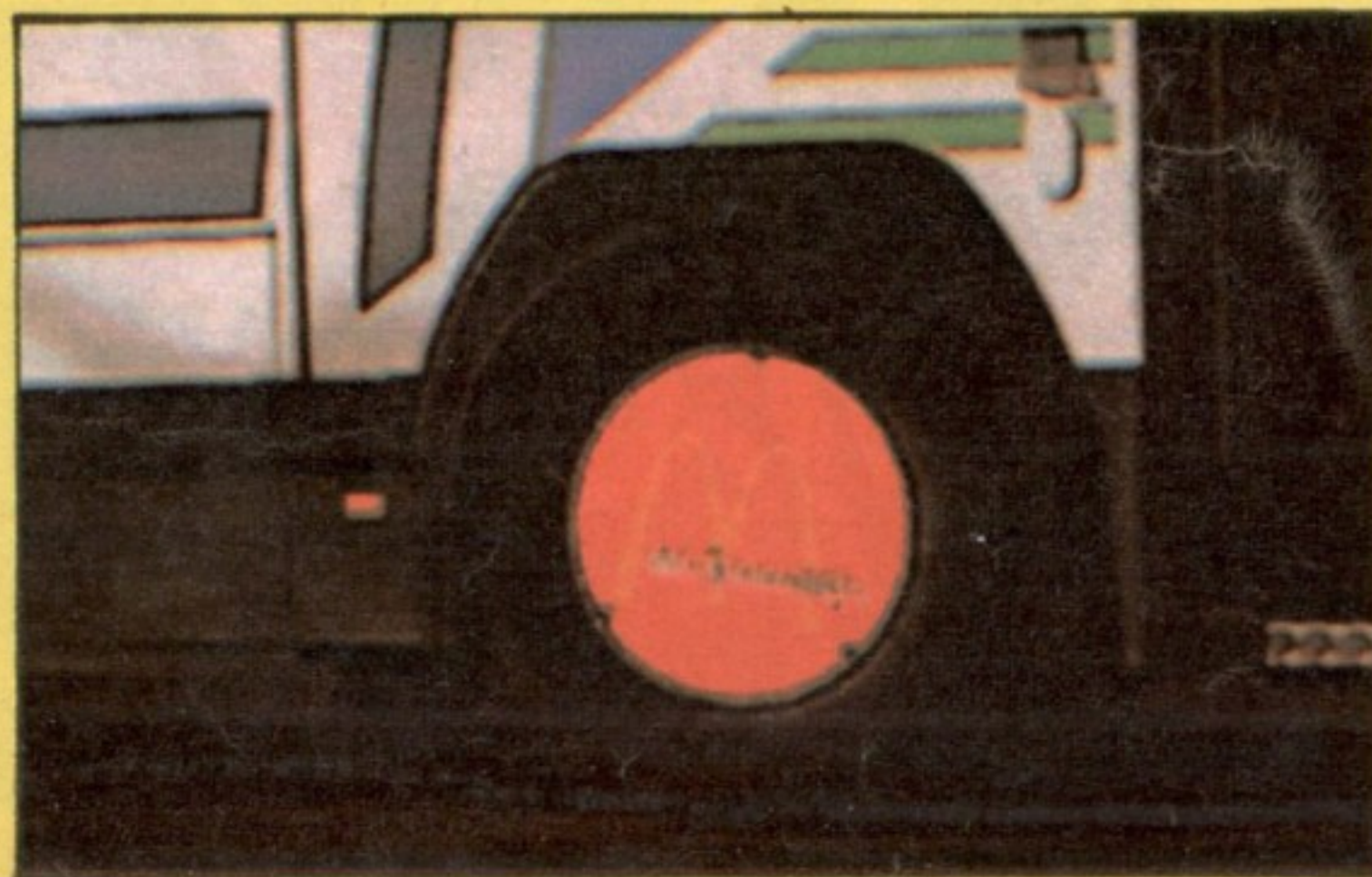
дија да накнадно поклањамо купцима ту наруквицу. Они ће доћи јер ће их молити...

– Чекај, Хенри – примети Морисон. – Зашто их не позовемо да дођу с лутком по наруквицу? Снабдели бисмо пре тога продавнице исправним луткама и неприметно извршили замену...

– Тачно... али зар због наруквице треба да донесу лутку? Било би то сумњиво многим.

ПОКРЕТНА НЕПОКРЕТНА РЕКЛАМА

Непокретан „украш“ на радкапини точка који се окреће пуном брзином! Тога су се досетили два млада човека, Лоран Иге и Паскал Серно, из града Тура у Француској, иначе запослени у фирми „Ysotel“. Сасвим неочекивано њихова досетка постала је преко ноћи основа за нову врсту рекламе. Реклама се причврсти за унутрашњу ивицу точка и окреће заједно с њим, али, захваљујући кугличним лежајевима, она остаје као укопана у месту.

Париз је већ облепљено радкапине својих аутобуса Мекдоналдсовим рекламама, а ускоро ће то учинити и јавни превоз у другим француским градовима. Предвиђа се да ће у целој Европи убудуће точкови аутобуса бити лепши, живљих боја, а на њима све саме fine и скупо плаћене рекламе.

Прича о бесконачности

Из сна ме је трагао неочекивани позив. Звао је стари пријатељ и колега по међузвезданим лутањима професор Тарантога.

— Хитан задатак за тебе, драги Ионе. Астрономи су у свемиру открили необичан објекат. Од једне до друге галаксије протеже се тајанствена црна црта. Нико не зна у чему је ствар. Најбољи радио-телескопи, неутриноскопи и гравитоскопи су немоћни. Ти си нам једина нада! Хитно крени према сазвежђу АЦД-1587.

Сутрадан сам покупио с ремонта своју стару фотонску ракету, уградио у њу акцелератор времена и електронског робота који је знао све језике свемира и све приче о међузвезданим луталицама (да ме штите од досаде) и полетео на задатак.

Када је робот исцрпео сву своју залиху прича и почео да се понавља, у даљини се показао циљ мог путовања. Сазвежђа која су заклањала тајанствену црту остала су иза мене, а пред мном је стајало... хотел „Космос”.

Показало се да су међузвездани скитачи, којима сам некада изградио малу планету, раставили и њу на ситне делове и поново остали без матичне луке. Та-

сти у хотел јер се од ноћења у међузвезданом простору може добити упала плућа. После краћег размишљања обратио се портиру и рекао:

— Смести га у собу 1.

Портир је зачуђено упитао: „Где да сместим госта из те собе?”

— Смести га у собу 2, госта из собе 2 упуту у собу 3, из собе 3 у 4, итд.

Тек тада сам схватио необичност овог хотела. Да хотел има само коначан број соба, гост из последње собе морао би да се пресели у међузвездани про-

стор. Пошто хотел има бесконачно много соба, било је довољно места за све и ја сам успео да се уселим не лишивши ниједног космолога места.

Нимало се нисам зачуђио када су ме ујутро замолили да се преселим у собу 1 000 000. У хотел су стигли закаснили космолози из галаксије БСК-3472 и требало је сместити још 999999 гостију.

Ипак, када сам после три дана боравка у хотелу дошао да платим собу, пао ми је мрак на очи. Пред рецепцијом се протезао ред коме се крај губио негде око

Магеланових облака. У реду су се чули гласови:

„Мењам две марке сазвежђа Андромеда за марку Сиријуса”.

„Ко има марку Кита 52. године космичке ере?”

У недоумици сам се обратио портиру и запитао:

— А ко су ови?

— Учесници Међугалактичког конгреса филателиста.

— Колико их је?

— бесконачан скуп, по један представник сваке галаксије.

— Како ћете их сместити кад космолози одлазе тек сутра?

— Немам појма, идем да видим са менаџером.

После нешто више од сат времена решење је пронађено и портир је почео да пресељава госте. Прво је наредио да се гост из собе 1 пресели у собу 2. Мени је то изгледало чудно јер сам из искуства знао да се на тај начин ослобађа само једно место. Међутим, портир је наставио даље:

— Госте из собе 2 преселите у собу 4, из 3 у 6, уопште из собе n у собу $2n$.

Сада је његов план постао јасан: на тај начин менаџер је ослободио бесконачно много соба с непарним бројевима и у њих је могао да усели филателисте. Крајњи резултат

НЕОБИЧАН ХОТЕЛ

или хиљадупрво путовање Иона Тихог

да су одлучили (да не би више тумарали туђим галаксијама) да изграде величанствену грађевину — хотел за све свемирске путнике. Тај хотел се протезао кроз готово све галаксије (готово све јер су скитачи демонтирали неке ненастањене галаксије, а од сваке преостале узели по неколико лоше смештених сазвежђа). Хотел је имао пет звездица и, што је најважније, бесконачно много соба. Скитачи су се надали да сада више нико неће морати да слуша: „Слободних соба нема”, што им је досадило док су лутали свемиром.

Ипак, ја нисам имао среће. Кад сам ушао у предворје хотела, прво што сам приметио било је обавештење: „Делегати на конгресу космолога пријављују се на 127. спрату.” Како су космолози допутовали из свих галаксија, а њих има бесконачно, све собе су биле заузеле учесницима конгреса. За мене није било места. На срећу, менаџер хотела се добро сећао услуга које сам ја некада учинио његовом народу. Он се трудио да ме сме-

У математици су за бесконачност везане неке прилично необичне чињенице: природних бројева има исто толико колико и парних, рационалних колико и природних, а тачака на сегменту праве исто колико и у квадрату. Ево једне занимљиве приче пољског писца Станислава Лема која то показује

је био да су све парне собе заузеле космолози а непарне филателисти.

Следећег дана стање са собама се поправило. Конгрес космолога се завршио и они су се разлетели кућама. Ја сам свратио код менаџера хотела и приметио да је мој домаћин снужен. Када сам га питао у чему је ствар, одговорио је:

— Половина соба је празна. Финансијски план се не испуњава.

Нисам разумео о каквом се финансијском плану ради, јер је новац притицао од бесконачно много соба, али сам му ипак дао савет:

— А ви стисните госте, преселите их тако да све собе буду заузеле. То је било лако извести. Пошто су филателисти заузимали само непарне собе, госта из собе 1 оставили су на миру, из собе 3 преселили у 2, из 5 у 3, из 7 у 4, итд. На крају су све собе биле попуњене, иако није било нових гостију и ми смо то дуго заједно прослављали.

Нина Бједић
Илустровао Душан Павлић

ИГРЕ НА ВИСИНИ

= 43

= 34

= 39

= ?

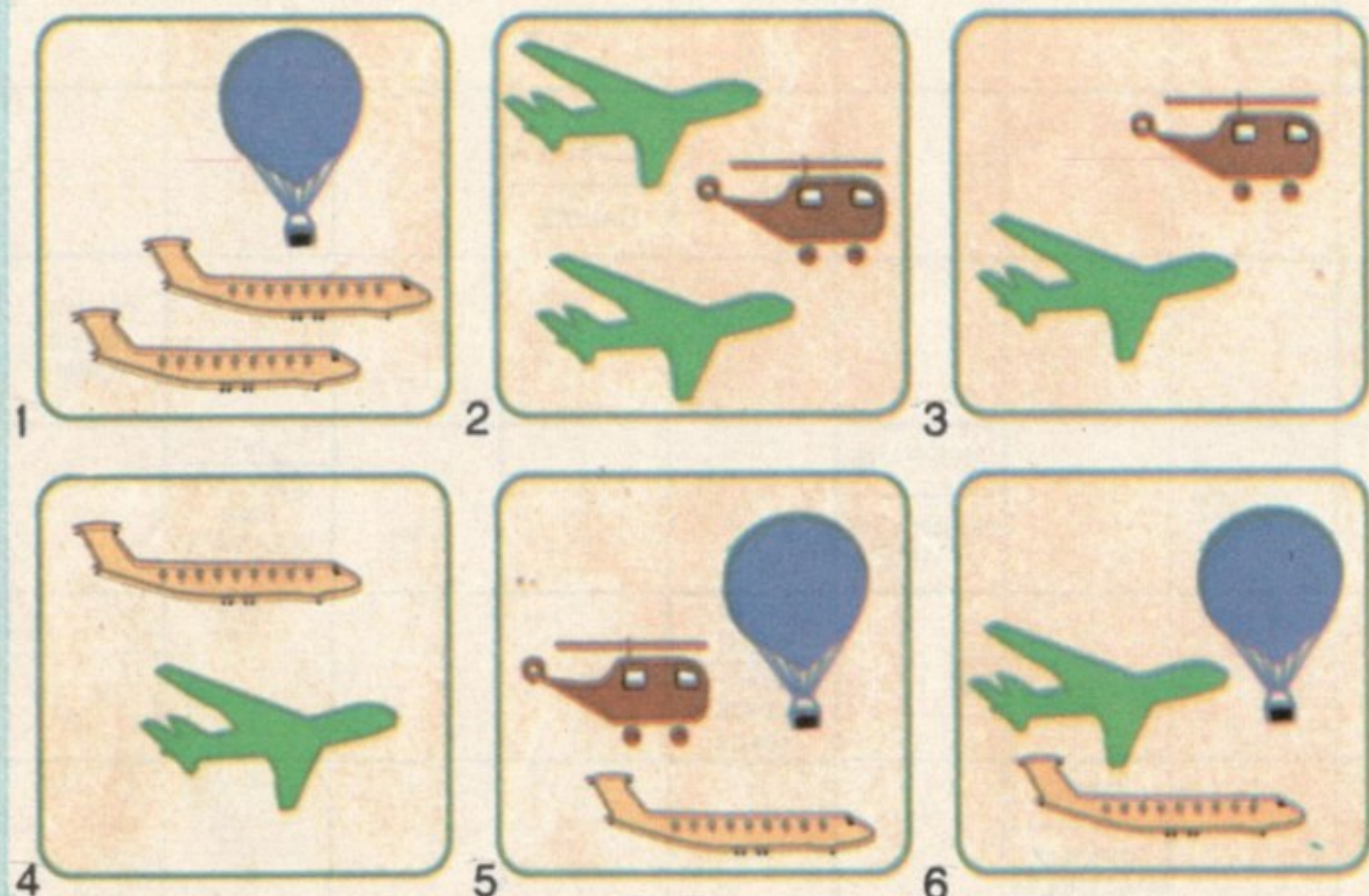
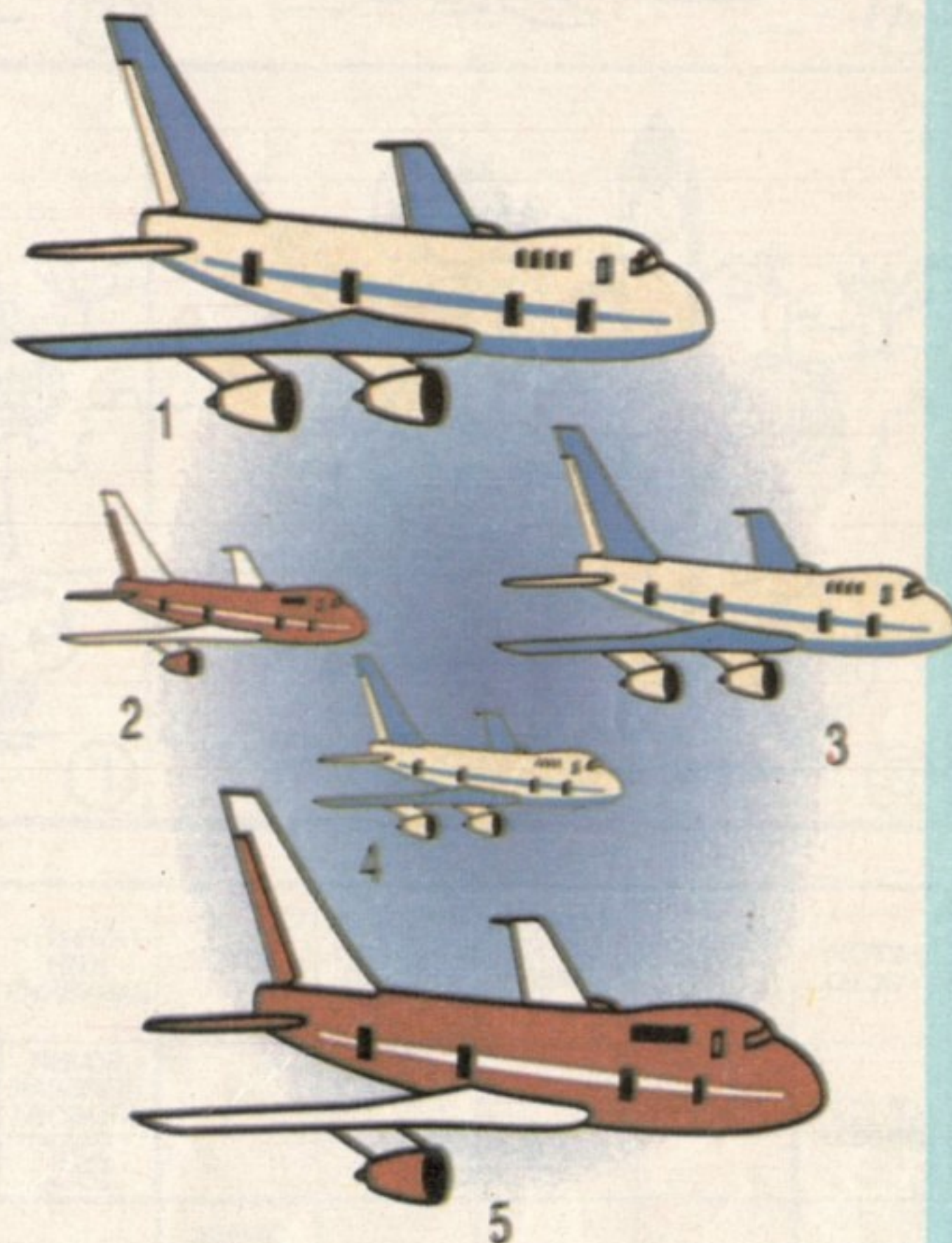
КОЛИКО ВРЕДИ?

Помоћу датих укупних вредности предмета у три групе одредите колико вреди четврта.

СВАКО ИДЕ ЗАСЕБНО

- Маријана и Павле путују авионима исте боје.
- Коста и Јелисавета путују авионима исте величине.
- Миша путује авионом који је мањи од Маријаниног, а исте боје као Јелисаветин.

КО ПУТУЈЕ КОЈИМ АВИОНОМ?

ПО ДВЕ ИСТЕ

Изаберите квадрате од 1 до 6 тако да добијете тачно по два примерка сваке од летелица.

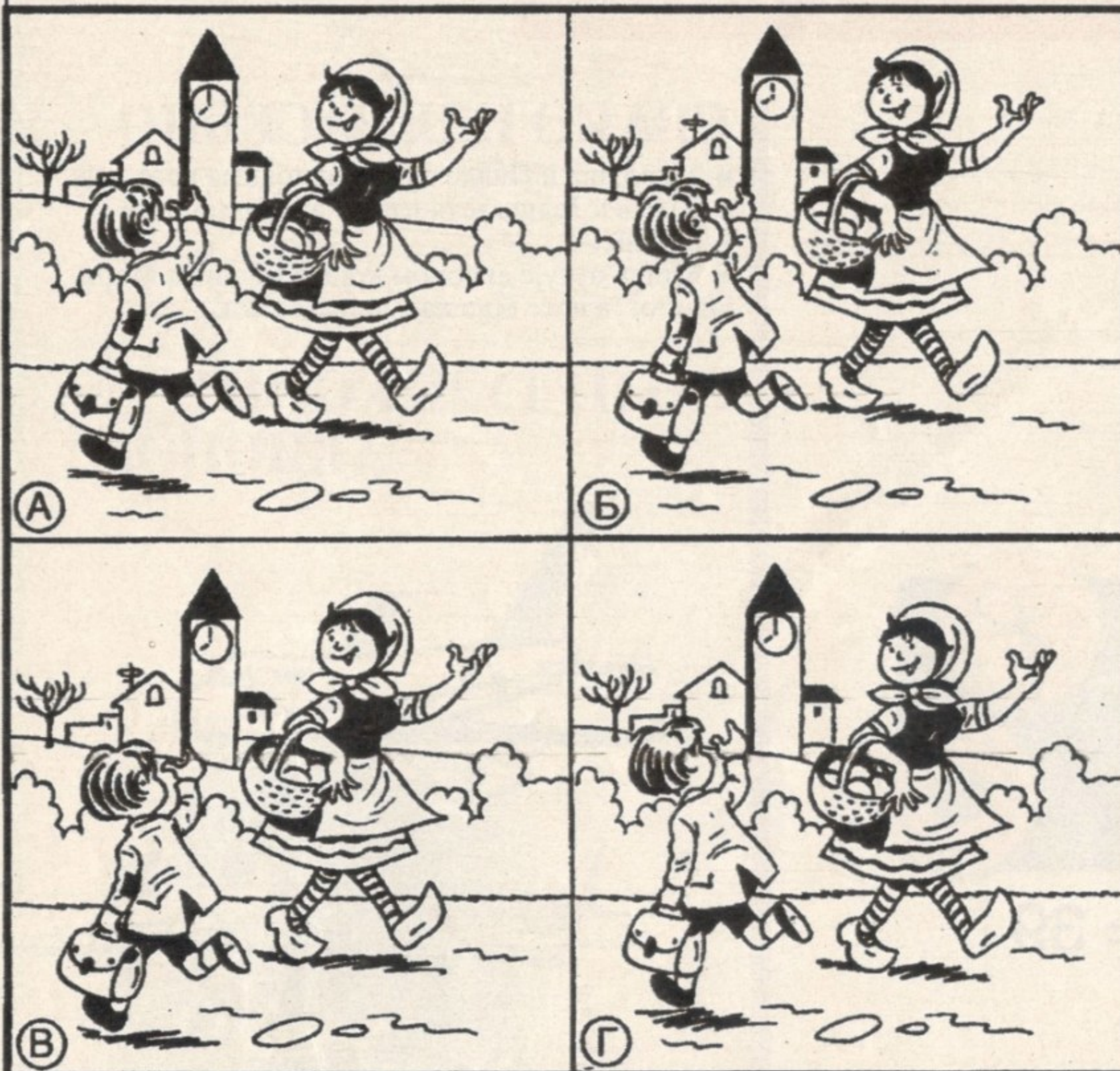
ЛЕТИ, ЛЕТИ...

Који су од ових авиона у лету истоветни?

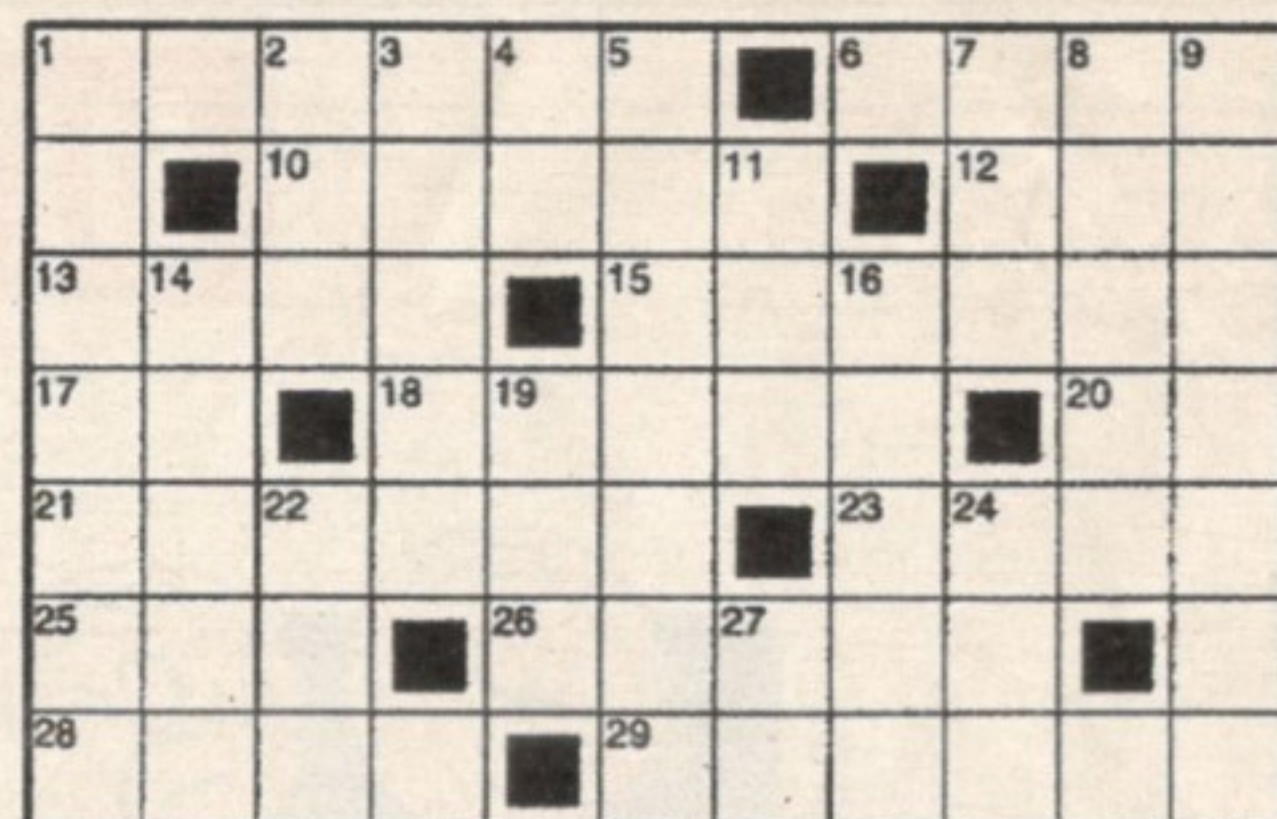
РЕШЕЊЕ
НА
СТРАНИ 57.

ЗА БИСТРООКЕ

Откријте којим су редом настајали ови цртежи! Обратите пажњу на поједине детаље којих нема на свим сликама.

УКРШТЕНИЦА

ВОДОРАВНО:

1. Горила или орангутан; 6. Чврст; 10. Део организма; 12. Шанац; 13. Врат; 15. Које даје неку поуку; 17. Месна заједница (мн.); 18. Управљач у аутомобилу; 20. Иницијали глумца Расела; 21. Провалија, амбис; 23. Дело Бранислава Нушића; 25. Име глумице Масари; 26. Река која извире из језера; 28. Група Џонија Штулића; 29. Град на Аралском језеру.

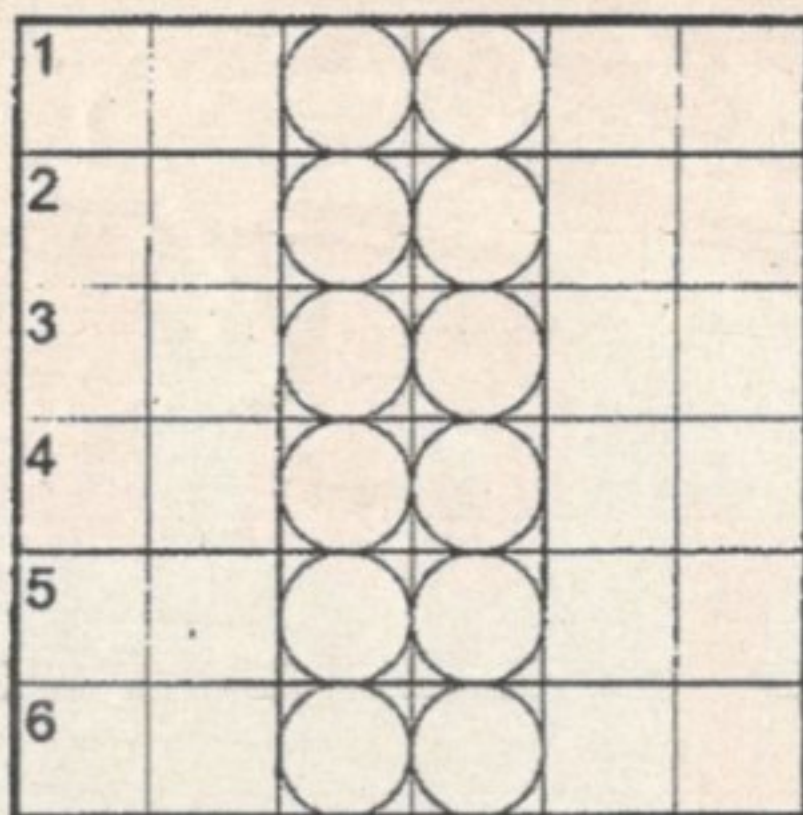
УСПРАВНО:

1. Грм из породице ружа (и његов плод); 2. Узвик бола; 3. Радишни инсекти; 4. 24. и 4. слово азбуке; 5. Наплаћивање; 7. Крчаг; 8. Врста патке (мн.); 9. Чешки композитор, Антоњин; 11. Бивши француски тенисер, Јаник; 14. Проширење отвора на одећи; 16. Синова или кћеркина кћи; 19. Лична заменица; 22. Заварено место; 24. Завист, злоба, жалост; 27. Иницијали глумца Рида.

Решења се налазе на страницама "Мале поште".

АУТОР: РИСТО	ПЛАНИНА КОД МОСТАРА	ГОРЊИ ОБРУБ ЗИДА (мн.)	ВРПЦА ЗА ПАЉЕЊЕ ЕКСПЛО- ЗИВА	ИСТОК	ПОЛИТИ- КИН ЗАБАВНИК	МАРЉИ- ВОСТ	ИНИЦИ- ЈАЛИ БАЛЕРИНЕ ПАВЛОВЕ	ПОПРАВ- ЉАЧИ	ПСЕЋА КУЋИЦА	МЛАДУН- ЧАД СРНЕ	ВЕЗНИК	ГРЧКИ БОГ ЈУЖНОГ ВЕТРА	ОПОНА- ШАТИ	МЕСТО КОД ДЕЧАНА	ГРЧКИ БОГ РАТА
ГРАД У ГРЧКОЈ					БОЈНИ ПОРЕДАК БРОДОВА ЗБОГ ТОГА										
ЕНГЛЕСКИ СЛИКАР, ВИЛИЈАМ				ЗАРЕЗ, КОМА ОКРУГЛА БАКТЕРИЈА							ГЛУМАЦ, ШАРИФ ГРАД У ЕНГЛЕС- КОЈ				
ИЗРАЂИ- ВАЧ ПУТАКА							ПРОИЗВО- ДИТИ ПЕНУ ЗБИРКА ТЕКСТОВА								
ФИЛМСКИ ДЕТЕКТИВ, НЕС						СТРУКА, ЗВАЊЕ ШПАЈЗ						ВРСТА ЧЕТИНАРА ВАШКЕ			
КОШАР- КАШКИ ТРЕНЕР СА СЛИКЕ															ПИСАЦ, ИГЊА- ТОВИЋ
					БЕЛГИЈ- СКИ ДНЕВНИ ЛИСТ					МОГРАЊ ВИСИНСКЕ ТАЧКЕ				ЈУГ СТОЧАР- СКА ФАРМА У АМЕРИЦИ	
					ПТИЦА, ЦАРИЋ						ОРНА- МЕНТ ВИЗАН- ТИНСКИ (скр.)				
					ЧЕШКА АФИР- МАЦИЈА				ОВОЈ РЕКА У АУСТРИЈИ						
					ПРОВИ- РИВАТИ						БИЦИ- КЛИСТ, БЕРНАР АЛТ				
					НЕПОКРЕ- ТНОСТ, НЕСПОСОБ- НОСТ, ПО- КРЕТАЊА								28. И 3. СЛОВО АЗБУКЕ		

ИСПУЊАЉКА

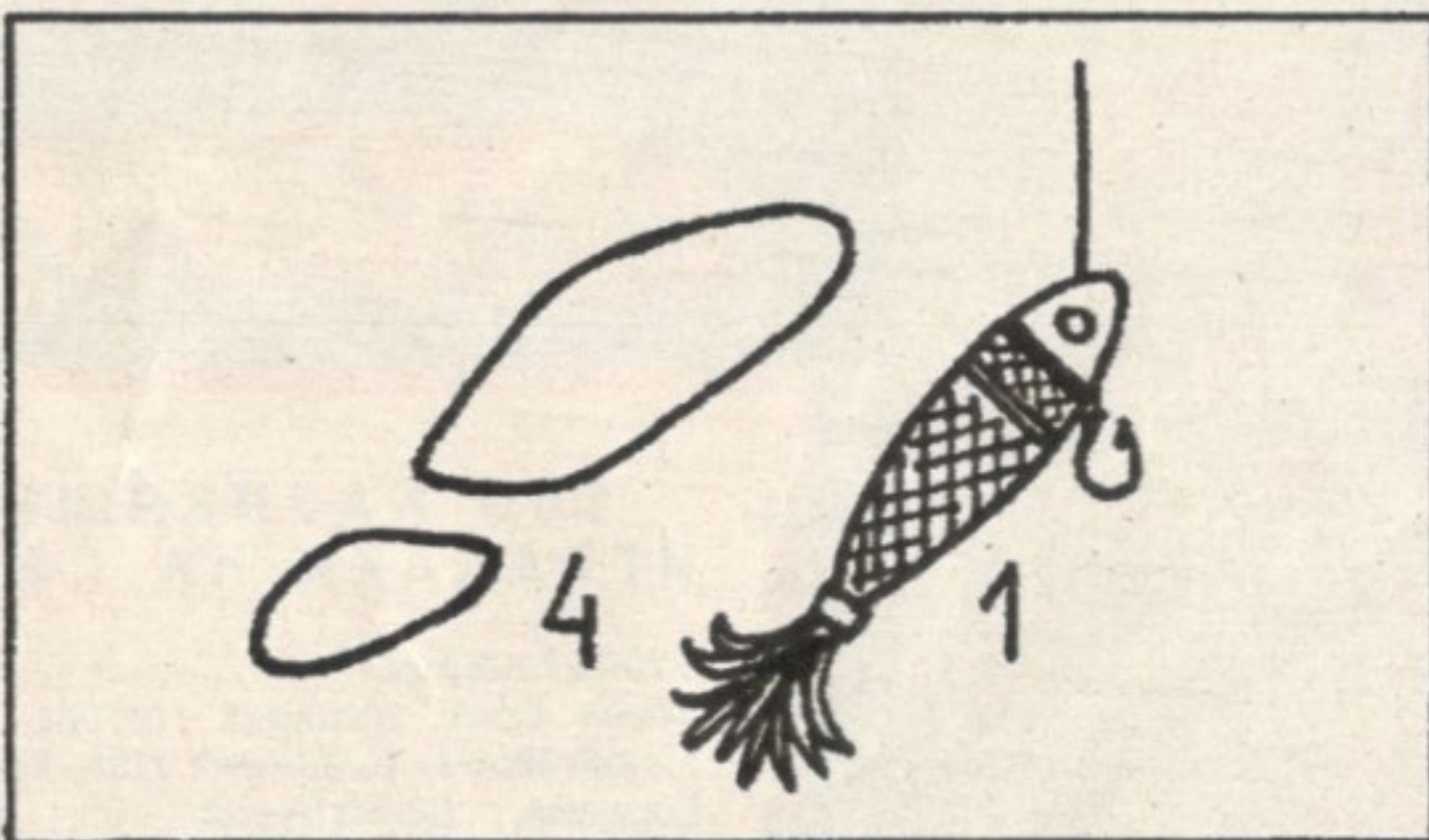

БА, ДАК, И, КО, КРОН, МЕ, МИ, МОР, НИК, ЊА, ПРЕ, ПРЕ, ФРАН, ШАФ.

Тражене појмове упишите водоравно и у означеним пољима добићете "име и презиме" јунака стрипа и цртаног филма са слике.

1. Мирисна биљка из породице перуника; 2. Сродник својим потомцима; 3. Милионити део метра; 4. Велики умор; 5. Књига имена; 6. Јунак Симе Матавуља, фра Брне.

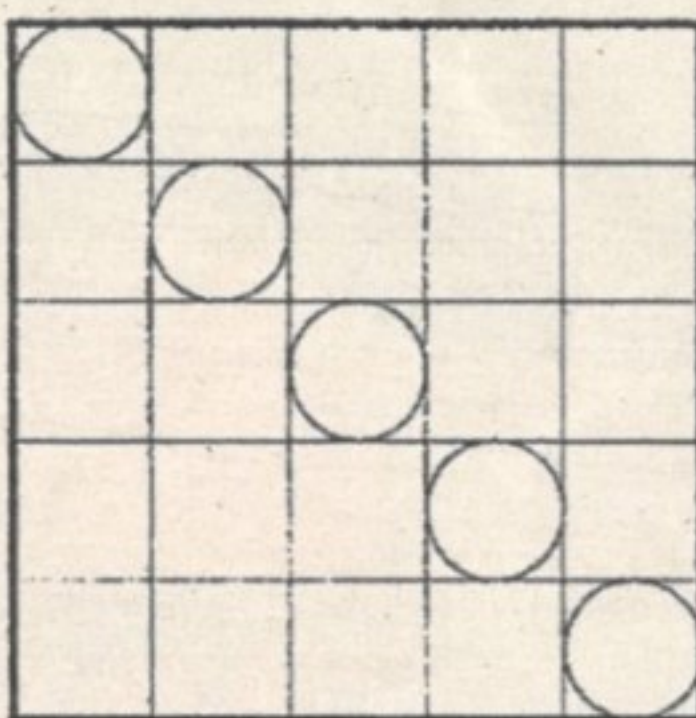
ЛОГОГРИФНИ РЕБУС (6, 7)

КРИПТОГРАМ

ЧВРСТОЋА
ЕПОЛЕТА
ТАРАБА
ВОЈВОДА
РЕАКТОР
ТАЛОГ
ОМАШКА
СВЕТИЉКА
ЛАВИНА
ОСАМА
ВОЗАЧ
ОМИЦА

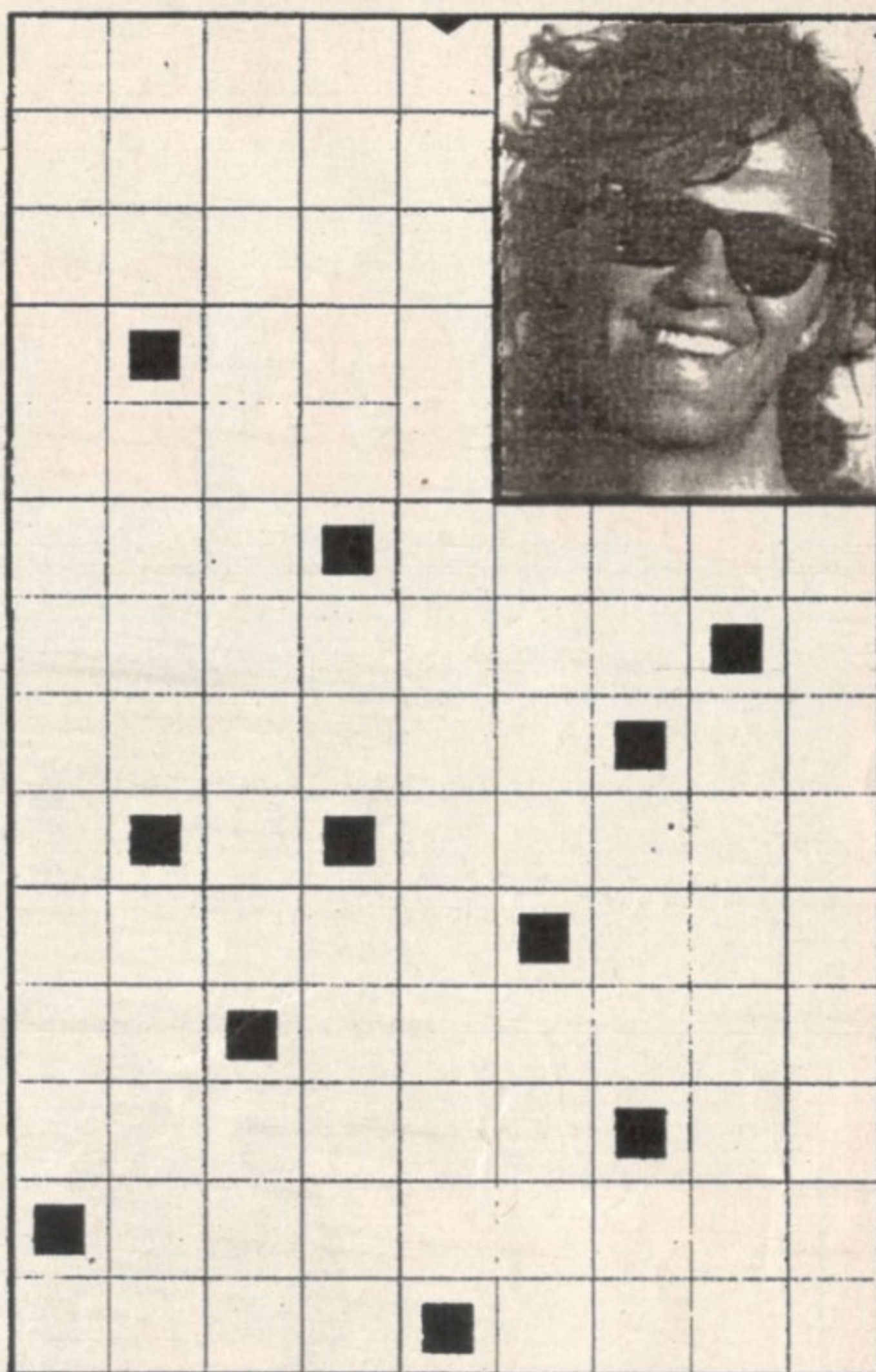
СЛАГАЉКА

Називе пет градова упишите у мрежу водоравно. Ако то добро урадите, у дијагоналним пољима добићете назив афричке метрополе.

АТИНА, КАБУЛ, ПАРИЗ, СУКРЕ, ТОКИО.

МОЗАИЧКА УКРШТЕНИЦА

У смеру стрелице упишите име и презиме редитеља са слике, а укрштеницу даље решавајте распоређујући речи из пописа.

АВР, АГНАТИ, АЛА, АЛАРМ, АС, АСИМ, ВИТАК, ДИРЕР, ЕЗ, ЕЛИТА, ЖАР, ИА, ИЗ, ИЗУТИ, ИЈА, ИРА, ИРИГ, ЈЕН, ЛАНА ТАРНЕР, ЛИМАНИ, ЛИРИСТИ, МАЛМЕ, МАМА, МАТС ВИЛАНДЕР, МРКВА, ОМ, ОЦЕНИТИ, ПИ, РУЖИЦА, СТИД, ТАНКИ, ТАТА-МАТА, УДИЦА, УСПЕХ, ХУМАНИЗАМ, ШИРА.

ОСМОСМЕРКА

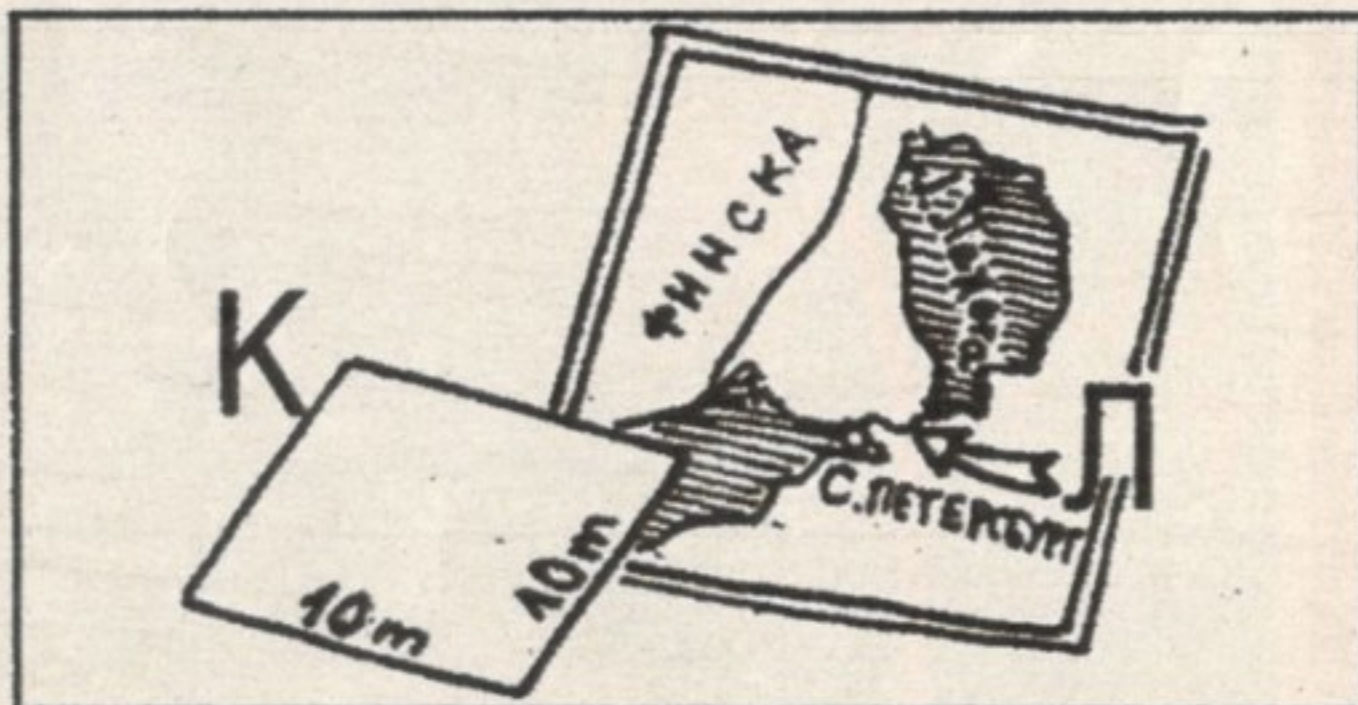

Називе птица пронађите у једном од осам смерова. Неискоришћена слова, читана редом, дају још један одговарајући појам.

БЕНА, БУРНИЦА, ВРАБАЦ, ВРАНА, ВРЉАК, ГАЛЕБ, ГРЛИЦА, ГУСКА, ЈАРЕБИЦА, ЈАСТРЕБ, ЈЕЈИНА, КАКАДУ, КОНДОР, КРЕЈА, КУГАРА, КУКАВИЈА, КУКАВИЦА, ЛУЊА, ЊОРКА, ОРАО, ОРОЗ, ПАТКА, ПЕЛИКАН, ПЕТАО, РОДА, РОНАЦ, СЛАВУЈ, СОВА, ТЕТРЕБ, ТРТАК, ТУКАН, ФАЗАН, ЦАРИЋ, ЦИГАНКА, ЦРВЕНДАТ, ЧАВКА, ЧАВРЉУГА, ЧАБАВАЦ, ЧВОРАК, ЧОЛИЦА.

Ј	О	Ч	А	Ђ	А	В	А	Ц	Ф	А	Р	А	К	О	В	Ч	П
А	А	П	У	Д	А	К	А	К	Р	А	Ц	И	В	А	К	У	К
С	Р	Р	Е	Ј	А	П	Р	Ј	З	В	З	И	А	О	Љ	П	Ч
Т	О	Г	Е	Т	А	Г	Е	О	И	А	Е	А	Л	А	С	Р	А
Р	Е	Р	Р	Б	А	Ј	Р	Л	Њ	В	В	Н	Н	О	О	А	В
Е	К	Т	О	Л	И	О	У	Ч	И	Р	А	А	Д	Д	Ч	Р	Р
Б	Б	У	Р	Н	И	Ц	А	В	А	К	Р	К	Н	А	О	А	Љ
Е	Ј	К	А	Е	А	Ц	А	Б	А	В	А	О	У	Д	Ђ	Г	У
Н	Г	А	Л	Е	Б	Ц	А	Њ	У	Л	К	Н	А	К	С	У	Г
А	К	Н	А	Г	И	Ц	А	Р	И	Ђ	С	А	П	А	Т	К	А

РЕБУС

ПАЛИНДРОМНИ РЕБУС

Stark
КО СЕ ИГРА ТАЈ СЕ ВОДИ

Није касно да се у

СРЕЋНО!

Душан је по награду ишао са дедом Милорадом

ДОБИТНИЦИ ШЕСНАЕСТОГ КОЛА НАГРАДНЕ ИГРЕ

100 НАЈЛЕПШИХ ИГРАЧАКА НА СВЕТУ

11000 Београд
Јовић Срна, Маријане Грегоран 79/16, Мекић Ивана, Б.Јерковић 119А, Миљевић Гордана, Далматинска 105, Мишић Тамара, Љубе Вучковића 26/12, Недић Лука, Б.Јерковић 127/15, Павловић Душан, Вукасовићева 84/9, Протић Миле, 16. октобра 15, Радусиновић Марица, Кланички кеј 14Ц, Радусиновић Марко, Кланички кеј 14Ц, Рађен Никола, Др. Драге Љочић 2/16, Станић Ана, Црнобравска 11А, Станисављевић Љубиша, Руђера Бошковића 16, Стојаковић Немања, Паунова 41, Тодоровић Марија, Деспота Ђурђа 3, Маринковић Ана, Пожешка 69/43.

11070 Нови Београд
Ћирић Лазар, Веспучијева 23/5, Добрић Маја, Нехроува 50/20, Мајсторовић Љиљана, Др. Ивана Рибара 102/2.

Митровић Марко, Аласка 36/13, 11080 Земун, Рајић Владимир, С.Миловановић 10, 11080 Земун, Зарић Филип, Прва пруга 17, 11080 Земун, Радовановић Огњан, Гочка 49, 11090 Београд, Романов Наташа, Хаџук Вељкова 6, 11090 Раковица, Стојановић Надежда, Пролетерска 13А, 11090 Раковица, Гујаничић Невена, Љубише Јеленковића 65А, 11231 Ресник, Вујацков Саша, Даринке Радовић 27/21, 11252 Железник, Симић Ивана, Дворжак-кова 16/5, 11253 Сремчица, Стојановић Маријана, Косовска 59, 11271 Сурчин, Којић Радоје, Моравска 42, 11272 Добановци, Мушицки Ивана, М.Тита 174, 11272 Добановци, Убовић Невена, Василија Ранковић Баће 21, 11273 Батајница, Цветковић Игор, Филипа Вишњића 4/19, 11300 Смедерево, Јовановић Милош, 20.октобра 7, 11307 Болеч, Ранковић Катарина, Војводе Мишића 90, 11500 Обреновац, Гузина Анђела, Колубарски трг 14, 11550 Лазаревац, Петровић Марија, Вука Караџића 58, 11550 Лазаревац, Ранковић Дубравка, Ибарски пут 62, 11564 Врбовно, Станковић Александра, 4.јули 11, 12000 Пожаревац, Станковић Милош, Ратомира Атанацковића 12, 12240 Кучево, Вуковић Марко, Хаџи Рувимова 12, 14000 Ваљево, Драгојевић Марија, 15224 Церовац, Пантелић Ана, Св.Саве 53А/17, 15225 Владимирци, Ширгић Владан, 15232 Варна, Стошић Марко, Филипа

СВАКЕ НЕДЕЉЕ

**100
најлепших
играчака
на свету**

**100
најслађих
пакета
на свету**

Кључите!

Сваке недеље наша највећа фабрика кекса и чоколаде „Штарк“ подели више стотина награда, па је немогуће објавити слике свих добитника. Зато из броја у број издвајамо неке од њих како бисте и на тај начин видели које све награде и ви можете да добијете.

Осмогодишњи Душан Коен, рецимо, добио је видео-игру са све конзолом и управљачем фирме „Нинтендо“. Био је одушевљен наградом. Он и његов млађи брат Милан који има две године стално се отимају око цојстика (управљача). Душан није уз конзолу добио игрицу „Супер Марио“ (иако је

она најчешћа у овој наградној игри), већ неку коју он зове „Пилот“.

Душанова мама каже да задовољни добитник још није прошао све нивое у тој игрици, да она ту ништа не разуме и да тата помало помаже саветима. Душан лако савладава препреке јер је и раније, код брата од тетке, играо сличне игрице на „писију“. И „Супер Марија“, између осталих.

Који су „Штаркови“ слаткиши најомиљенији у породици Коен? Милан највише воли чоколадицу „Sweet“, Душан не бира, а мама и тата, иако деци бране да једу превише слаткиша, купују синовима и „Махи“ и пишкоте, и разне чоколадице. Често учествују у разним наградним играма, а ово је први пут да су нешто добили, па је радост утолико већа. Цела породица је била узбуђена када су у „Политикином Забавнику“, који иначе редовно купују, прочитали Душа-

ново име. Иако је он највише желео хеликоптер, био је пресрећан и са „Нинтендом“. Ни после месец дана не одваја се од њега.

Душан воли да чита „Забавник“. Заволео га је захваљујући родитељима који смаatraју да је „Забавник“ прави лист за све оне који желе да науче што више.

Шта каже добитник?

– Мама и тата су купили „Забавник“, па су ми с посла јавили да сам добио „Нинтендо“ – прича Душан. – У игрици „Пилот“ треба да савладам још један ниво. Нисам се надао награди. Још бих волео да добијем хеликоптер или најлепшу играчку.

Сазнајемо да родитељи намеравају да му купе и неке нове игрице, а о томе да ће и даље учествовати у наградној игри нема сумње.

– Ја исечам купоне с поенима са омотница чоколадица, тата их лепи а ја онда убацујем у коверат – каже Душан Коен.

С. Ј.

Плаћени оглас

Филиповић 15, 15300 Лозница, Несторовић Данка, Јаребице, 15311 Драгинац, Цакић Стефан, Николе Тесле 8, 16000 Лесковац, Ђорђевић Бојан, Коче Рацина 11, 18000 Ниш, Станковић Милан, Васе Пелагића 70/18, 18000 Ниш, Стојановић Милош, Димитрија Димитријевића 25, 18000 Ниш, Костић Милош, Михајла Пупина 44, 18300 Пирот, Станојевић Милена, 3.октобра 39/23, 19210 Бор, Кишдобрањски Рајко, Ђорђа Никшића Јохана 26/143, 21000 Нови Сад, Стошић Срђан, Народног Фронта 66/3, 21000 Нови Сад, Заклан Јована, Бул. ослобођења 94, 21000 Нови Сад, Бачи Корнелиа, Војвођанска 60, 21201, Руменка, Лазар Бојана, Караџићева 11/2, 21235 Темерин, Јањић Ана, Бачко-барањски одред 6, 21400 Бачка Паланка, Милановић Дарко, Козарачка 53, 21420 Бач, Јованов Јелена, Бул.Константина Великог 45, 22000 Срем.Митровица, Гајић Јован, Матије Хуји 14/11, 22000 Сремска Митровица, Величковић Јелена, Р.Витасовића Лепогаче 1А/4/9, 22000 Срем. Митровица, Богосавац Даница, Доситејева 79, 22221 Лађарак, Павловић Снежана, Фрушкогорска 27, 22244 Адашевић, Узелац Младен, Ђурђевска 66, 22308 Голубинци, Михаљевић Дејвид, Трг српских јунака 8, 22324 Бешка, Пејаковић Далиборка, Ледине 7, 22325 Крчедин, Србијанац Никола, Мала дунавска 15, 22325 Крчедин, Ђурчић Ђурђина, В.Дугошевића 175 3/15, 22400 Рума, Бомештар Драган, Д-4 ул.БТ, 22400 Рума, Милковић Драгана, Лесковачка 5, 22404 Путинци, Петровић Ивана, Круг Солнице ББ, 22407 Иришки Венац, Вуцелца Саша, Симе Шолаје 23, 23213 Банатски Двор, Цветић Бранислава, Тамишка 65/А, 23243 Ботош, Исаков Сана, Петра Плавкића 17, 23273 Ново Милошево, Маленчић Милорад, Живице Кодранова 18, 23305 Мокрин, Маљковић Дражен, Радановачка 33, 24000 Суботица, Дакић Љиљана, Дунавска 4, 25000 Сомбор, Перенчевић Ивана, Зелени Венац 10, 25221 Кљајићево, Богдан Ангелина, Лајоша Кошута 53, 25230 Кула, Адамовић Јелена, Војвођанска 76, 25242 Бачки Брестовац, Ловрић Бранислав, Пригревачка 62/Ц, 25260 Апатин, Томић Милена, Ивана Косанчића 6, 26000 Панчево, Куличек Денис, Михала Томана 57, 26210 Ковачица, Мркаја Јелена, Селенитски пут 13, 26300 Вршац, Радаковић Милош, Скадарска 22, 26300 Вршац, Скокић Милица, Саве Мунђана 32, 26300 Вршац, Радојичић Сања, Станоја

Главаша 103, 31000 Ужице, Томашевић Маја, Милоша Обреновића 15/1, 31000 Ужице, Бошњакоски Душица, 32303 Брђани, Кањевац Љубо, К.професора 5, 34200 Илићево, Шмигић Наташа, Миравецац, 34210 Рача, Стојановић Маријана, 34305 Партизани, Павловић Никола, 34306 Венчане, Чомагић Миланко, Београдска 104, 36000 Краљево, Пејковић Бојан, Доситејева 168, 36000 Краљево, Вукосављевић Томислав, Р.Вилотијевића лам.5 ул.2/54, 36000 Краљево, Стевановић Катарина, Св.Саве 65/14, 37240 Трстеник, Савић Слађана, 22.децембра 5, 38000 Приштина, Милидраг Ардеа, Карађорђева 33, 71230 Калиновик, Фуштић Миодраг, Ђуре Ђукића 47, 84205 Мојковац.

100 НАЈСЛАЂИХ ПАКЕТА НА СВЕТУ

11000 Београд Баркић Ивана, Устаничка 166, Филиповић Живка, Драгице Кончар 6/13, Илић Ивана, Палмотићева 6, Милојевић Јована, Бул. револуције 261/23, Раденковић Стефан, Стевана Бракуса 3/15, Вуковић Никола, Челебићка 2/5, Станимировић Пеђа, Лазаревачки друм 25/32, Ђуричић Ана, Мештровићева 20, Атанацковић Давид, Службени пут 119.

11070 Нови Београд Бубало Данијела, Ј.Гагарина 60/3-15, Лепен Душан, Гандијева 46/60, Медојевић Мара, Недељка Гвозденовића 28/14, Милановић Зорица, Цона Кенедија 28/70, Тадић Томислав, Париске Комуне 63/15, Терзић Весна, Нехруова 77/31.

Јеловац Влада, Бањичка 6, 11080 Земун, Стојановић Стефан, Олге Јојић 13, 11222 Јајинци, Видановић Милисав, 11.октобра 106, 11279 Бечмен, Крстић Слободанка, Таковска 4, 11300 Смедерево, Павловић Јована, Ђуре Даничића 99, 11300 Смедерево, Велојич Јован, Косовска 50, 11300 Смедерево, Ранчић Катарина, Његошева 2/3, 11320 Велика Плана, Томић Борко, Слободана Јовановића 16, 11320 Велика Плана, Марић Кристина, Обреновачки пут 188, 11500 Обреновац, Митровић Филип, Тамнавска: 46, 11500 Обреновац, Петровић Ђорђе, Ускочка 1, 15000 Шабац, Тешић Весна, Башчелуци, 15300 Лозница, Митровић Јасмина, Војводе Мишића 16, 15306 М.Прњавор, Марковић Слађана, 15308 Ј.Лешница,

Јосифовски Марија, Трг ослобођења 173/12, 16000 Лесковац, Крстић Марко, Сејанички пут ББ, 16220 Грделица, Крстић Богдан, Цара Душана 33/6, 16230 Лебане, Артоновић Дејан, Горња Рашка ББ, 17501 Врање, Филиповић Милош, Бул.Велка Влаховића 448, 18000 Ниш, Милојевић Милан, Васе Албанца 21, 18 000 Ниш, Ђорђевић Милан, 18311 Сићево, Ђирић Јелена, Саше Иковића 19/5, 18330 Бабушница, Пуцаревић Александар, В.Влаховића 6/19, 18400 Прокупље, Спасовић Тамара, Партизанска 44, 18400 Прокупље, Илић Далибор, Доњи Дреновац, 18414 Доње Црнатово, Милоновић Саша, Окто.револуције 107, 19350 Књажевац, Гаврилов Теодора, Бул. Кнеза Милоша 16, 21000 Нови Сад, Ичагић Владимир, Мали Београд 68/А, 21000 Нови Сад, Илић Живота, Илије Нешића 1, 21000 Нови Сад, Владих Милан, Гундулићева 24, 21000 Нови Сад, Јерковић Лука, Прерадовићева 32, 21131 Петроварадин, Јанић Андреа, Думбово ББ, 21299 Раковац, Мазалица Радослава, Грмечка 34, 21410 Футог, Вулић Миљана, Краишка 57, 21424 Товаришево, Орбовић Милош, Трг Моше Пијаде 11, 21460 Врбас, Цветковић Душан, Светозара Марковића 93, 21473 Бачки Маглић, Ђулибрк Драгана, Б.Продановића 59, 21473 Бачки Маглић, Зонић Филип, С.Марковића 21, 21473 Бачки Маглић, Тарлаћ Мирјана, Николе Филиповића 35, 22313 Војка, Лежајић Јасна, Радничка 12, 22320 Инђија, Овшен Сандра, Бошка Бухе 11, 22320 Инђија, Матијевић Сања, Јеленачка 43, 22400 Рума, Јовановић Снежана, И.Л.Рибара 71/А, 22406 Ириг, Бајаловић Бобан, Гагићева 30, 22412 Добринци, Пајић Борис, Петефи Шандора ББ, 22427 Хртковци, Адамов Радосав, Саве Текелије 1А, 23000 Зрењанин, Магда Силвија, Војвођанска 31, 23203 Ечка, Уранић Снежана, Ђуре Јакшића 50, 23260 Перлез, Иветић Јово, М.Стојановића 24, 23311 Наково, Бојановић Зоран, 15.маја 20, 24000 Суботица, Косановић Божо, БЛ 36/10, 24235 Темерин, Девид Мане, Душана Мудрака 20, 25221 Кљајићево, Кричковић Ивана, Војводе Вука 4, 25221 Кљајићево, Кристин Кристина, Ратка Павловића 20, 25250 Оуаци, Младеновић Слободан, Лоле Рибара 24, 25250 Оуаци, Николић Сара, Б.Кесића 23, 25252 Бачки Грачац, Милованов Сања, Ж.Зрењанина 31, 26205 Баранда, Јованов Данило, Д.Филиповића 52, 26229 Плочица,

Секулић Милица, Жикице Јовановића 12, 26230 Омољца, Крчић Данијела, Иве Милутиновића 111, 26300 Вршац, Николић Јелена, Вој.трг 27/26/5, 26300 Вршац, Радошевић Јасна, Банатска 46, 26332 Влајковац, Брашновић Небојша, Хаџи Милентија 5, 31000 Ужице, Максић Маријана, Дом Тетар Радосавић, Неменина 52, 31000 Ужице, Петровић Владислав, Југ Богданова 1/18, 31000 Ужице, Крсмановић Бојана, 31210 Висибаба, Станић Стојан, 31244 Шљивовица, Малагине Хриз, Ивана, 31300 Пријеполје, Салкановић Ерол, И.Л.Рибара 86, 31330 Прибој, Деспотовић Софија, Браће Петронијевић 25, 32000 Чачак, Грбовић Мира, Кључка 57, 32000 Чачак, Митровић Аница, Ђуре Салаја 14, 32000 Чачак, Радомировић Александар, Милољуба Матијевића 30/2, 32000 Чачак, Ђурчић Предраг, 13.септембра 150, 32250 Ивањица, Јовановић Бобан, Кадичка 16, 34000 Крагујевац, Мурузовић Марија, Владимира Роловића 13/3, 34000 Крагујевац, Јанковић Душица, 34324 Горња Трнава, Милосављевић Милош, 35267 Опарић, Газикаловић Милош, Доситејева 92/1, 36000 Краљево, Којић Мика, Југ Богданова 64, 36000 Краљево, Милићевевић Бојана, Танаска Рајића 43/3, 36000 Краљево, Секулић Катарина, Генексове зграде 51/2, 36354 Копаоник, Жарковић Милена, село Ракља, 37230 Александровац, Бзенић Александар, Радоја Крстића 35/5, 37240 Трстеник, Јанковић Саша, 37254 Коњух.

ЧЕТВРТО МЕСЕЧНО ИЗВЛАЧЕЊЕ 10 видео игара НИНТЕНДО 64

Јокић Вукашин, Партизанска 83/94, 11000 Београд, Тешић Недељка, Ломина 3, 11060 Сланци, Вићентијевић Сана, Гајски пут 14, 11231 Ресник, Тодоровић Радослава, 12. августа 68, 11280 Прогар, Јовановић Александра, Ђуре Даничића 21, 11300 Смедерево, Аћимовић Владан, село Врбово, 11312 Михајловац, Булић Марко, Драгиће Ружић 15, 21000 Нови Сад, Милковић Драгана, Ђуре Филиповића 109, 26229 Плочица, Свилаковић Лука, Бате Јанковића 53, 32000 Чачак, Мареновић Јелена, Македонска 9, 36000 Краљево.

Срећно !

ЈА ♥ ПТТ

МОСКОБЕОГРАД
ПОШТА
П. ФАХ 124
МАКЕДОНСКА 2

Уређује: Вито Недељковић

Илуструје: Љубомир Милојевић Љубац

Пут у средиште Земље

Да ли знаш која је највећа дубина неке бушотине коју је ископао човек?

Ваш верни читалац из
Пожеге

Једна геолошка екипа, 1970. године, поставила је бушилицу близу Заполярног, места на полуострву Кола, у делу арктичког појаса који „припада“ садашњој Русији. Идеја те руске екипе била је да копају све док не стигну до средишта

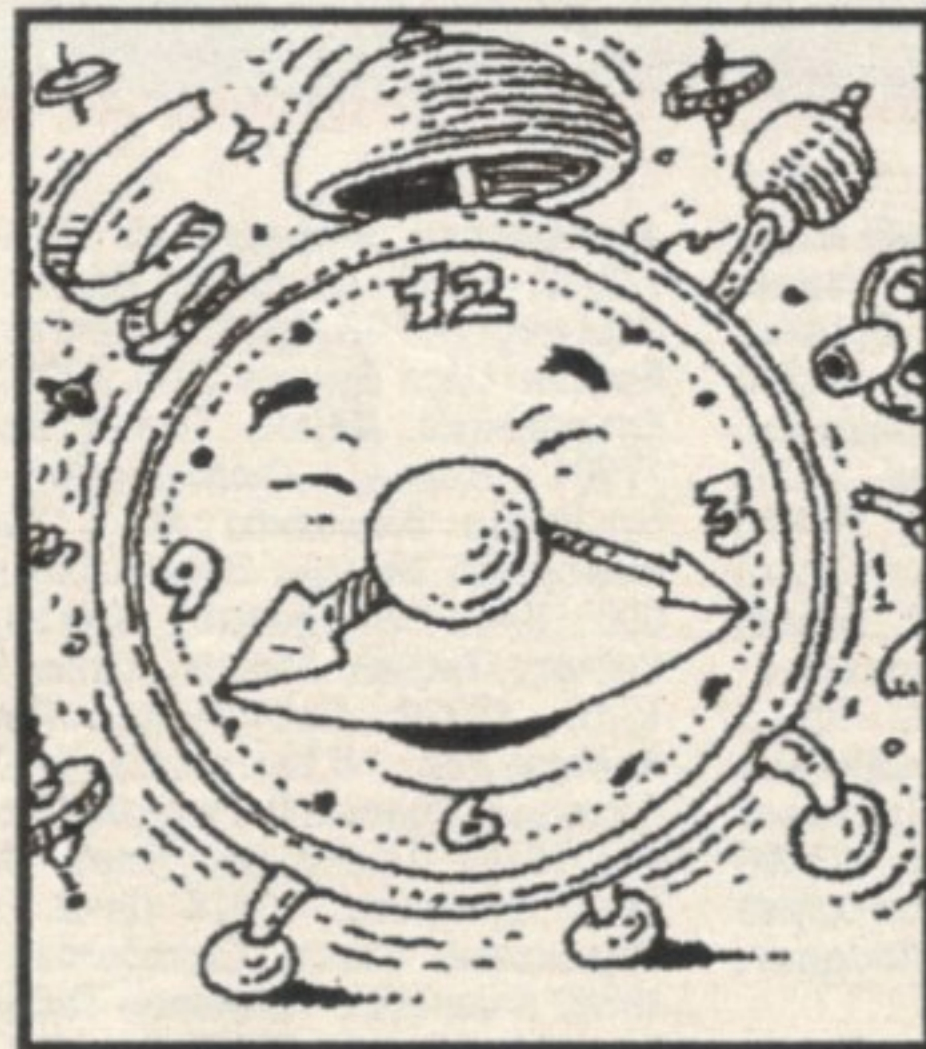
Земље. Због недостатка новца, тај пројекат је заустављен тринаест година касније. Дакле, до 1983. ископана је најдубља бушотина на свету – 12.261 метар. На њеном „крају“ измерена је температура од 210 степени Целзијуса.

Дужина смејања

У „Политикином Забавнику“ излазе разни рекорди из Гинисове књиге рекорда, али ме занима да ли заиста постоји и рекорд у дужини смејања.

ГАБРИЈЕЛА ЈОВИЋЕВИЋ
Нови Сад

Такмичење у смејању одржава се сваке године у Сан Дијегу, у Сједињеним Америчким Држава, и забележено је да рекорд у најдужем непрекидном смејању држи извесна Линда Лате која се смејала четири сата и петнаест минута.

Мушко или женско

Имам канаринца старог два месеца, али још не знам сигурно да ли је мужјак или женка. Да ли постоје неке видљиве разлике?

ГОРАН
Нови Кнежевац

Најпоузданији начин за препознавање мужјака је песма коју изводи уз разне варијације и преливе. Осим тога, мужјак има крупнију главу и дуже ноге, грудни кош му је знатно дужи а трбух краћи. Следећи начин распознавања су полни органи. Са трбушне стране, непосредно уз сам реп, види се мала уздигнута израслина која је обележје мужјака. Код женке је она много мања и не прелази ниво трбуха.

Астерикс

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

ЦЕНА КОМПЛЕТА • 25 БРОЈЕВА
490,00 ДИНАРА.

КУПОН I
ЦЕНА ЈЕДНЕ ПУСТОЛОВИНЕ
18,00 ДИНАРА.

1. ГАЛСКИ ЈУНАК
2. ЗЛАТНИ СРП
3. ГОТИ
4. ГЛАДИЈАТОР
5. ЗЕМЉА ГУРМАНИЈА
6. КЛЕОПАТРА
7. СУДАР ГЛАВЕШИНА
8. У БРИТАНИЈИ
9. НОРМАНИ
10. ЛЕГИОНАР
11. ГАЛСКИ ШТИТ
12. НА ОЛИМПИЈАДИ
13. КОТЛИФ С БЛАГОМ
14. У ШПАНИЈИ
15. СЕМЕ РАЗДОРА
16. У ШВАЈЦАРСКОЈ

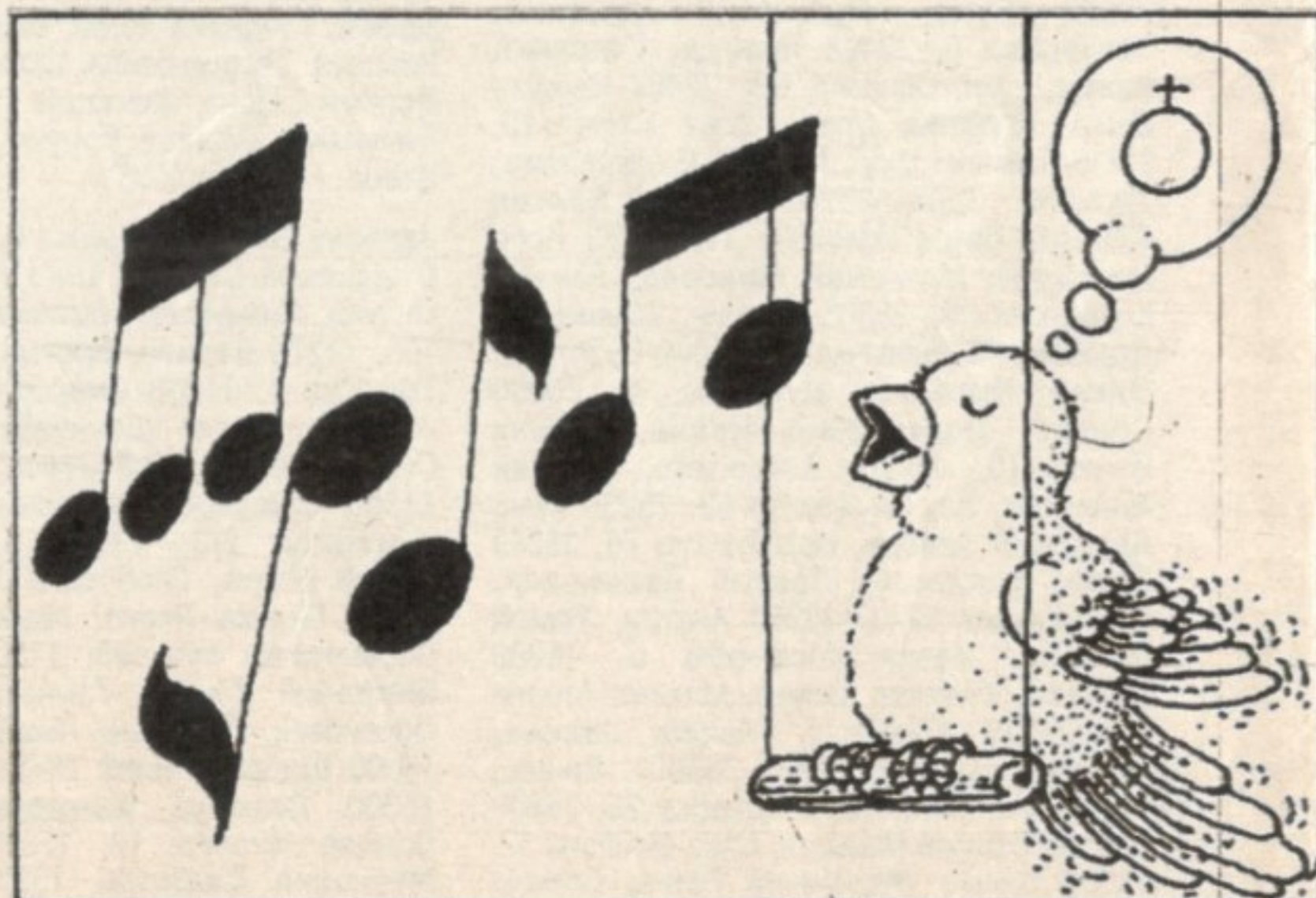
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ

УЛИЦА И БРОЈ

ПТТ

МЕСТО

ДСТЕРИКС

КУПОН 2

ЦЕНА ЈЕДНЕ ПУСТОЛОВИНЕ
22,50 ДИНАРА.

17. БОГОВСКО НАСЕЉЕ
18. ЦЕЗАРОВ ВЕНАЦ
19. ПРОРОК
20. НА КОРЗИЦИ
21. ЦЕЗАРОВ ПОКЛОН
22. ВЕЛИКА ПЛОВИДБА
23. ПРЕДУЗЕЋЕ »ОБЕЛИКС«
24. 12 ПОДВИГА
25. У БЕЛГИЈИ

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ

УЛИЦА И БРОЈ

ПТТ

МЕСТО

УПЛАТУ МОЖЕТЕ ИЗВРШИТИ
НА ЖИРО РАЧУН БРОЈ:

40801-603-2-47280

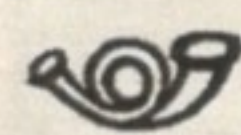
ПОЛИТИКА АД • БЕОГРАД •

КОПИЈУ УПЛАТНИЦЕ И КУПОН
ПОСЛАТИ НА АДРЕСУ:

ПОЛИТИКА АД

ПРЕТПЛАТА
БЕОГРАД, 29. НОВЕМБРА 24
ТЕЛ. 011/3228-776

Да ли рибе
чују?

Дивно сам провео рас-
пуст код бабе и деде у
Банату и често ишао на један ка-
нал, на пецање. Тата ме је опо-
мињао како да се понашам по-
ред воде да не бих плашио рибе.
Занима ме како то оне чују кроз
воду?

ИГОР САЛАТОВИЋ
Београд

Рибе, ако ниси знао, имају
уши, али не споља као већина
живих бића него су смештене у
унутрашњости њиховог тела.
Поред овог органа који им
омогућава да чују у води, има-
ју и веома развијено чуло до-
дира: додир и укус осећају ко-
жом. И још нешто. Рибе имају
веома развијен нервни систем,
па ако их повредимо, оне осе-
ћају бол и пате. Природа им је
подарила и два органа за ми-
рис смештена у ноздрвама.

Значи, кад следећи пут бу-
деш ишао на пецање, треба да
се држиш очевог савета и да из-
бежаваш гласан разговор и буку
јер ће рибе то чути и побећи.

ЕНИГМАТИКА

РЕШЕЊА

Скандинавка: цеста, мрква, РКО, ска,
гол, кану, лос, да, В, ишта, Апис, АМ, таво-
рити, анимирати, Жерар Депардје, 3, ама-
терка, екран, Никола, круна, та, Аралица,
сви, трк; Тест: 3; Укрштеница заштити-
ве: Паоло, чесма, ускост, Ерос, штитник,
пси, иа, оолит, кг, брв, Вукашин, Ртањ,
токата, кашаљ, топот; Анаграмна допу-
њаљка: Станлио и Олио; "Рибљи" ребус:
сом и шаран (со "М" и шара "Н"); Слагал-
ка: кревет, (кашика, трубац, гнездо, мед-
вед, кестен, магнет); Ребус: Висока пот-
петица ("ВИ" со, кап "О", "Т" петица);
Криптограм: тенис (узима се слово ис-
пред учауреног појма из тениса: аут, сет,
гем, нец, лоб); Анаграмна укрштеница:
огранак, лити, промена, урон, тема, црепа-
ре, Итана, пренос, кандило, ти, а, сапи,
каста, ке, смер, Тел; Помоцаљка: Врд-
ник, Кањижа, Апатин; Испуњаљка: Дра-
ган Јовановић (мудрац, лагано, Кајове,
Иванов, лавици); Осмосмерка: Ђорђе-
вић; Бела укрштеница: Лиза Боне, АЗ,
срчев, врата, И, тананост, одалиска, лак,
Мор, с, алијас, терор, ја, омер, јање, Нил,
Жана, Стај.

Енигматске стране припрема:
ЕД "Ђорђе Натошевић", Сомбор
Уређује Славко Бован
Аутори: Ж. Димовић, А. М. Јанковић, М.
Милин, Ј. Недић и С. Бован.

**AIR
FRANCE**

РЕШЕЊА:

КОЛИКО ВРЕДИ

РЕШЕЊЕ: 32 (13+12+7)

ПО ДВЕ ИСТЕ

РЕШЕЊЕ: 3, 5, 6.

СВАКО ИДЕ
ЗАСЕБНО

РЕШЕЊЕ: 1. Коста; 2.
Миша; 3. Маријана; 4.
Павле; 5. Јелисавета.

ЛЕТИ, ЛЕТИ...

РЕШЕЊЕ: 2, 3, 10.

**AIR
FRANCE**

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК
БРОЈ 2377

YU ISSN 0032-339X

Први број »Политикиног Забавника«
изашао је 28. фебруара 1939. године

Главни и одговорни уредник

Зефирино Граси

Генерални директор »ПОЛИТИКЕ А. Д.«
Хаџи Драган Антић

Издаје и штампа ПОЛИТИКА А. Д.
11000 Београд, Македонска 29

Ликовно и графички уредник Душан Глушац
Графички уредник сцрипта Горан Војиновић
Редакција Олга Вукадиновић, Бојана До-
жић, Слободанка Делибашић, Мина Илић,
Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна
Минић, Вито Недељковић, Биљана Ор-
ловић, Љубомир Патрновић, Весна Со-
френовић, Недељка Сташић, Миленко
Тодоровић и Бранислава Црномарковић
Техничка редакција
Слободанка Вујић, Зоран Петканић и
Радое Савић

Секретаријат Зорица Филиповић
Дойисници »ПОЛИТИКЕ« из иностранства:
Петар Поповић (Москва), Дарко Рибни-
кар (Њујорк), Душан Симић (Лондон),
Бошко Јакшић (Рим), Верица Рупар
(Будимпешта) Момчило Пантелић
(Пекинг), Боровој Ердељан (Атина)
Редакција »ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК«
Македонска 29, 11001 Београд, П. фак 124.
Телефони: секретаријат 3224-471,
редакција 3224-483, техничка редакција
3226-620, централа 3224-191 и 3225-761,
претплата: 3228-776.
Маркетинг агенција: Македонска 31/1,
телефон 3220-645.
Рукописи, фотографије и цртежи се не
враћају.

На основу мишљења Републичког секретари-
јата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од
22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Претплата за нашу земљу:

1 месец 39,00 дин. 3 месеца 117,00 дин.

6 месеци 234,00 дин.

Претплата на жиро рачун број:

40801-603-2-47280, уз обавезну назнаку:

»ПОЛИТИКА А. Д.« – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ
»ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК«

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

Полугодишња – возом: 117 DEM или противвред-
ност осталих валута. Полугодишња авионом:
I група-Европа: 150 DEM. II група-Блиски исток:
150 DEM. III група-Африка, Азија: 158 DEM.
IV група-Америка, Канада: 165 DEM. V група-
Далеки исток: 165 DEM. VI група-Јужна Америка:
175 DEM. VII група-Аустралија: 178 DEM. или
противвредност осталих валута

• Претплата се врши преко DEUTSCHE BANK AG
FRANKFURT/M (BLZ 500 700 10) на рачун КОМЕР-
ЦИЈАЛНЕ БАНКЕ АД, Београд, број: 9359662, у
противвредности USD или DEM у корист:

»ПОЛИТИКА А. Д.« – Београд, девизни рачун
број: 70400-07021747 који се води код

Комерцијалне банке АД - Београд. Код уплате
обавезно навести - »Сврха плаћања« ПРЕТПЛАТА
НА ЛИСТ »ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК«.

Копију уплате обавезно послати на факс:

++ 381 11 3228 776 или на адресу:

»ПОЛИТИКА А. Д.« 11000 БЕОГРАД.

29. НОВЕМБРА 24, ЈУГОСЛАВИЈА

• Уплате за ОГЛАС на горе наведени рачун у
Франкфурту/М, а копију уплате на факс:

++381 11 3226 353 или ++381 11 3249 293

Годишњу претплату на лист не примамо.

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника одговорних за садржину.

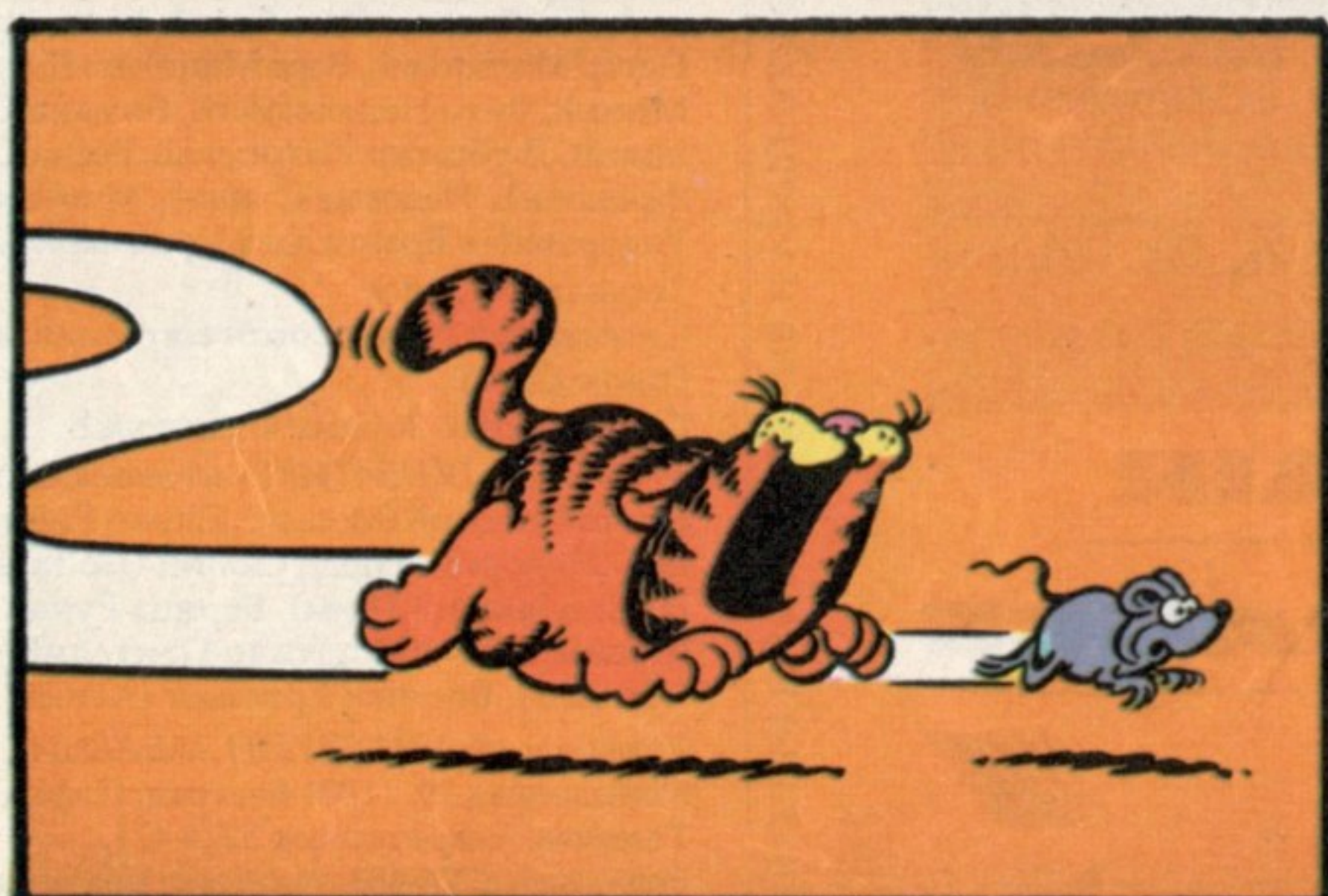
ПОЛИТИКИН

57

ЗАБАВНИК

BY JIM DAVIS

ГАРФИЛД GARFIELD

**РЕКЛИ
СУ...**

о родитељима и деци

Не преостаје ми ништа друго изузев да се помирим да ћу умрети. Мирно ћу, дакле, одгојити себи наследника.

Ћузепе Унгарети
италијански песник
(1888–1970)

Највише што разуман син може да очекује од оца јесте да овај буде присутан у тренутку његовог зачећа.

ЏО ОРТОН
енглески комедиограф
(1893–1967)

Дете у родитељској кући треба да живи као пустолован и срећан странац.

ПЈЕТРО ЧИТАТИ
италијански есејиста
(1930 –)

На крају крајева, нема незаконите деце, има само незаконитих родитеља.

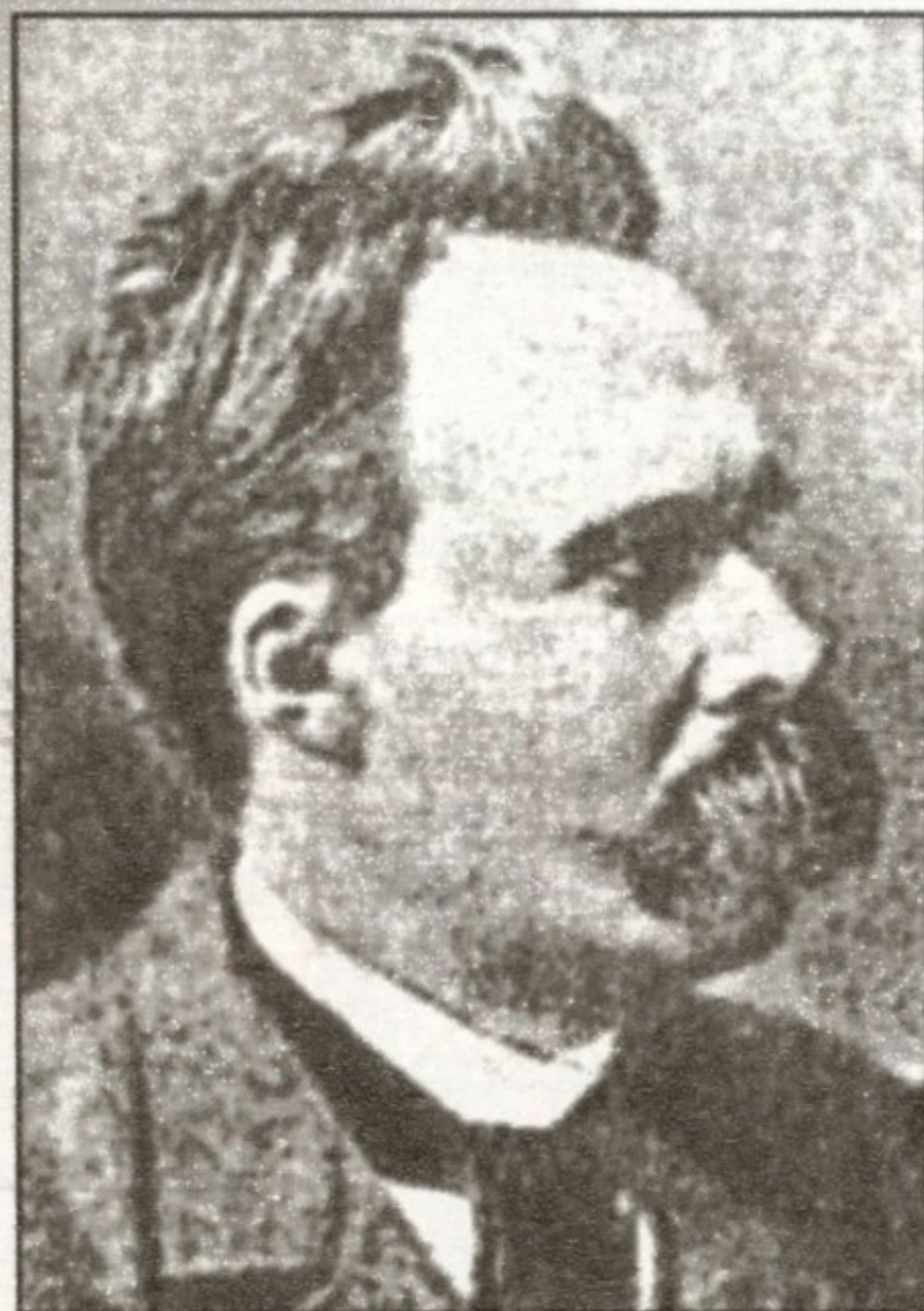
ЕНТНИ БЕРЦИО
енглески писац
(1917–1993)

Не можете ни да замислите како дете, слушајући родитеље, може да их наведе да раде све што пожели.

СЦИПИОН ЗЛАТАПЕР
италијански књижевник
(1888–1915)

Није, кажу, довољно изродити децу. После вам следи и гњаважа да их васпитате.

ЋУЗЕПЕ ЋУСТИ
италијански сатиричар
(1809–1850)

Ко нема доброг оца, требало би да га набави.

ФРИДРИХ НИЧЕ
немачки филозоф
(1844–1900)

Бити мајка није обавеза; није чак ни занимање; само је једно у мноштву других права.

ОРИЈАНА ФАЛАЧИ
италијанска новинарка и писац
(1930 –)

Dr Fr Nietzsche

Не треба се чудити томе што су деца рођена ван брака најчешће изузетно интелигентна; проистекла су из тренутка надахнућа. Деца рођена у браку често су последица досаде.

ТЕОДОР ФОН ХИПЕЛ
немачки писац (1741–1796)

М. И.

